

Съвременен показател

Информационен бюлетин на ВС на БСП

ISSN 1312-5168

брой 21 декември 2008 г.

МЕ ПО-ДОБРОТО БЪДЕЩЕ

В броя:

✓ Документи на 47-ия конгрес на БСП

✓ Програма на БСП

✓ Устав на БСП

✓ Политическа рамка за избори' 2009

✓ Първи заседания на ВС и ОПКК на БСП

✓ Сергей Станишев Година на политически изпитания

✓ Изпълнително бюро на ВС на БСП

✓ Оперативно бюро на ОПКК на БСП

Хроника

**ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ НА ВИСШИЯ СЪВЕТ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ,
ИЗБРАН НА 47-ия КОНГРЕС НА БСП**

На **22 декември 2009 г.** в салона на ВС на БСП на ул. "Позитано" № 20 в София се проведе **първото заседание на изборния от 47-ия конгрес на БСП Висш съвет на Българската социалистическа партия.** То беше ръководено от неговия председател **Сергей Станишев** и премина при следния

Дневен ред

1. Избор на Изпълнителното бюро на Висшия съвет на Българската социалистическа партия.

Докладва: Председателят на Висшия съвет на БСП

2. Предложение за броя и наименованията на работните органи на Висшия съвет на БСП.

Докладва: Председателят на Висшия съвет на БСП

3. Утвърждаване на окончателния текст на Програмата на Българската социалистическа партия, приета на 47-ия конгрес на партията.

Докладва: Георги Пирински

4. За хода на дебатите в Народното събрание по изборното законодателство.

Докладва: Мая Манолова

Заседанието започна със слово на председателя на ВС на БСП **Сергей Станишев**, в което той обоснова и своите предложения по **точка първа и втора** от дневния ред за броя и персоналия състав на Изпълнителното бюро на ВС на БСП и за броя и наименованията на работните органи на Висшия съвет на БСП (виж с. 3-5). След обсъжданятия с тайно гласуване бяха избрани членовете на ИБ на ВС на БСП и беше прието решение за броя и наименованията на работните органи на Висшия съвет на БСП (виж с. 6-7).

По **точка трета** от дневния ред **Георги Пирински** запозна членовете на ВС на БСП с извършената работа в изпълнение на решението на 47-ия конгрес на БСП „За

новата Програма на Българската социалистическа партия”, представя новите направените в нея редакционни

Евгений Узунов, Сергей Станишев и други членове на ВС на БСП бе прието решение, с което се приема информацията на **Мая Манолова** за спорните въпроси по проекта на ЗИД на Закона за избиране на народни представители. Финализирането на

проблемите да стане след съвместното заседание на ИБ на ВС на БСП и ПГКБ през първата половина на януари 2009 г. Висшият съвет на БСП подкрепи внасянето на мажоритарен елемент в предстоящите парламентарни избори и възложи на своите представители да представят предложението и да го отстояват в дискусиите с коалиционните партньори.

допълнения и изменения и предложи проект за решение, който Висшият съвет прие (виж с. 10).

По **точка четвърта** от дневния ред **Мая Манолова** информира Висшия съвет на БСП за **дискусиите в Народното събрание във връзка с измененията и допълненията в изборното законодателство.** След дискусиата, в която взеха участие **Румен Петков, Кристиан Вигенин, Янаки Стоилов, Татяна Дончева,**

ГОДИНА НА ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗПИТАНИЯ

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ
председател на ВС на БСП

Още веднъж искам да честитя избора на всички членове на Висшия съвет и на Общопартийната контролна комисия на партията. Нека да си пожелаем успешна, спорна и отговорна работа, за да реализираме задачите, които са поставени пред Висшия съвет на БСП от 47-ия конгрес на партията.

Искам да припомня, че 47-ият конгрес на БСП се проведе в края на сегашния управленски мандат. Той ясно очерта основните задачи пред Висшия съвет на партията. Освен че приехме проектите на нова програма, нов устав, което, според мен, само по себе си е нещо изключително важно за партията, за нейната идентификация, за процеса на реформиране и обновяване на БСП, приехме и много конкретни политически задачи. Най-общо казано

основната политическа задача

пред нашата партия е **подготовката за следващите парламентарни и европейски избори**. Те ще се провеждат в ситуация, която е значително по-сложна, отколкото при предишните избори, поради **няколко обстоятелства**.

Първо, за тези три години и половина, в които участваме в управлението, постигнахме много за модернизацията и развитието на страната. Не само че България стана член на Европейския съюз, но гарантирахме устойчиво и динамично икономическо развитие с годишен темп на растеж над 6% от брутният вътрешен продукт, с привличане на повече от 20 милиарда евро преки чуждестранни инвестиции, с активна вътрешна инвестиционна работа на българския бизнес, с подобряване на бизнессредата и за да не забравим, искам да подчертая - и с изпълнение на повечето от нашите предизборни ангажменти в социалната сфера. Но не бива да си слагаме розови очила, защото **България не може да бъде оазис в**

условията на световната финансова буря и икономическата криза, която я следва. Следващата година ще бъде значително по-трудна като икономическа среда. Тя изисква много голяма мобилизация на управлението в изпълнителната власт, както и работата на Народното събрание, за да можем да приключим един успешен мандат независимо от новите трудности и предизвикателства. От тази гледна точка е много важно, буквално казано, да минем на ръчно управление на всички процеси във всички сектори. Поръчал съм на министерствата до 29 декември да представят своите индивидуални планове за действия и от гледна точка на инвестиционните политики, и от гледна точка на проектната готовност и на организационната работа на министерствата, така че да може този голям ресурс, който е подготвен за подкрепа на българската икономика като цялостен пакет, като част от общ икономически план за стабилност, сигурност и развитие да сработи колкото се може по-рано. Това е основен ангажимент на управлението, защото

Втората особеност е, че предизборната кампания, която ни предстои, по същество вече е започнала. Опозицията, особено извънпарламентарната опозиция, се държи като в кампания най-малкото от началото на тази година и не е спряла с опитите си да дестабилизира ситуацията в страната с една-единствена цел - да подготви подобри условия за своите изборни резултати. И трябва да сме абсолютно наясно, че **атаките срещу БСП, срещу управлението ще бъдат особено ожесточени в следващите месеци**. Ние вече станахме свидетели на това как повече или по-малко закономерни протести на едно или друго съсловие се опитаха да ги организират, манипулират и насочат в определено политическо русло. Този сценарий сме го гледали и не трябва да имаме илюзии, че политическите ни опоненти ще се опитат да го разгърнат и да го повторят. Затова в следващите месеци ни очакват достатъчно сериозни политически изпитания, защото те няма да се успокоят, че един опит за създаване на такава нестабилност не е успял. Ще продължат в същата посока и трябва да бъдем достатъчно откровени, че има една политическа сила, която е заинтересована от дестабилизацията в този момент и от предсрочни избори. Тази политическа сила се нарича ГЕРБ. Парламентарната опозиция в дясното пространство тепърва е в процес на структуриране на своите отношения, на евентуално изграждане на коалиции и й трябва време.

Опитите, на които сме свидетели и които ще продължат, са вредни за страната, а не само за управлението. Трябва да сме подготвени за сериозни изпитания.

И **третото** обстоятелство е, че резултатите от следващите парламентарни и европейски избори ще бъдат от особено значение за нашата страна. Следващият мандат ще бъде достатъчно

хората живеят в очакване на нещо несигурно, хората се вълнуват за своите спестявания, за работните места, за своите доходи, за социалния им статус и това изисква особена мобилизация от страна на управлението.

Материалът е подготвен на основата на встъпителното и заключителното слово на Сергей Станишев на първото заседание на ВС на БСП след 47-ия конгрес на БСП, проведено на 22 декември 2008 г.

труден, отново заради световната финансова и икономическа криза. Той изисква ясна политика преди всичко, ясна управленска визия - по какъв начин корабът на България да премине през бурните води, как да се опази здрав, сигурен, в добра кондиция и как да продължим модернизацията на страната ни във всички области. Това е особено отговорно за БСП. Ние сме длъжни, този Висш съвет е длъжен, да работим така, че **да създадем всички предпоставки за успешен резултат и за изборна победа на българските социалисти на следващите избори.** Днес това е по-реалистична задача, отколкото преди една година. Имаме основания за оптимизъм, защото според много проучвания дистанцията между основната извънпарламентарна опозиция, която се представя като алтернатива, и БСП се свива. Това води до голямо нетърпение, до голямо изнервяне от страна на нейните лидери и ръководство. С това трябва да сме наясно. В тази ситуация трябва действително много ясен личен ангажимент на всички членове на Висшия съвет, които бяха избрани на конгреса. В работата и на Изпълнителното бюро, и на заседанията на Висшия съвет, и в работата на съветите и комисиите към Висшия съвет, както и по места, защото когато една партия е на власт като правило, партийната ни дейност отслабва. Прекалено много ключови фигури от ръководството, от Висшия съвет са ангажирани в парламентарна дейност, в изпълнителна власт на различни нива. Това трябва да коригираме задължително. Цялата дейност на Висшия съвет и на Изпълнителното бюро трябва да са подчинени на подготовката на политически позиции, на ясна и реализуема предизборна програма и на организационна подготовка на БСП като политическа партия за следващите избори. От това се мотивирам и в предложенията, които ще направя пред Висшия съвет по отношение на структурата и състава на Изпълнителното бюро.

Какво Изпълнително бюро ни трябва в този момент?

Преди всичко аз винаги съм казвал, че Изпълнителното бюро не може да бъде някакъв сенат в рамките на Висшия съвет. Трябва ни Изпълнително бюро, което е функционално. Изпълнително бюро, което е консолидиращо ръководството на партията. Изпълнително бюро, което се занимава с ежедневна работа по подготовка на изборите. Защото, ако бъдем откровени, в предишния период много често на "Позитано" имаше живот и дейност само във вторник, когато имаше заседание на Изпълнителното бюро. Всеки един от членовете на бъдещото

Изпълнително бюро, ако получа подкрепата от Висшия съвет, трябва да отделя реално и значимо време именно за партийните си функции и дейности. Защото както министрите, зам.-министрите, депутатите трябва да са концентрирани в своите задачи в Народното събрание и в изпълнителната власт, така Изпълнителното бюро трябва да готви избори, да формира позиции, да ги отстоява политически и медийно, в сблъсък с нашите опоненти. И от тази гледна точка трябва да се намери реалният баланс между приемственост, обновление на състава на Изпълнителното бюро и неговата ясна партийна насоченост.

Всеки етап в развитието на партията изисква различен характер на Изпълнителното бюро. В началото на мандата, след като 8 години бяхме в опозиция, беше важно да има много плътна връзка между политиките на изпълнителната власт и партийното ръководство. За да не се получи разминаване, да не говорим за конфронтация. От това сме страдали в предишни периоди, когато БСП беше отново на власт. Струва ми се, че като цяло с това се справихме и преодоляхме рисковете, свързани с евентуално разминаване. Сега ни трябва много ясно партийно насочено към реална партийна работа Изпълнително бюро с възможност всеки един от членовете му да върши преди всичко това, което поема като отговорност. Защото участието в състава на Изпълнителното бюро не означава по никакъв начин автоматизъм и място в листите за следващия парламент. От тази гледна точка смятам, че структурата на Изпълнителното бюро не трябва рязко да се променя. Имаме достатъчно добре създадена структура и организация. Наред с това моето предложение ще включва няколко основни елемента.

Първо, на този етап повечето министри трябва да се концентрират върху ежедневната си работа. Да изтискат максималното, да се концентрират върху работата на министерствата и да доведат до конкретни резултати това, което сме поели като ангажимент.

Второ, вие знаете, аз винаги съм отстоявал по-широкото представителство на жените във всички ръководни органи на партията и смятам да направя предложения в тази посока, но не самоцелни, а предложения с конкретни отговорности и ангажименти за работа в Изпълнителното бюро. Освен това смятам, че на конгреса при гласуването беше допусната една грешка, по-скоро психологическа или морална, тъй като не беше гарантирано представителството на Движението на ветераните в БСП в ръководните органи на партията. Ние трябва да коригираме положението. Това е мое дълбоко убеждение, защото ветераните в БСП

заслужават такова отношение.

На основата на това предлагам на Висшия съвет Изпълнителното бюро да бъде в състав от 20 души плюс председателят на Висшия съвет. В тези 20 души, които ще ви предложа, е включен, разбира се, и председателят на парламентарната група. Знаете, че той по право е член на Изпълнителното бюро, но др. Ангел Найденов държи да мине през избор от Висшия съвет. Това прави общ състав 20 души на Изпълнителното бюро.

Искам да предложа на вниманието на Висшия съвет следния състав на Изпълнителното бюро:

Димитър Дъбов - главен секретар на Изпълнителното бюро на Висшия съвет, отговаря за организационната работа и работата с местните структури на БСП;

Антон Кутев - секретар по медийната политика и партийното обучение;

Евгений Узунов - секретар по кадровата политика и финансите;

Катя Николова - секретар по изборната дейност;

Кирил Добрев - секретар по младежката политика, взаимодействието с представителите на БСП в местната власт;

Кристиан Вигенин - международен секретар;

Корнелия Нинова - говорител на ВС на БСП, социално-икономическа политика;

Ангел Найденов - законодателна власт, въпросите на националната сигурност, връзката с парламентарната група;

Бойко Великов - уставно развитие, политически анализи;

Ваня Добрева - политика в областта на образованието, работата със структурите на гражданското общество;

Владимир Топенчаров - работа с Движението на ветераните в БСП;

Георги Пирински - програмно развитие на партията;

Дора Янкова - сътрудничество с Националното сдружение на общините в Република България;

Мая Манолова - взаимодействие със синдикатите и работодателските организации;

Михаил Миков - взаимодействие със съдебната власт;

Румен Петков - коалиционна политика;

Румен Обчаров - управленски проекти и връзка със Столичната организация на БСП;

Светла Бъчварова - политика за развитие на селските райони;

Семра Изетова - политика на БСП в смесените райони;

Стефан Данаилов - пропагандна и издателска дейност.

Това е съставът на Изпълнителното

бюро, който предлагам на вашето внимание. Тези, които добре познават предишния състав, ще видят значителна степен на приемственост, както и необходимата, според мен, мярка на обновление в състава. Искам да подчертая, че и новите членове, които предлагам, според мен не се нуждаят от особено подробно представяне пред Висшия съвет. И Корнелия Нинова, и Ваня Добрева са хора, които натрупаха в състава на предишния Висш съвет голям политически опит и показаха свои политически и управленски качества и съм убеден, че ще бъдат полезни за работата на Изпълнителното бюро. Както няма нужда да представям и др. Владимир Топенчаров с неговите ангажименти, неговата активна позиция, която винаги е била изразявана и във Висшия съвет, и на много други форуми. Искам да му благодаря и за усилията за развитие на идеята и за подготовката за създаване на Движението на ветераните в партията, чиято необходимост според мен отдавна беше назряла.

Раздаден е проектът на

**работни органи
на Висшия съвет**

Искам да ви припомня, че и в предишния състав на Висшия съвет работните органи бяха разделени на два типа - комисии и съвети. Комисиите имат непосредствена отговорност по партийни въпроси и задачи. Съветите формират основно политически позиции и управленски проекти и платформи. Това е особено важно в предстоящия период, тъй като трябва да готвим и предизборна платформа на партията.

Комисиите са:

Комисия по организационните въпроси и връзките с местните структури на БСП; Комисия по взаимоотношенията на БСП с политическите партии и синдикатите и структурите на гражданското общество; Комисия по външната политика и международните връзки на БСП; Комисия по подготовката и развитието на кадрите на БСП; Комисия за работа с жените-социалистки; Комисия на БСП за работата с младежта; Комисия за работата с ветераните на партията; Комисия по медийната политика на БСП.

Съветите, които са предложени, са следните:

Съвет по местно самоуправление и регионална политика; Съвет по европейска интеграция; Съвет по социално-икономическата политика; Съвет по законност, ред, правосъдие и борба с корупцията; Съвет по аграрна и екологична политика и гори; Съвет по информационното общество; Съвет по демография и здравеопазване; Съвет по образование и наука; Съвет по култура

и духовност; Съвет по националната сигурност и отбрана; Съвет по етническите въпроси, междуетническите отношения и работата на БСП в районите със смесено население.

След дискусиата предлагам следните уточнения:

Комисията по медийната политика да се разшири като функции и тематика и да стане Комисия по политическата комуникация и медийната политика на БСП. Това беше предложението, формулирано от Ивелин Николов. Съветът по европейската интеграция да стане по европейските въпроси - предложението на другаря Атанас Папаризов. Съставът да се допълни с девета комисия - Комисия по идейното и програмното развитие на Българската социалистическа партия - предложението на другаря Георги Пирински.

На следващото заседание на Висшия съвет ще предложи и ръководители на комисиите и съветите и ще определим състава на тези работни органи. Искам да обърна внимание на членовете на Висшия съвет и на следния феномен. Досега в мандата на предишния Висш съвет имаше много голяма неравностойност в периодичността, качеството на работа, конкретните резултати и позиции, изработени от различните комисии и съвети. Имаше такива, които работиха много интензивно, много наситено, имаше други, които се събираха значително по-рядко. Моля ви, след като направите своя избор за участие в един или друг съвет или комисия, действително да се ангажирате с тяхната работа. Разбира се, за ефективността на работата на комисиите и съветите най-голяма ще бъде отговорността на техните председатели, но трябва да се постареем в този период, особено когато готвим предизборна платформа, действително да сме в много по-добра кондиция от гледна точка на съдържанието на тази работа.

Да пожелаем на Изпълнителното бюро успех в трудните изпитания. Очаквам от всеки един от неговите членове

**много сериозна
лична ангажираност**

Защото в тази ситуация Изпълнителното бюро трябва да бъде много динамично и много работещо. Обръщам се към всички - имало е различни периоди в работата и на Изпълнителното бюро, и на Висшия съвет. Много често сме си нанасяли по всякакъв начин сами удари по кокалчетата, в гръб. Половината проблеми, с които БСП се сблъсква, сами си ги създаваме, и продължаваме да го правим. Искам да кажа пред Висшия съвет - ако видя от който и да е от членовете на Вис-

шия съвет неангажираност, лични игри, игри срещу членове на Бюрото или на Висшия съвет и други действия, които не работят в полза на БСП, ще докладвам на Висшия съвет. И ще правим промени. За това трябва да сте готови. Който се е съгласил да бъде член на Изпълнителното бюро, трябва да е наясно със своите отговорности. Те са тройно по-големи, отколкото на членовете на Висшия съвет.

Искам да кажа още веднъж - очакват ни тежки месеци. Трябва с реализъм да погледнем върху това. Сигурен съм, че ще продължат, специално от политическа партия ГЕРБ с всички средства - видими и невидими, или трудно улвовими като политически действия - да клатят лодката на държавата. Защото те са притеснени от това, че според социолозите има тенденция за спадане на доверието в ГЕРБ - бавна, несигурна, не е гарантирано, че тя ще продължи, защото е ясно, че и ГЕРБ ще предприемат като наш политически опонент всички действия, за да свалят с всички средства доверието в БСП. Ние трябва да сме готови за това. Затова моля и членовете на Висшия съвет да бъдат в бойна готовност, в т.ч. и в следващите седмици и месеци. Ще продължат такива нагнетявания на напрежения - с основание, без основания, протести изкуствени, реални протести ще се опитват да ги насочват, да ги съединяват, да повтарят добре известни събития. Трябва вие да сте наясно с това като членове на Висшия съвет.

Накрая, искам да пожелаая на всички все пак весели Коледни и Новогодишни празници. Да си отпочинете добре, защото политическата година беше динамична, трудна, изпълнена със събития. Очаква ни още по-сложна политическа 2009 година. С избор, който е от огромно значение за държавата и отговорността на БСП е действително да не допуснем страната в резултат от изборите да бъде върната назад в много отношения - и като политическа система, и като начин на правене на политика, за да не наддее популизъмът. Ние сме били в опозиция. Свикнали сме да бъдем и в опозиция. Тогава понякога сме и посплотени и в по-добра кондиция, но не бива да допускаме действително популисти да яхнат вълната и да нанесат тежки поражения. Поне това е моето лично убеждение. Надявам се всеки да премисли това и по време на празниците, когато има малко повече време. С какво, с какви идеи и инициативи може да допринесе за общия ни успех, за да можем да бъдем Висш съвет, който действително ще отговори на очакванията от членовете и симпатизантите на нашата партия.

Още веднъж, весели празници, живи и здрави!

РЕШЕНИЕ
НА ВИСШИЯ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ОТ 22 ДЕКЕМВРИ 2008 Г.

ЗА ИЗБОР НА ЧЛЕНОВЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНОТО БЮРО
НА ВИСШИЯ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

Избира Изпълнително бюро на Висшия съвет на БСП в състав от 21 членове (20 избрани по общия ред плус председателя на ВС на БСП по право), както следва:

1. **СЕРГЕЙ ДМИТРИЕВИЧ СТАНИШЕВ** – председател на ВС на БСП.

2. **ДИМИТЪР СТОЯНОВ ДЪБОВ** - главен секретар на ИБ на ВС на БСП, отговаря за организационната работа и работата с местните структури на БСП.

3. **АНТОН КОНСТАНТИНОВ КУТЕВ** – секретар на ВС на БСП по медийната политика и партийното обучение.

4. **ЕВГЕНИЙ ВАСИЛЕВ УЗУНОВ** - секретар на ВС на БСП по кадровата политика и финансите.

5. **КАТЯ НИКОЛОВА ДИМИТРОВА** - секретар на ВС на БСП по изборната дейност.

6. **КИРИЛ НИКОЛАЕВ ДОБРЕВ** - секретар на ВС на БСП по младежката политика, взаимодействието с представителите на БСП в местната власт.

7. **КРИСТИАН ИВАНОВ ВИГЕНИН** - секретар на ВС на БСП по международната дейност.

8. **КОРНЕЛИЯ ПЕТРОВА НИНОВА** - говорител на ВС на БСП, социално-икономическа политика.

9. **АНГЕЛ ПЕТРОВ НАЙДЕНОВ** - законодателна власт, по въпросите на националната сигурност, връзката с парламентарната група.

10. **БОЙКО СТЕФАНОВ ВЕЛИКОВ** - уставно развитие, политически анализи.

11. **ВАНЯ ЧАВДАРОВА ДОБРЕВА** - политика в областта на образованието, работата със структурите на гражданското общество.

12. **ВЛАДИМИР ВЛАДИМИРОВ ТОПЕНЧАРОВ** - работа с Движението на ветераните в БСП.

13. **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ПИРИНСКИ** - програмно развитие на партията.

14. **ДОРА ИЛИЕВА ЯНКОВА** - сътрудничество с Националното сдружение на общините в Република България.

15. **МАЯ БОЖИДАРОВА МАНОЛОВА** - взаимодействие със синдикатите и работодателските организации.

16. **МИХАИЛ РАЙКОВ МИКОВ** - взаимодействие със съдебната власт.

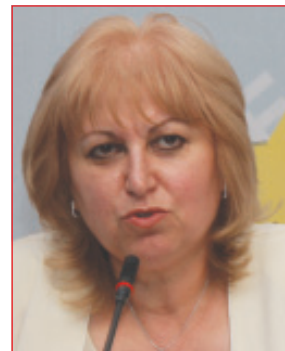
17. **РУМЕН ЙОРДАНОВ ПЕТКОВ** - коалиционна политика.

18. **РУМЕН СТОЯНОВ ОБЧАРОВ** - управленски проекти и връзка със Столичната организация на БСП.

19. **СВЕТЛА МАРИНОВА БЪЧВАРОВА** - политика за развитие на селските райони.

20. **СЕМРА ИЗЕТОВА НАИМОВА** - политика на БСП в смесените райони.

21. **СТЕФАН ЛАМБОВ ДАНАИЛОВ** - пропагандна и издателска дейност.

**РЕШЕНИЕ
НА ВИСШИЯ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ОТ 22 ДЕКЕМВРИ 2008 Г.**

**ЗА РАБОТНИТЕ ОРГАНИ НА ВИСШИЯ СЪВЕТ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ**

Работните органи на Висшия съвет на БСП да бъдат 9 (девет) комисии и 11 (единадесет) съвета, както следва:

I. КОМИСИИ

1. Комисия по идейното и програмното развитие на БСП.
2. Комисия по организационните въпроси и връзките с местните структури на БСП.
3. Комисия по взаимоотношенията на БСП с политическите партии, синдикатите и структурите на гражданското общество.
4. Комисия по външната политика и международните връзки на БСП.
5. Комисия по подготовката и развитието на кадрите на БСП.
6. Комисия за работата с жените-социалистки.
7. Комисия за работата на БСП с младежта.
8. Комисия за работата с ветераните на партията.
9. Комисия по политическата комуникация и медийната политика на БСП.

II. СЪВЕТИ

1. Съвет по местно самоуправление и регионална политика.
2. Съвет по европейските въпроси.
3. Съвет по социално-икономическата политика.
4. Съвет по законност, ред и правосъдие и борба с корупцията.
5. Съвет по аграрна и екологична политика и горите.
6. Съвет по информационното общество.
7. Съвет по демография и здравеопазване.
8. Съвет по образование и наука.
9. Съвет по култура и духовност.
10. Съвет по национална сигурност и отбрана.
11. Съвет по етническите въпроси, междуетническите отношения и работата на БСП в районите със смесено население.

Хроника

**ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ
НА ОБЩОПАРТИЙНАТА КОНТРОЛНА КОМИСИЯ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ,
ИЗБРАНА НА 47-ИЯ КОНГРЕС НА БСП**

На **13 декември 2009 г.** в зала „Димитър Благоев“ в сградата на ВС на БСП на ул. „Позитано“ № 20 в София се проведе **първото заседание на избраната от 47-ия конгрес на БСП** **Общопартийна контролна комисия на Българската социалистическа партия.** То беше ръководено от нейния председател **Валентина Богданова** и премина при следния

Дневен ред

1. Приемане на „Основни положения за дейността на **Общопартийната контролна комисия на БСП**, избрана на 47-ия конгрес на БСП“.

Докладва: **Валентина Богданова**

2. Избор на **Оперативно бюро на **Общопартийната контролна комисия на БСП.****

Докладва: **Валентина Богданова**
3. Разни.

По **първа точка** от дневния ред **Валентина Богданова** представи проекта на документа. След неговото обсъждане членовете на комисията взеха единодушно решение, с което приеха **“Основни положения за дейността на **Общопартийната контролна комисия на БСП**, избрана на 47-ия конгрес на БСП”.**

По **втора точка** от дневния ред на основание член 40, т. 3 от Устава на БСП **Валентина Богданова** на-

прави предложение и **Общопартийната контролна комисия на Българската социалистическа партия** избра **Оперативно бюро на **Общопартийната контролна комисия на БСП**** в състав:

Председател:

Валентина Василева Богданова – избрана от 47-ия конгрес на БСП.

Заместник-председатели:

- **Любка Христова Игнатова** – „Уставни норми“ – отговаря за планирането, организирането и извършването на проверки по спазването на устава и по въпросите на партийната етика; организира методическата работа с местните контролни комисии и провеждането на регионални тематични срещи с тях;

- **Иван Христов Апостолов** -

„Финансов контрол“ – отговаря за планирането, организирането и извършването на проверки по деловодната и финансовата дейност на партията, стопанисването на партийното имущество, вътрешнофинансовия одит и деловодната отчетност;

Секретар:

Искра Петкова Христова – Райкова – подготвя заседанията на **Оперативното бюро**; координира работата на работните групи.

Членове:

Ванелина Георгиева Арнаудова
Емил Жаклен Бехар

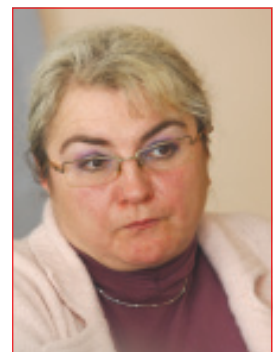
Иван Георгиев Янчев

Красимир Статков Статков
Татяна Славчева Симеонова

В рамките на **трета точка** от дневния ред членовете на **ОПКК на БСП** бяха информирани за постъпилите в комисията писма, жалби и молби и обсъдиха организацията на работата по тяхното проучване и решаване.

Непосредствено след заседанието на комисията се проведе и **първото заседание на **Оперативното бюро на **ОПКК на БСП******, на което продължи обсъждането по новополучените в комисията писма, жалби и молби и бяха взети решения по организацията, сроковете и отговорниците за тяхното проучване и решаване. Специално внимание беше отделено на задачите на комисията, произтичащи от решението на 47-ия конгрес на БСП по доклада на Комисията по молбите, жалбите и заявленията до конгреса.

ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

ЗА БЪЛГАРИЯ

- свободни граждани
- справедлива държава
- солидарно общество

*Приета с решение на 47-ия конгрес на БСП
на 23 ноември 2008 г. и утвърдена
с решение на Висшия съвет на БСП
на 22 декември 2008 г.*

РЕШЕНИЕ

на Четиридесет и седмия конгрес
на Българската социалистическа партия -
22 и 23 ноември 2008 година

**ЗА НОВАТА ПРОГРАМА
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ**

Като взема предвид поставената задача в Политическата резолюция, приета на 46-ия конгрес на партията - в БСП да се развие и задълбочи процесът на нейното идейно реформиране и модернизация чрез подготовката на проект на нова програма, която да бъде обсъдена широко с нейния актив и след допитване до всички членове, тя да бъде утвърдена;

Като отчита извършената в изпълнение на конгресното решение работа през изминалия 3-годишен период по изготвяне на проекта за нова програма, както и етапните обсъждания на предпроектните документи и на проекта в Централния дискуссионен клуб на БСП "Димитър Благоев" и другите дискуссионни форуми на партията;

Като оценява резултатите от широкото обсъждане на проекта за нова програма в хода на отчетно-изборната кампания по основни и общински партийни организации в партията в периода август-ноември 2008 г., с което на практика се изпълнява изискването за допитване до членовете на партията;

Като отчита необходимостта от последователно развитие и задълбочаване на теоретичните изследвания и обсъждания на идейните основи и практическата политика на демократичния социализъм и в световен мащаб, и у нас, 47-ият конгрес на Българската социалистическа партия приема следното

РЕШЕНИЕ:

1. Приема проекта "За България - свободни граждани, справедлива държава, солидарно общество" за Програма на Българската социалистическа партия.
2. Възлага на избрания от конгреса Висш съвет на БСП да утвърди окончателния текст на програмата, като се отразят редакционните бележки и предложенията, направени по време на обсъжданията.
3. Висшият съвет на БСП да организира широка кампания за запознаване на цялата общественост, на всички заинтересовани организации и общности с Програмата на БСП и с нейните послания.
4. Висшият съвет на БСП да създаде условия за по-нататъшни изследвания и обсъждания в партията по теоретичните проблеми и практическата политика, свързани с реализацията на идеите и насоките, съдържащи се в програмата.

РЕШЕНИЕ

на Висшия съвет
на Българската социалистическа партия
от 22 декември 2008 г.

**ЗА НОВАТА ПРОГРАМА
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ**

1. Утвърждава окончателния текст на Програмата на БСП, приета с решение на 47-ия конгрес на БСП.
2. Възлага на Изпълнителното бюро на ВС на БСП да утвърди план-програма за запознаване на обществеността с Програмата на БСП и нейните послания.
3. Възлага на Комисията по идейното и програмното развитие на БСП да организира по-нататъшната работа по въпросите, предмет на обсъждане на 47-ия конгрес, както и за изграждането и развитието на система за постоянна идейно-теоретична и програмна дейност в рамките на партията.

ВЪВЕДЕНИЕ

Днес всеки български гражданин е изправен пред множество въпроси – какви шансове имаме за достоен живот, какво постигнахме в резултат на промените през последните две десетилетия като общество и държава, в какъв свят ни предстои да живеем и какви ценности ще изповядваме? Както и защо в ежедневието си се сблъскваме с толкова несигурност, неправди и бариери, защо сме така остро разочаровани от държавата си, защо не ни достига самочувствието на равноправни участници в международния живот?

Причината ние, българските социалисти, да представим сега новата си програма, е една – стремежът ни да дадем своите отговори на тези и на множество други въпроси на днешния и на утрешния ден на България. Както и въз основа на тях да обосновем своето виждане и **предложения за онези промени, които са наложителни, за да може всеки български гражданин да се радва на пълноценен живот в собствената си страна, като част от европейското семейство, отворена към света.**

БСП предлага днес своята нова програма като наследник и продължител на над 100-годишната история на създадената през 1891 г. Българска социалдемократическа партия. Ние съхраняваме и отстояваме демократичните традиции от историческото си наследство, подчертаваме историческото значение на революционните борби на поколения български социалдемократи, комунисти и социалисти за свобода и човешки права и оценяваме по достойнство съграденото в страната при социализма през втората половина на миналия век.

Същевременно ние отхвърляме и осъждаме от миналото си всичко, противоречащо на социалистическите идеи, демокрацията и хуманизма.

Най-ценното в дългогодишната история на партията ни е отстояването на интересите на широките народни маси, на принципите на социална справедливост и солидарност, равенство, републиканизъм, патриотизъм и интернационализъм.

Програмата на БСП “Нови времена, нова България, нова БСП” от 1994 г. бе синтез на нашите виждания на онзи етап за извеждане на страната от кризата и модернизация на икономиката пред прага на XXI век, за демократизация на съвременната българска държава и обществена уредба. Тя бе и остава израз на волята на Българската социалистическа партия да работи за обновлението и реализирането на социалистическите идеи на българска земя, като се преобразува в съвременна партия на демократичния социализъм.

Днес България навлиза в качествено нов етап след две десетилетия на преход, разкрил нови хоризонти за развитие, но и породил множество тежки проблеми и предизвикателства. Затова за възхода на страната ни през следващите едно-две десетилетия е жизнено необходима нова стратегическа перспектива за осъществяване на реформите в завършващия етап на прехода и едновременно с това за понататъшната модернизация на страната в следпреходния период.

Задължителното единство на стратегия, приоритети и политика е възможно само в рамките на комплексен програмен проект, който ги обединява в общо виждане за бъдещето на България като модерна европейска държава на XXI век. Ето защо споделяме разбирането, че **доверието към стратегическата перспектива, която сме длъжни да начертаем, в решаваща степен ще зависи от способността ни да обосновем и отстоим именно сега цялостна нова програма на партията от позициите на обновяващия се български социализъм.**

I. НАШАТА ПАРТИЯ ДНЕС – ЕДИНСТВО НА СЪЩНОСТ, ЦЕННОСТИ, ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА

Днес БСП следва отново да се докаже като партия на социалистическия идеал – като носител на историческия синтез на възникнали през вековните борби на народите общочовешки ценности за свобода, демокрация, равенство, социална справедливост и солидарност, като **социална партия, посветила се на историческото преодоляване на капитализма.** Това означава да се борим за социална пазарна икономика и против общество, подчинено на пазара: **“Пазарна икономика – да; пазарно общество – не!”**

БСП е лява народна партия и като такава носим отговорността за надеждата и борбата за справедливост. Тази отговорност означава да осигуряваме надеждна защита на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите, да работим за формиране на широка средна класа и за напредъка на всички. **БСП е патриотична партия** – наша първостепенна задача е да отстояваме суверенитета и териториалната цялост на българската държава; да се борим за съхраняването и популяризирането на българското културно-историческо наследство и за утвърждаването и развитието на българската идентичност. БСП е чужда на шовинизма и на всички форми на национално високомерие и ксенофобия.

БСП е масова партия, която обединява единомишленици - социалисти от всички социални слоеве, независимо от социално, образователно и имуществено положение, пол, етнос и вяра. **БСП е парламентарна партия.** Ние развиваме нашата дейност въз основа на Конституцията на Република България и се борим за превръщане на нейните принципи и норми в ежедневие на гражданския, икономическия и социалния живот. Ние реализираме нашата програма чрез парламентарни действия, чрез нашето участие във властта на всички равнища и чрез активно взаимодействие със структурите на гражданското общество.

БСП е част от европейската и световната левица. Съвременната глобализация прави невъзможно решаването на ключови проблеми на хората и обществата само на национално равнище; глобалните предизвикателства изискват глобална солидарност, един нов интернационализъм. **БСП е член на Социалистическия интернационал и на Партията на европейските социалисти** като неотменима предпоставка за успеха на нашата борба за социална справедливост и просперитет.

БСП е партия на демократичния социализъм. Демократичният социализъм за нас си остава виждането за едно свободно, справедливо и солидарно общество, чието осъществяване е наша постоянна задача. **БСП провежда последователна политика за социална демокрация** за развитието на активна социална държава по европейските модели съобразно българските условия като път към осъществяването на основополагащите ценности на демократичния социализъм.

II. НАШАТА РАВНОСМЕТКА НА ПРЕХОДА

Равносметката днес показва, че в периода до 1989 г. в страната беше постигната значителна степен на социална сигурност и изравняване на жизнените шансове на хората.

Едновременно с това Програмата на партията от 1994 г. констатира, че обществата на авторитарния социализъм, като това в България, изведоха своите страни от вековна изостаналост, но не успяха да осъществят по-висша степен на свобода и демокрация. В основата на техния провал стоят принципни слабости на създадената политическа и икономическа система за реализиране на социализма, а също така тяхното вкостеняване, липсата на развитие съобразно новите условия и предизвикателства.

Освен достатъчно убедителна характеристика срещу илюзорни носталгични тежнениа, тази недвусмислена оценка сочи и фаталните последици от базисното разминаване между ценности, идеи и политика. Защото именно това разминаване е в корена на провала на обществата на авторитарния социализъм. Причините за този провал са назовани с безкомпромисна яснота в Програмата на партията от 1994 г.:

- авторитарна политическа система, която не функционираше демократично и водеше до потъпкване на основни свободи и права на гражданите;
- неефективна, бюрократизирана командно-административна икономическа система на тотално централизирано планиране, която потисна и прекомерно одържави частната собственост, дълбоко деформира пазара и доведе до неконкурентоспособност на икономиката;
- сливане на управляващите комунистически партии с държавата, което породило тежки деформации в ролята и в саморазвитието на партиите като обществено-политически и парламентарни формации;
- криза на политическите и държавните елити, която постави управлението на партиите и на държавите в ръцете и на много хора с посредствени политически, интелектуални, професионални и морални качества.

Но преходът в България доведе до дълбоко социално разслоение, което поражда новите социални конфликти. Бедността и безработицата, престъпността, неграмотността и болестите се превръщат в остри проблеми с дълготрайни последици. Мизерните равнища на доходите днес – заплати и пенсии – са тежката социална цена, която хората на труда от града и селото, мнозинството специалисти и служители платиха и продължават да плащат за паричната и финансовата стабилизация след 1997 г.

Силно идеологизираният преход към плуралистично общество намери израз в унищожителна конфронтация и политически кризи; обществото хвърли цялата си енергия в преобразуването на политическата надстройка и загърби проблемите на икономиката. Националната кръгла маса не извърши достатъчно за постигане на консенсус по основните насоки и приоритети на икономическата реформа.

Равносметката на прехода, която партията направи още в началото на това десетилетие, се изрази в констатацията, че резултатът е капитализъм в неговите най-уродливи форми. Това доведе до упадък – социален, икономически и духовен. Тази равносметка отразява реалностите в живота на милиони български граждани, макар и да не отчита постигнатото в демократизацията на обществото и държавата.

Главната причина за такова развитие стана натрапеният от СДС

от самото начало на промените шоково-монетарен модел вместо реформите да бъдат осъществени по социално-пазарния модел, отстояван от БСП. Необходима предпоставка за шоковия модел стана крайната политическа конфронтация като удобно прикритие за овладяване на икономическата власт и държавните институции.

Още тогава, в началото на десетилетието, ние ясно назовахме и отговорността на партията – БСП носи огромна отговорност за това, че не успя да отстои и да реализира социалния модел на прехода, независимо че два пъти спечели абсолютно парламентарно мнозинство. На БСП не достигнаха политическа воля и последователност да реализира социалната алтернатива за налагащите се икономически реформи, независимо от политическата цена.

БСП не прояви достатъчно твърдост в отстояването на конституционните норми в практическата им реализация от държавата, обществото и гражданите. Основната причина за тази пасивност и отсъствие на решителност стана липсата на вътрешно единство в самата партия, фактическият разнотон по възловите въпроси на налагащите се промени.

Същевременно главният политически извод с най-съществено значение за бъдещето, който партията изведе, е, че **голямото завоевание в началото на прехода бе приемането на новата Конституция на Република България** като основа за по-нататъшното развитие на страната като демократична, правова и социална държава.

III. НОВАТА ГЛОБАЛНА ЕРА

СЪВРЕМЕННАТА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

Днес светът преживява най-дълбокия исторически преврат след индустриалната революция – политически и икономически, социален и културен. Информационната революция, дигитализираните медии и другите постижения на технологията революционизираха пространството и времето; за пръв път в историята доведоха до световно разделение на труда, в което пряко са въввлечени огромни части на човечеството.

Съвременната глобализация днес предлага безпрецедентен исторически шанс за преодоляване на глада, бедността и епидемиите. Никога светът не е разполагал с толкова информация и знание. Техническият прогрес достигна огромни темпове и обхват; става възможно тежкият физически труд да остане в миналото; вече сме в състояние да се справим с болести, които се смятаха за неизлечими.

Двадесет и първият век ще бъде или век на устойчивото развитие, на социалния, екологичния и културния прогрес, който открива за всички хора повече благосъстояние, справедливост и демокрация, или век на ожесточени битки за влияние и преразпределение на блага, на необузвано насилие. Там, където падат границите, растат шансовете за мирно съжителство между народите и културите, но настъпва и разпад на цели държави, бележат ръст тероризъм, религиозният и политическият фундаментализъм.

В този век ще се решат и въпросите за структурите и организацията на световното управление. То или ще хармонизира и балансира интересите на държавите и обществата на принципа на силата на правото, или ще усили диференциациите въз основа на принципа на "правото" на силните.

СЪВРЕМЕННИЯТ КАПИТАЛИЗЪМ

Още преди повече от столетие и половина в Комунистическия манифест Маркс и Енгелс разкриха помитащата всякакви прегради мощ на глоболизиращата се капиталистическа система, посочвайки, че чрез експлоатацията на световния пазар буржоазията превърна производството и потреблението на всички страни в космополитически. На мястото на старото местно и национално самозадоволяване и затвореност се появява всеотстранна размяна и всеотстранна зависимост на нациите една от друга.

Глоболизирането на света днес протича във формата на съвременния неолиберален тип свръхкапитализъм. Финансовият капитал печели безпрецедентна власт за сметка на производствения капитал; в рамките на самия финансов капитал доминираща роля започна да играе спекулативният капитал – процес, който води до многократното фиктивно нарастване на капитализацията на фондовите борси, до образуването на гигантски „балони“ с огромен разрушителен потенциал.

Съвременният тип глобален капитализъм се отличава с дефицит на демокрация и справедливост, води до рязко нарастване на поляризацията в света и в отделните страни. Поради това той спъва постигането на свободен и солидарен свят, изостря стари несправедливости и създава нови.

В тези условия националните държави са изправени пред перспективата да се превърнат в обикновени територии, които се конкурират за инвестициите на глобалния капитал. Безпрепятствената мобилност на капитала изземва лостовете на отделните държави за коригиране на социалните несправедливости.

Концептуалната основа на сегашния модел са постулатите на **т.нар. Вашингтонски консенсус** от началото на 80-те години на миналия век **за шокския тип реформи** в отделни страни и райони на света, както и в глобален мащаб, като генерална стратегия за налагане на неолибералния тип икономическа и социална алтернатива.

Този модел наложи своя определящ отпечатък и върху реформите в бившите социалистически страни. Наложената в тях от международните финансови институции строго ограничителна неолиберална политика за финансова стабилизация доведе до рязко изостряне на социалните неравенства, силно ограничаване на правата за достъпно образование и здравеопазване, както и до разрастване на сивата икономика. Възникнаха условия за опасно развитие на паралелна власт, основана на организираната престъпност и корупцията.

На сегашния етап неолибералният тип глобализация доведе банково-кредитните системи на водещите световни финансови центрове до ръба на всеобщ банкрут, което наложи спешна и пряка държавна намеса за гарантиране на стабилността на водещите частни банково-кредитни корпорации. На практика политиката, основана на Вашингтонския консенсус, бе призната за изчерпала се, за неспособна да осигури стабилността и устойчивия растеж на глобалната икономика.

СОЦИАЛНАТА АЛТЕРНАТИВА

В отговор на недъзите на съвременния тип глобализация ние се обявяваме за политика, носител на социалната алтернатива на неолибералния модел. Алтернативните решения, предлагани от такава политика в съвременните условия, трябва да водят към ново преориентиране на икономиката към приоритетите на човешкото развитие, на демократичното общество, в съответствие с ясно формулирани

социални и екологични императиви.

Чрез участието си в международната политика световната левица трябва неотклонно да се бори срещу превръщането в стока на всичко онова, което не бива да е стока – права, сигурност, образование, здраве, култура, природна среда.

В условията на днешния тип глобализация отстояването и реализирането на левите ценности изискват глобална и регионална солидарност и регулация на обществените процеси. Лостовете, чрез които класическата социалдемокрация постигаше своите цели на национално ниво, трябва отново да бъдат конструирани на глобално равнище.

Вече е очевидно, че са наложителни коренни промени във функционирането на Международния валутен фонд и системата на Световната банка, които да се върнат към първоначално заложените си функции за поддържане на балансиран растеж при нарастваща заетост въз основа на критерии, надхвърлящи рентабилността на капитала. Отново следва да се постави на дневен ред и въпросът за осигуряване на допълнителен финансов ресурс за политиките на развитие, като например въвеждането на глобални данъци, в т.ч. и по идеята за т.нар. данък "Тобин".

Световната левица трябва да формулира средствата, чрез които да се възстанови балансът между производствения и финансовия капитал, за да бъде спрян относителният спад на растежа на първия и да се ограничи спекулативният характер на втория. Наред с това левическата категорично трябва да се ангажира с борба за ограничаване на търговията с оръжие и с международния контрол върху нея. Необходимо е също международна институция, която ефективно да налага решенията за забрана и/или строг контрол върху оръжията за масово поразяване.

Европейската и световната левица трябва да се посветят още по-категорично и на опазването на околната среда, на трайното преформулиране на отношенията между човека и природата. Нужни са нови международни норми за регулация на тези отношения, изградени върху споделеното разбиране за необходимостта от общи усилия и решения за екологичните предизвикателства на съвременния свят. Същевременно подчертаваме, че такива норми следва да осигуряват **на страни като България нужния баланс между националния приоритет за ускорено развитие и глобалната цел за екологична сигурност на световно равнище.**

Особено значение за алтернативното по-нататъшно разгръщане на съвременната глобализация има последователното развитие на Европейския съюз като носител на социално-ориентирани решения на глобалните предизвикателства. На сегашния етап основа на борбата за такава насока на развитие на ЕС представлява стратегическият проект на европейските социалисти за „**Нова социална Европа**”.

Следва да се борим за утвърждаване на достойния труд като глобална цел на ЕС, за система от гаранции за високо качество на заетост и условия на труд, за защита срещу рисковата заетост, включително и предлаганата от агенциите за временна заетост. Нужен е също и пълноценен европейски тристранен социален диалог по въпросите на работната заплата, качеството на работата, продължаващото обучение, както и при реструктурирането на предприятията.

Ние сме също за приемане на обща законодателна рамка за защитени публични услуги, включително на здравни и социални услуги, за правото на продължаващо обучение за всеки, осигурено чрез по-големи средства от ЕС. Трябват и стратегии за публични инвестиции в приоритетни сфери, като закрилата на детето и научно-развойната дейност.

Социалната ориентация на политиките на ЕС е необходимо освен това да отчита в много по-голяма степен **особената острота на социалния проблем в новоприетите страни**. Затова приоритетно внимание изисква задачата за въвеждане на далеч по-действени и ефективни структурни и кохезионни политики и механизми.

IV. НЕОБХОДИМАТА ПРОМЯНА - ЧОВЕШКО РАЗВИТИЕ

СЕГАШНАТА ТЕНДЕНЦИЯ

Определящата тенденция за развитие на страната през следващите едно-две десетилетия засега произтича от модела на промените, наложил се през изминалите години. Най-общо това е моделът на шоковата промяна, основан на неолибералната теория за водещата роля на свободния пазар и повсеместната приватизация при минимална роля на държавата.

Сегашната неолиберална политика и у нас има за свой първоизточник Вашингтонския консенсус, чиито основополагащи начала са **парите, пазарът и приватизацията**. Наложената догма „държавата е лош стопанин“ и криворазбраният либерализъм вместо градивна пазарна конкуренция, породиха паразитен, консумативен тип капитализъм. При него стремежът към бърза и лесна печалба, укриването на данъци, безгрижието за правата на трудовите хора взеха връх над социалните отговорности и на работодателите, и на държавата.

През втората половина на текущото десетилетие, с участието на БСП в управлението на страната, политиката, произтичаща от този модел, претърпя определени промени в противоположни направления – както към засилване на либералното начало, така също и към активизиране на социалните политики. Несъмнено членството в ЕС от началото на 2007 г. слага съществен отпечатък върху формиращата се перспектива и политиките за по-нататъшното развитие на страната.

На сегашния етап фискалната политика на нарастващи бюджетни „излишъци“ при твърд таван на разходите спрямо произведения продукт, минималните и „плоски“ преки данъци в съчетание с високо косвено облагане създават силни стимули за динамичен растеж, привлекателни инвестиционни условия и насърчават привличането на преки чуждестранни инвестиции. Осигуряването на такъв приток през следващите няколко години е необходимо и важно за поддържане на валутните, финансовите и паричните баланси на страната и на стабилността на макроикономическата рамка.

Същевременно обаче тази политика е лимитирана от ограничители, които препятстват ускорения ръст на реалните доходи и осигурителни плащания; по-пълното финансиране на основни социални сфери и на общодостъпни публични услуги; тя остава носител на предпоставки за нарастваща социална поляризация. Това не позволява достатъчно чувствителни подобрения в качеството на живота на голямото мнозинство от народа в сравнение с очакванията на хората и европейските стандарти, ограничава пълноценното развитие на най-ценния ресурс на нацията – човешкия.

НЕОБХОДИМАТА ПРОМЯНА

Ние не приемаме простото продължаване на досегашната насока на развитие на страната. Произтичащата от нея перспектива не

отговаря в необходимата степен на интересите на голямото мнозинство български граждани, не обслужва достатъчно добре общото благо.

Промяната, която предлагаме, е: смяна на неолибералния модел със социалната алтернатива – човешко развитие за достоен живот на всеки и на всички. За отделния човек такова развитие означава:

- всеобщо и качествено **образование** през целия живот;
- достъпно за всеки качествено **здравеопазване** и добър здравен статус на населението;
- равнища на **доходи**, осигуряващи достоен стандарт на живот.

Необходимо условие за успешно реализиране на стратегията за човешко развитие е разработването и приемането на дългосрочна прогноза и **стратегическа програма за развитие на страната**, обединяваща съгласувани дългосрочни насоки за развитие по отделни области и дейности. Изпълнението на това условие изисква да бъде привлечен и стимулиран **целият научен потенциал на страната**.

Убедени сме, че промяната към човешко развитие отговаря на жизнените интереси на нашия народ, на основополагащото изискване за справедливост в обществото, както и на приоритетите за ускорено развитие и модернизация на държавата. Подчертаваме, че подобна промяна е мислима и възможна **само по пътя на дълбоки промени във всички системи на обществото и държавата въз основа на ясно назовани ценности, основни идеи и политика, които са в органична взаимна връзка.**

НАШИТЕ ЦЕННОСТИ

В съвременния свят свободата, справедливостта и солидарността се приемат като общовалидни ценности, които всеки би подкрепил. Но опитът показва, че съществуват дълбоки различия в разбиранията на различните политически течения както за съдържанието, така и за реализацията им в живота. Затова за нас първата стъпка към обосновката на алтернативата ни е ясно да заявим същностните характеристики на ценностната ни система.

За нас равната свобода е същината на справедливостта. Свободата, справедливостта и солидарността са основните ценности на демократичния социализъм. Те остават нашия критерий за оценка на политическата действителност, мащаб за по-добро устройство на обществото, ориентация за нашите действия.

- **Свобода.** Свободата означава възможността сам да определяш живота си. Съвременното разбиране за свободата надхвърля индивидуалната свобода на избора; свободата не е естествена даденост. Принципът е "равна свобода за всички", а не само за икономически и социално силните. За реализацията на свободата освен формални са необходими и материални предпоставки; необходима е и повече лична отговорност, съчетана с отговорността за другите.

- **Справедливост.** Справедливостта е израз на еднаквото достойнство на всеки човек. Тя намира израз в признанието по достойнство на приноса на отделния човек за напредъка на обществото. Същевременно всеки човек трябва да има достъп до постиженията на обществото в цялост.

- **Солидарност.** Солидарността означава взаимна обвързаност, съпринадлежност и помощ. Това е готовността на хората да се застъпват едни за други и да си помагат взаимно. Тя обхваща освен солидарността в рамките на отделна общност или социална група също и солидарността в името на общото благо. Тази ценност ражда сила за промяна. Такъв

е и историческият опит на работническото движение.

- **Равенството** съвсем не се изчерпва с равенство пред закона. За нас то е основополагаща ценност, означаваща равенство на шансовете и възможностите за достоен живот чрез преодоляване на социалната поляризация; ограничаване на експлоатацията и на всякакъв вид дискриминация; чрез гарантирана равнопоставеност на половете. Равенството означава също социално слабите и онеправданите да имат право на социална закрила.

Наред с традиционните ценности на левицата ние споделяме и работим за осъществяване на общочовешки ценности:

- **Мирът** е много повече от просто отсъствие на война. Мирът е условие и гарант за достоен живот, градивно управление и устойчивост на социалния ни проект за по-добър и по-справедлив живот.

- **Трудът** е както основно право, така и главният фактор за обществената реализация на личността. За нас трудът е базисна ценност, на която се гради благосъстоянието както на всеки един човек, така и на цялото общество.

- **Хуманизмът** - като наш стремеж за ренесанс на ролята и ценността на отделната човешка личност, като утвърждаване на общочовешките ценности и хуманизиране на процесите в новата глобална информационна ера, които да бъдат подчинени на интересите на човека, а не обратното. Оставаме верни на разбирането си, че хуманизацията на глобализиращото се общество представлява един от най-ценните ориентири на съвременния демократичен социализъм.

- **Хармонията между човека и природата** – днес екологичното равновесие се превръща в ценност с особена значимост за човечеството. Съхраняването и поддържането на устойчиви екосистеми е преди всичко въпрос на осъзната ценност като основа за дългосрочни решения.

Като национално отговорна партия ние оставаме дълбоко свързани с ценностите на **родолюбието** – с българските народни традиции и добродетели като патриотизма, трудолюбието, ученолюбието, откритостта към света, почтеността, привързаността към семейството, приятелството, гостоприемството, милосърдието, взаимопомощта – така както ги определихме в нашата Програма от 1994 г.

НАШИТЕ ЦЕЛИ

За нас верният отговор на въпроса как да постигнем желаната промяна към развитие в интерес на човека е **левият проект за развитие на България на сегашния етап**. Ето защо **нашата непосредствена цел сега е осъществяването на този проект** - формиране на **социална държава** по европейските модели и новите значими трансформации в тях, като се отчита българската специфика. Това е социална държава на активните, инициативните, предприемчивите и образованите – позитивна социална държава, която може **да създаде условия за намаляване на бедността и неравенството, за подкрепа на най-засегнатите социални слоеве**, за едно по-справедливо и по-солидарно общество.

Но не само това - активната социална държава следва **да преодолява социалната поляризация, да изкоренява мизерията и изолацията**, да осигурява равни шансове на всички граждани, особено на децата и младите, равнопоставеност на жените и мъжете, да отхвърля всякакъв род дискриминация и да разгръща потенциала на нацията и

на всяка отделна човешка личност. Само такава държава е в състояние да привлече целия потенциал на човешки и материални ресурси за ускореното развитие и успешната модернизацията на България в условията на стабилност и сигурност.

Едновременно с това наша неотменна цел е стремежът към демократичен социализъм. Ние се стремим към свободно, справедливо и солидарно общество, към общество с по-високо качество на живот за всички български граждани, чието осъществяване за нас е постоянна задача. Демократичният социализъм изисква определено устройство на обществото, икономиката и държавата, при които са гарантирани основните граждански, политически, социални и икономически права за всички.

Демократичният социализъм е обществена практика, която натрупва елементите на социалната демокрация. Демократичният социализъм е и съвкупност от **ценности** на едно справедливо и солидарно общество; и политическа **практика**, насочена към създаване на такова общество; и самото **общество**, формирано на базата на тези ценности и в резултат на тази практика. Това е общество, в което всички хора могат да живеят без експлоатация, потисничество и насилие, в лична и социална сигурност.

НАШАТА ПОЛИТИКА

За достоен живот на човека в България днес и утре, за постигането на целите, които осигуряват такъв живот, ние заявяваме намерението си да изработваме и реализираме **цялостна стратегия за човешко развитие**. Ние основаваме тази стратегия на следните **основополагащи идеи**, произтичащи от нашите ценности:

- **Свободните граждани**, които трябва да могат реално да упражняват пълния обхват на своите конституционни права и свободи – както личните и гражданските, така и политическите, социалните и икономическите, като гаранция за лична и политическа свобода.

- **Справедливата държава**, която провежда политика на целенасочено регулиране за преодоляване на социалните полюси, еднакво прилагане на законите; която създава правни, икономически и културни предпоставки за достойно човешко съществуване на всеки, предоставя равни шансове за реализация на всяка човешка личност, особено на децата и на младите поколения, работи за увеличаване на благосъстоянието на цялото общество.

- **Солидарното общество**, което отговаря на разбирането, че гражданското общество остава недовършено и половинчато, ако не е солидарно, ако не е общество на самостоятелни и отговорни граждани, които търсят защитата на своя интерес в рамките на общия и виждат в кооперативния принцип жизнено необходим компонент за достоен живот в модерното общество.

Стремежът към равноправно и солидарно общество същевременно не може да означава нито ограничаване на неприкосновеността на личното пространство на гражданина, нито подмяната на принципа на равенството с произвола на приравняването. Затова сме за истински солидарно общество, което е снабдено с необходимите защити и прегради, което е способно не само да възнагражда, но и да санкционира и отхвърля злоупотребата с предимствата, които предлага.

В съвременните български условия ние разглеждаме **конституцията като основата**, на която може и следва да изградим своята политика

за реализация на тези идеи през следващите петнадесет – двадесет години.

Основният закон на страната ни още в своя преамбюл издига във **върховен принцип правата на личността, нейното ДОСТОЙНСТВО И СИГУРНОСТ!** От основополагащо значение са нормите на **Член първи** от него, който постановява, че **цялата държавна власт произтича от народа**, както и че **никой не може да си присвоява народния суверенитет!**

НАРОДЪТ · ДЪРЖАВАТА · ОБЩЕСТВОТО

НАРОДЪТ

Днешната дълбока социална диференциация, разочарованието, обезверяването и противопоставянето в съвременното общество спъват способността на народа реално да стане носител на властта, възможностите за развитие на демократична политическа култура, създават особено благоприятна почва за манипулации и популизъм.

Нашата цялостна стратегия и политика се подчиняват на императивната цел да се преодолее отчуждението между народ и власт, за да се осъществи у нас и сега великата идея за народния суверенитет! Следва да градим волята за народовластие въз основа на **съзнанието за българското гражданство** като принадлежност към българския народ, като синтез на граждански и народностни добродетели.

Върховното предизвикателство пред нас като народ днес е реалността, че България се намира в състояние на **трайна демографска криза с потенциал да прерасне в катастрофа**. Множеството фактори, обусловили и отрицателния ръст на населението от 80-те години на миналия век насам, и масовата емиграция след 1989 г., изисква не просто нова демографска политика на държавно ниво, а всеобхватна програма на всички държавни и неправителствени структури и общности на национално и местно равнище.

Като цяло решаващото условие да пречупим демографския срив е и ще бъде способността ни да развиваме **България като желано място за живот** на днешните и бъдещите поколения. Именно това условие императивно налага необходимостта от нова стратегическа алтернатива за страната, подчинена на приоритетите на човешкото развитие, на интересите на гражданина и обществото.

ДЪРЖАВАТА

Българският народ от времето на националното си Възраждане има един **върховен национален идеал – чистата и свята Република!** Днес ние, българските социалисти, категорично отстояваме държавното устройство на България като **република с парламентарно управление, рамката за изграждане на демократична, правова и социална държава**.

Длъжни сме обаче ясно да осъзнаем, че все още сме далеч от това нашата държава да е пълноценно демократична, в истинския смисъл правова, наистина социална. За да се изпълни с реално съдържание тази същност на конституционния модел, от решаващо значение е дали има парламент, правителство и съд, органи на местното самоуправление, които разполагат с компетентността и авторитета да защитават интересите на гражданите, да модернизират страната като европейска държава на XXI век.

На сегашния етап отдаваме приоритет на необходимостта да се осигури **добро управление за гражданите**. Социалната държава, която си поставяме като цел да градим, трябва да бъде в състояние да предотвратява формирането на монополно високи цени на основни продукти и услуги, като хранителните стоки, горивата, комуникационните услуги и др.; да поддържа и развива преки връзки между образованието, иновациите и бизнеса; да защитава стратегическите интереси на обществото в сектори като енергетиката, селското стопанство, опазването на околната среда, високите технологии и външно-икономическите отношения.

Като приоритетна насока на процесите на модернизация ще развиваме местното самоуправление, като едновременно с това утвърждаваме **унитарния характер на държавата**. Ще провеждаме цялостна стратегия на балансирано развитие на всички райони на страната, на преодоляване на дълбоките регионални различия. Един от определящите приоритети на тази стратегия следва да бъде разработката на политика за устойчиво развитие на **българското село** в новите условия.

ОБЩЕСТВОТО

Съвременното българско общество е подложено преди всичко на поляризиращото влияние на пазарната икономика по отношение на доходи и равнища на живот. Наред с формирането на **зараждаща се средна класа**, все по-явно се очертава **трайното обособяване на социален слой бедни хора**, живеещи на ръба на оцеляването, обхващащ поне една пета от населението. На противоположния полюс се откроява **прослойка с равнища на богатство** и живот, напълно откъснати от средните за страната стойности.

Сега **основният дефицит** в съвременното българско общество е този за **справедливостта**. Трансформацията на собствеността в годините на преход, вместо да се извърши въз основа на принципите на отговорно управление и производително оползотворяване на фондовете, прие формата на ликвидация или „източване” в неяви и често „офшорни” държатели. В резултат е почти ликвидирана основата за солидарни усилия и действия, обединяващи различните социални слоеве и групи около общонационални каузи; вместо това на практика властва нагласата за поединичен напредък, твърде често за сметка на другите, на обществото.

В основата на **бедността** в нашето общество стои разрушителното въздействие на нерегулираните пазарни сили и недостатъчната ефективност на държавното въздействие. В тези условия се обезсмисля основополагащата ценност за равенството, принципът за равните възможности на всеки гражданин да намери работа, да създаде дом и семейство, да има достоен живот.

Ето защо за нас на първо място стои задачата да осигурим условия за развитие на обществото въз основа на **ценностите и принципите на хуманността и солидарността**. Това означава да формираме общество, в което не парите, а политиката определят шансовете за достоен живот, последователно да ограничаваме и изолираме пазарния натиск в политиката и държавното управление.

Възприемаме също като своя приоритетна задача да работим за преодоляване на закостенелите стереотипи за **ролята на жената в съвременното общество**. Затова поемаме каузата да бъдат премахнати бариерите срещу професионалното израстване на жените, да се осигурява равноправното им включване в кариерата и политиката, в деловия живот; кауза, която споделяме със съвременните леви партии.

Грижата и развитието на децата е задължение не само на техните родители, но и на обществото като цяло. Затова ще насърчаваме отговорното родителство и ще настояваме за по-висок обществен контрол и силна нетърпимост към всички форми на погазване на правата на децата. Ще работим за това всяко семейство да има толкова на брой деца, колкото би искало, без да се налага майките и бащите да жертват за това своята кариера.

Изграждането на достъпна мрежа от качествени услуги за деца и възрастни хора ще върне жените към активно включване в обществения живот и трудовата реализация. Съчетанието на професионалния и семейния живот сега представлява непосилна задача за майките и бащите. Отговорността да преодолеем тази бариера е не само на обществото, но и на фирмите чрез мерки, които да адаптират режима на работното място към потребностите на работниците и специалистите със семейните задължения.

В отговор на демографските проблеми пред страната и на целта за догонващо икономическо развитие и постигане на икономика на знанието, е необходима дългосрочна национална **младежка политика**. В нейната основа следва да стои разбирането, че младите хора са богатството на страната, в което е жизнено необходимо да се инвестира.

На това разбиране трябва да се подчинят промените в образователната система; специалната подкрепа за младите семейства и грижата за децата; приобщаването на младите хора в управлението на всички нива; приоритетното им включване в икономическия и обществения живот. Ние ще работим за достойна професионална реализация на младите хора в България. Ще създаваме условия напусналите страната млади хора да се завръщат.

Историческо постижение на нашето общество е **етническата толерантност**, формиралите се в условията на тежки изпитания съжителство и съпричастност между българските граждани от различните етнически общности. Нашето намерение е в съвременните условия да утвърждаваме и развиваме този **модел като основа за пълноценна и равнопоставена социална интеграция на етническите общности**.

Политиката ни към хората от различните етнически, както и религиозни общности се гради на разбирането за **гарантирани човешки права на всеки, за равното право на човешко развитие** като основи за **трайна етническа и религиозна толерантност и разбирателство** в обществото. Въз основа на това разбиране ще работим за необходимите условия българските граждани с различна етническа и религиозна принадлежност да могат да поддържат и развиват традиционната си култура и изповедание, своята идентичност, като същевременно пълноценно се интегрират в общонационалната култура и език.

БСП утвърждава правото на всеки човек на **свобода на съвестта и вярата**, както и равенството пред закона, без оглед на неговата религиозна принадлежност и убеждения. Ние, социалистите, ценим голямата роля на **Българската православна църква** в съхраняването на българската духовност и национална идентичност. БСП подкрепя инициативите за равнопоставен **диалог между културите и религиите** като елемент от новото глобално разбиране за международното и междудържавното сътрудничество.

ОБРАЗОВАНИЕТО · ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО · ДОХОДИТЕ**ОБРАЗОВАНИЕТО**

Качеството на човешкия капитал, шансовете за реализация в един свят на знанието, технологиите, ценностите зависят изключително от модернизирването на българското образование. Това е от съдбоносно значение за бъдещето на нацията. Това е нашият върховен приоритет – подготовката на младото поколение, на всеки български гражданин да бъде конкурентоспособен в променящия се свят, в обединена Европа.

Инвестициите в образованието на всяко дете от най-ранна възраст са предпоставка и условие за неговото личностно индивидуално развитие, а от друга страна, **създават условия за равен достъп до качествено образование** за всички деца. Затова БСП отстоява задължителното училищно образование до 16-годишна възраст и първа степен на гимназиално образование, но не по-късно от навършване на 18 години.

Правото на образование, професионално обучение и продължаване на образованието през целия живот са наши основни принципи. Те формират шансовете за бъдещето на всеки гражданин. Те са необходим елемент за социално справедливо и икономически успешно общество.

Българският образователен модел изисква добро ниво на владеене на български език, развитие на езикови умения, солидна математическа подготовка, нужните познания от областите на хуманитарните и на обществените науки, както и ориентири в осмисляне на цивилизационните процеси, използване на новите информационни и комуникационни технологии в училище. Държавата трябва да създаде необходимите законови условия за насърчване на бизнеса и работодателите да инвестират в образованието, в повишаване на квалификацията на персонала.

Важно за повече равнопоставеност на шансовете в образованието е целодневното училище. То създава възможности за по-добро участие на родителите в професионалната им дейност и обществения живот. Общобразователните училища са ориентирани към идеала за лична отговорност и самоорганизиране, за саморазвитие. Самото училище се разбира като място, където хората се образоват, придобиват компетенции, овладяват житейски проблеми и взаимно се подкрепят.

Съвременната икономика на знанието поставя изисквания за **нарастващ брой добре обучени висшисти**. Успешно завършеното висше образование подобрява шансовете за индивидуална свобода и условията за благополучие в обществото. Университетите трябва да получат нова перспектива за превръщането си в центрове на знанието и на изследователската дейност и наука.

България трябва да има своята цялостна стратегия за повишаване на конкурентоспособността на работната сила с план за действие, конкретни цели, срокове и отговорни институции. Ще осигурим изпреварващи прогнози за очакваните промени в нуждите за квалификация на работната сила в зависимост от реструктурирането на икономиката и публичните услуги като решаващо условие за постигане на пълна заетост и висока производителност на труда.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

В последните години в системата на здравеопазването настъпиха съществени промени. Изменен бе принципът на финансиране на ме-

дицинските дейности, въведоха се нови форми и механизми за финансов контрол на дейностите за предоставяне на здравни услуги. Вече са в сила закони, които дават възможност за осъвременяване във формите на собственост на здравните заведения. Извършени са практически всички процедури по хармонизиране на българското законодателство с правото на Европейския съюз.

Но основен проблем на здравеопазването, както у нас, така и в световен мащаб, е разминаването между ограничени ресурси и ускорено нарастващи разходи, което се дължи на демографските промени, на нова, по-скъпа медицинска апаратура и методи на лечение. При това у нас в периода 1998-2001 г. практически бе разрушена системата на здравеопазване. В нея се утвърди монополът с всички негативни последици – силно ограничен достъп на хората до здравни услуги, особено от по-отдалечените райони; принижена профилактика и наблюдение върху здравния статус на населението; завишени цени на лекарствата.

За нас днес отправно начало в реформата на здравеопазването е да гарантираме **сигурен достъп на всеки български гражданин до качествена здравна помощ**. Ще подчиним практическата си политика на тази категорична конституционна норма. В изпълнение на тази политика ще насочим своите усилия за:

- бюджетирание, гарантиращо ново качество и достъпност на здравните услуги, в т.ч. и чрез национална здравна карта, осигуряваща своевременна и качествена помощ, независимо от местоживееене и социален статус;
- осигуряване на достъп, качество и ефективност на спешната и извънболничната медицинска помощ чрез реструктуриране на индивидуалните в групови практики на общопрактикуващите медицински специалисти;
- ефективни профилактични, лечебни и рехабилитационни дейности с акцент върху социално-значимите заболявания и с особена грижа за здравето на бременните, новородените, децата и възрастните хора;
- внедряване на подхода „здраве във всички политики“ със зацелта се роля на отделните министерства за опазване здравето на нацията, подобряване условията на труд и ограничаване отрицателните въздействия на околната среда;
- осигуряване на нужните средства за адекватно заплащане при реално извършената медицинска дейност във всички сектори на здравеопазването, за финансиране на болниците по реално доказани разходи;
- неотложно въвеждане на интегрирана информационна система за електронен обмен на данни в системата на здравеопазването, в т.ч. с цел по-добрата координация между секторите в системата;
- развитие на човешките ресурси и повишаване на техния социален и икономически статус чрез високо качество на медицинското образование, на следдипломната квалификация, както и чрез издигане на равнищата на медицинската наука и на изследванията.

Неделима част от националната ни стратегия за здрава и жизнена нация е целенасочената политика за включване на първо място на младите хора в **системни занимания със спорт**. За нас създаването на достъпни условия за активни занимания със спорт са ключови фактори за ограничаване на младежката престъпност и на броя на зависимите от наркотици и алкохол. Специално внимание е нужно да отделим и за създаване на условия за спортни занимания на хората с увреждания.

ДОХОДИТЕ

Основното отношение между труд и капитал се характеризира със силно занижен дял на работната заплата в стойността на крайната

продукция, далеч под средния за европейските страни. Същевременно е необходимо да се отчете, че производителността на труда в страната също изостава в сравнение със средноевропейската. Работната заплата сега възлиза на около една пета от средноевропейската, а производителността на труда – приблизително на над една трета от средното равнище за Европа.

Тези диспропорции означават, че хората на работна заплата в България трябва да се справят с ценови равнища, които са приблизително 50% от средноевропейските, при доходи от труд, възлизащи на не повече от 20% от средните за ЕС. Тези данни ясно говорят, че трудът у нас е силно подценен. Това е видно и от дела, който се пада на разходите за труд в БВП - у нас той е едва 30%, докато средното европейско ниво е приблизително 45%.

Това изоставане следва да се преодолява чрез ускорено покачване на реалното заплащане на труда и едновременно с това – чрез инвестиране на капитали в квалификацията на заетите и във високотехнологични производствени фондове и методи. Изоставането на работните заплати видимо трудно ще бъде преодоляно в следващите 10-15 години. Това обаче не сваля отговорността да бъдат търсени нови, по-ефективни начини за изпреварващо нарастване на доходите на трудещите се и сближаване на жизненото им равнище с това в останалите страни-членки на ЕС.

Необходимо е законово да се установи социалната функция на минималната работна заплата, като се прекрати административният начин за нейното определяне. В съответствие с международните норми размерът на минималната заплата трябва да зависи от обективни критерии, като издръжката на живота, състоянието на пазара на труда и конкурентната способност на икономиката. Социалните партньори трябва да бъдат пряко включени в процеса на определяне на минималната заплата.

Правото на справедливо възнаграждение трябва да бъде признато по законодателен път, чрез ратифициране в пълен обхват на водещите международни документи в тази сфера – конвенциите на Международната организация на труда и ревизираната Европейска социална харта.

Нужно е да се въведе по-гъвкав механизъм за определяне на работните заплати в бюджетния сектор, който да осигурява тяхното реално нарастване, за да представляват реален стимул за служителите. Ще бъдат предприети действия за изпреварващо нарастване на работните заплати в бюджетните дейности, доколкото равнищата на възнагражденията са силно занижени, имайки предвид обществената значимост на тези дейности.

НАУКАТА · КУЛТУРАТА · ИНФОРМАЦИЯТА

НАУКАТА

Дълбочината на проблемите пред страната, както и предизвикателствата на членството в ЕС, налагат необходимостта **целият научен потенциал на България да бъде привлечен** към анализа и разработката на обосновани стратегически отговори и решения. Първа стъпка в това отношение трябва да бъде разработката на Стратегия за развитието на научните изследвания и иновациите, която да се приеме след широко обсъждане в обществото, научните и деловите среди.

На следващо място е необходимо да се осигури ново качество на

управление и равнище на финансиране на научната дейност. БСП ще работи за създаване на управленски структури, които да могат успешно да координират и насочват научноизследователската дейност. Ние ще осигурим надеждна финансова подкрепа на научните изследвания и иновациите, както и нужната организация за ефективното им насочване.

Налага се да се пристъпи към оптимизиране на мрежата от университети, висши училища и колежи от системата на висшето образование. Ние ще работим за осигуряване на качествено образование по европейските критерии, както и на необходимите предпоставки за ефективно функциониране на системата за признаване, натрупване и трансфер на оценки между наши и чуждестранни висши училища.

Ще се ангажираме с разработване на конкретна държавна дългосрочна политика за развитие на научните и научно-преподавателските кадри. За целта е необходимо приемане на ново законодателство, което да решава комплекса от въпроси по кариерното развитие и отговорността на учените, съответстващо и на европейските препоръки и кодекси.

В съвременните условия успешното развитие и реализация на науката е немислимо без пряко и пълноценно **взаимодействие с българския бизнес**. Сегашната липса на такова реално взаимодействие следва ускорено да се преодолява със съвместните усилия на институти, фирми и държавни органи.

За успешната реализация на възловата роля на науката за развитието на страната е нужен широк обществен консенсус. БСП ще участва във и ще насочва формирането и поддържането на система за периодично обсъждане и съгласуване на определящите насоки и необходимите условия за пълноценна реализация на тази роля на науката.

Същевременно от жизнено значение за България е да се възстанови и развие капацитетът на страната да създава фундаментална и приложна наука, както и да реципира научен продукт отвън. Сегашното състояние на упадък и свиване на научния потенциал у нас ни заплашва с трайно и необратимо изоставане в качеството на икономическия растеж и развитието на обществото. Ние сме решени да реализираме нова политика на научно развитие като първостепенен държавен приоритет в активно партньорство с научните общности и структури.

КУЛТУРАТА

В съвременния глобализиращ се свят културата е изразител на националната идентичност, разбрана като единство на материално и нематериално културно наследство и съвременно художествено творчество. Като носител на националния дух, нравственост и традиции, тя е и средство за диалог между народите и държавите. Устойчивото развитие на културата е гаранция за формиране на ценностната система на личността и показател за постигане на по-високо качество на живота.

Културата е инструмент за постигане на единение на нацията, а културното многообразие и межкултурния диалог възприемаме като предизвикателство към глобалния свят, основан на мира, взаимното разбиране и зачитането на националните и общочовешките ценности, опазването на езиковото богатство и защитата на правата на човека.

Ние сме за политика за съхраняване и насърчаване на разнообразието от изяви на националната култура, съчетаващи наследството от миналото с многообразието на съвременното, високото равнище на професионалните творци с ентузиазма на любителското творчество, на традицията с новаторството.

Ние намираме в културното наследство ресурс за изграждане и провеждане на политика на промяна не само на културните процеси, но и на обществото като цяло на ново съвременно ниво. Съвременната културна политика по дефиниция следва да е носител и на постоянната нагласа за диалог и взаимно обогатяване, за осмисляне и развитие на културните пластове и опори, крепящи крехките устои на цивилизованото живеене и общуване в света на XXI век.

Активната държавна политика за защита и развитие на българската култура е необходимото условие за съществуване на културната сфера като жива и развиваща се обществена практика. Ще работим за реализирането на културата като творчески двигател в рамките на Лисабонската стратегия за растеж и заетост. За целта ще съдействаме за създаване на цялостен социален и културен проект, в който културният сектор ще се развива динамично като част от икономическите и социалните процеси, насърчавани от държавата.

Новите технологии промениха процесите в културата – разшириха възможностите за разпространение на нейните продукти и заедно с това стимулираха консуматорския дух, измествайки на заден план безспорните ценности и високите критерии на европейската и световната култура. Поради това ние сме за провеждане на политика на формиране на високи естетически критерии и вкус, както и на способност за реално възприемане на ценностите в областта на изкуствата и културата, към непрекъснато повишаване на качеството на изявите в сферата на културата.

Ще работим за засилване на правната защита на културното наследство и на съвременните културни територии на творческия труд в условията на пазарна икономика и влияние на глобализацията. Чрез последователно хармонизиране на законодателството ни с европейските норми ще търсим нови механизми и форми за финансиране на българската култура. Определяйки културата като фактор за сближаване между хората и обществата, ние подкрепяме усилията на българската държава, на местната власт и гражданското общество за създаване на материални и финансови условия, адекватни на съвременните културни процеси.

Развитието на нови “културни индустрии”, като едно от водещите икономически постижения, изисква обществена преоценка за възможностите на държавата в широк спектър – от дигитализацията на историческото наследство през образованието за култура до защитата на авторските права и съхраняването на българския език. Създавайки условия за бързо утвърждаване на новите технологии и форми за достъп до културните продукти, ние подкрепяме усилията за защита на авторските права, за борба с пиратството, както и с незаконното разпореждане с културното наследство.

Ние считаме, че творците с предприемачески дух и развиващите се форми на културната индустрия са уникален източник на иновации за бъдещето. Оценявайки този потенциал, ще работим той да бъде изцяло оползотворяван за по-доброто настояще и бъдещето на страната. Успешното участие в межкултурния диалог налага преосмисляне на статута на талантливите български творци, развитие на взаимодействието между култура и бизнес, активно приобщаване на младото поколение към културното ни наследство и съвременното му претворяване като елемент на цивилизованото живеене.

Част от националната култура са **съвременните медии**. БСП поставя на първо място правото на всички български граждани на достъпни, достоверни и разнообразни медийни послания. Защитата на това право изисква решителна борба срещу медийния монополизъм, осигуряване на пълноценна конкуренция, специални грижи за защита на плурализма и медийното разнообразие.

Ние сме за това обществените медии да се ползват от активна подкрепа, за да бъдат конкурентоспособни, без да са принудени да превръщат всеки свой продукт в стока. Трябва да се полагат целенасочени усилия, за да могат обществените медии успешно да реализират свои основни задължения: защита на националните интереси и общочовешките културни ценности; пълноценно съдействие за взаимното разбирателство и толерантността в отношенията между хората; защита на българската култура и опазване на чистотата на българския език.

БСП е за утвърждаване на ролята и издигане на авторитета на независим обществен регулативен орган, който чрез необходимите правомощия да е отговорен за съществуването на достъпна, качествена, разнообразна и конкурентна медийна среда.

ИНФОРМАЦИЯТА

Нашето общо разбиране е, че живеем в **информационно общество**, което има качествено нова структура и организация, основани на глобалния достъп и използване на информационни и комуникационни мрежи и услуги без национални, географски или други ограничения.

Развитието на информационно общество в България е наш определящ приоритет в хода на цялостната модернизация на страната и обществото. На базата на досега постигнатото, по-нататъшното развитие на процесите на информатизация трябва да се подчинят на следните определящи приоритети:

- широко навлизане на информационните технологии в образованието, здравеопазването, търговията и повсеместното въвеждане на сигурни електронни финансови операции;
- осигуряване на достъп до информационни технологии на широки слоеве от населението, като особено внимание се обърне на хората в неравностойно положение;
- осигуряване на ширококолов (високоскоростен) достъп до интернет във всички райони на страната, включително и слабо населените;
- завършване изграждането на Националната електронно-съобщителна мрежа (НЕСМ) за нуждите на държавното управление и осигуряване на достъп до мрежата на всички областни и общински центрове;
- продължаване развитието на електронното правителство до осигуряване на пълния набор от индикативни електронни административни услуги за гражданите и бизнеса.

ИКОНОМИКАТА - ОСИГУРЯВАНЕТО - ФИНАНСИТЕ

ИКОНОМИКАТА

През изминалите две десетилетия българската икономика изживя шокос преход от централно планирана към пазарно основана икономика, свързан с фундаментални промени в производителните структури и производствените отношения. В резултат сега в страната функционира пазарна икономика, създаваща силни стимули за максимизиране на печалбите, при която обаче доходите и качеството на живот чувствително изостават от средноевропейските равнища.

С участието на БСП в управлението бяха постигнати динамични темпове на растеж, чувствително съкращаване на безработицата и сериозен приток на чужди инвестиции. Беше съхранена и укрепена макроикономическата и финансовата стабилност.

Същевременно обаче икономиката остана на недостатъчно конкурентно ниво. Равнищата на доходи и производителност чувствително изостават от средноевропейските стойности; рязка диспропорция съществува между най-ниско и най-високодоходните групи от населението. Нараства недостигът на квалифицирана работна ръка, като същевременно процентът на хората, които нямат знания и умения, за да намерят работа, остава висок.

Чувствително изоставя транспортната инфраструктура, както и приложението на съвременните информационни мрежи и ресурси. Аграрният сектор се намира в продължителна структурна криза, съпроводена със спад на добавената стойност, произвеждана в сектора.

Наред с вътрешните предизвикателства, сериозно влошаване се очертава и във външната макроикономическа среда. Перспективата световната финансова криза да прерасне в рецесия в реалната икономика чувствително влошава външните условия за ускорени темпове на растеж и реструктуриране на икономиката.

Ето защо смятаме за наложително да се изготви и приложи нова икономическа стратегия за предстоящия период. Преди всичко е необходимо да бъде запазена и укрепена постигнатата стабилност на финансово-кредитната система чрез разумна бюджетна политика. Но ние сме убедени, че поддържането на изпреварващи темпове на растеж и постигането на ускорен ръст на доходите са възможни само ако силните пазарни стимули и финансовата стабилност бъдат съчетани с **нова политика на стратегическо прогнозиране, програмиране и индикативно планиране** на държавно равнище.

Стратегическото планиране от страна на държавата трябва да се основава на задълбочен анализ и сериозни прогнози за бъдещото развитие на световната икономика. То изисква прякото привличане на науката по отношение както на общите анализи, така и на секторните разработки. Планирането трябва да бъде градено на основата на широк обществен диалог и обсъждания на възможните сценарии за развитие както с парламентарно представените политически сили, така и със социалните партньори и гражданските структури.

За нас важен ориентир в рамките на стратегическото програмиране и планиране продължава да бъде "Стратегията за икономическо и социално обновление на Европа", известна като Лисабонската стратегия в нейния актуализиран вид, както и принципите на устойчивото развитие. Ние сме за това – водещите цели и параметри, които са част от стратегическото програмиране и планиране, да бъдат включвани в документите на държавата за новия програмен период след 2013 г. - Националният план за развитие, Националната стратегическа референтна рамка, както и оперативните програми за усвояване на средствата от ЕС.

Конкретен израз на програмиране на икономиката следва да станат ясно дефинирани **индустриална и експортна политика**. Чрез тях да се осигури генерирането на високи нива на добавена стойност в **индустриалния сектор, в частност в преработващата промишленост и в производството на електроенергия от традиционни и от възобновяеми енергийни източници, а в сектора на услугите – в сферите на информационните технологии и туризма.**

Изключително важна е **експортната политика**, тъй като едно от най-големите предизвикателства пред България е справянето с дефицита по текущата сметка. Неразделна част от тази политика трябва да бъдат стимулирането на инвестициите в отрасли с висока добавена стойност, идентифицирането на целеви експортни пазари и разгръщане на системите за маркетинг и промоция на експортни продукти, както и подкрепата за фирмите – износители.

В съответствие с ориентирите, заложи в стратегическите програми и индикативните планове, следва да се актуализират и усъвършенстват системите за регулиране и стимулиране както на стопанската дейност като цяло, така и на приоритетните сектори и дейности. За целта е нужно по-нататъшно усъвършенстване на взаимодействието между институциите и на диалога с деловите среди и със синдикатите.

Водещ елемент на икономическата и на индустриалната политика трябва да бъде **цялостната модернизация на икономиката**, главно чрез нова степен на енергийна конкурентоспособност, в т.ч. и въз основа на нов енергиен баланс, екологосъобразност на производствата и въвеждане на информационните технологии във всички производства и дейности.

Неразделна част от стратегията за изпреварващи темпове и модернизация следва да бъдат **повишаване на квалификацията** на работната сила, осъвременяване на стимулите за производителен труд, както и разширяване на възможностите за гъвкаво пренасочване на трудовите ресурси. Като резултат от процесите на модернизация следва да се формира икономика на знанието, чийто гръбнак са информационните и комуникационните технологии. Икономиката на знанието, чрез интензивен иновационен процес, трябва да води до нова ефективност и конкурентоспособност на националната икономика, до все по-ефективна структура на инвестициите и на износа.

Важен социално-икономически ангажимент на левицата е да гарантира стабилно развитие на **селското стопанство** като част от промените по посока на стратегията за човешко развитие. От тази гледна точка ще реализираме в комплекс политики за повишаване и гарантиране на доходите на заетите в земеделието, за производство на висококачествена и търсена на пазара продукция, за развитие на икономическите дейности в селските райони.

Основните политики в областта на земеделието, които БСП ще осъществява, са:

- устойчиво земеделие, което означава, че секторът следва да отговори на търсенето и изискванията на обществото за поддържане на благосъстоянието в селските райони; за прилагане на активна държавна политика чрез цялото разнообразие от мерки, които Общата селскостопанска политика прилага за осигуряване на стабилни доходи на заетите в отрасъла; за осигуряване на опазването на околната среда за бъдещите поколения;
- гарантиране на безопасността на храните и на тяхното качество, които са следствие от добре функциониращи бизнесвериги. Два гарантиращи елемента са особено важни - прозрачността на хранителните вериги и стимулирането на иновации в качеството на храните;
- инвестиране в знания и иновации – държавата ще формира иновационна стратегия, включваща гаранции за предоставяне на необходимите финансови ресурси;
- подобряване на агро-бизнесклимата - оптимизиране на регулациите в сектора; управленска програма, съответстваща на нуждите на реалните участници и действащите субекти в сектора. Това е свързано с прилагането на цялостен пакет от мерки, които включват защита на собствеността и ефективно стопанисване на земята; формиране на ефективни производствени структури и активни мерки за подпомагане на сдруженията и кооперациите, като база за развитие на средните

и дребните производители; увеличаване на капацитета за износ на земеделска и преработена селскостопанска продукция; активно държавно регулиране на базата на общите принципи и механизми на ОСП.

Необходима основа на политиките за растеж и модернизация е постигането и поддържането на **реална равнопоставеност между частната и държавната и общинската собственост**; развитието на кооперативната форма на стопанисване. Въз основа на такава равнопоставеност следва да получат широко развитие различни форми на **публично-частно партньорство**, както в отраслите на икономиката, така и при публичните услуги. Тези форми следва да осигуряват устойчиво развитие и ускорени темпове на растеж при далеч по-работещ баланс на различните интереси в обществото и чрез съответни гаранции както за правата на частните собственици, така и на наемните работници, на сдружените граждани, на общините и държавата.

ОСИГУРЯВАНЕТО

Немалко хора обективно не са в състояние да се издържат чрез труда си; те основателно разчитат на подкрепата на обществото. Това са голямата част от хората в пенсионна възраст, децата без родителска грижа, хората с увреждания, социално слабите. Затова ще работим за приоритетното развитие на системите за социално осигуряване и защита, за да могат да гарантират нужните за всеки човек днес условия на лична сигурност и достойно място в обществото.

Пенсионерите са хората, които платиха най-тежката цена за реформите. Затова сега са наложителни политики, които да утвърдят вярата в развитието на пенсионната система въз основа на солидарността като основен принцип на осигурителните системи. Промените трябва да осигурят условия, които да гарантират на нарастващия дял от населението, навлизащо в пенсионна възраст, възможността да получава адекватни и справедливи пенсии. При това нужните промени не следва да прехвърлят бедността между поколенията.

Ето защо, разглеждайки социалната сигурност като фундаментално право, считаме, че въпреки демографския натиск, колективната защита срещу социалните рискове трябва да остане основен принцип на пенсионното осигуряване. С това не отричаме нуждата всеки да поема и носи индивидуална отговорност за бъдещето си, нито перспективата частните пенсионни схеми да заемат все по-важно място в осигуряването на достойни старини. Необходим е обаче баланс – държавата има водеща отговорност за гарантиране правото на социална сигурност за всеки.

Основната цел на пенсионната система е да осигури достатъчна степен на защита на пенсионерите след оттеглянето им от пазара на труда. Осигуряването за пенсия не бива да спъва икономическия растеж, но не може да има за цел да го стимулира в противовес на своите осигурителни функции, нито за сметка на финансовата си стабилност.

Размерът на осигурителната вноска трябва да е достатъчно значим, за да може пенсионната система да разполага с необходимите ресурси за изпълнение на социалната си роля. За целта не бива да се допуска осигурителният принос на хората да бъде подценяван. Всяка година осигурителен стаж следва да носи справедливо обезщетение след пенсиониране.

Пенсионната система и в частност минималните пенсии имат важно значение за намаляване на риска от бедност сред възрастните хора. Ние сме за изравняване в близка перспектива на равнищата на

минималната пенсия за пълен осигурителен стаж и възраст с прага на бедност, определен за страната.

За това как едно общество се грижи за хората с увреждания, може да се съди за неговия морал като цяло. За нас този морален императив е задължение да работим в полза на общество за всички. Ще действваме за премахване на всички бариери – психологически, културни, физически, архитектурни, образователни, икономически и социални, които спъват пълноценната реализация на хората с увреждания във всички сфери на обществения живот.

Ще създаваме нужните условия за включване на хората с увреждания в пазара на труда – чрез стимулиране на самостоятелна стопанска дейност и стимули за наемане на работа на хора с увреждания. За всяко дете с увреждане ще осигуряваме благоприятна среда, за да получава качествено образование в зависимост своите специфични потребности. Ангажираме се всяко лице с увреждания да получава адекватна материална подкрепа, за да води достойно съществуване, да има достъп до нужната профилактика, рехабилитация и лечение.

ФИНАНСИТЕ

Определящо значение за насоката на обществено развитие имат **данъчната и бюджетната политика** и по-общо – същината на общата политика, която се провежда. При недостатъчно конкурентна и същевременно широко отворена икономика, условията предполагат прилагане на пропорционално облагане при минимални ставки и на строго ограничителна фискална политика.

Но ние отхвърляме разбирането, че “плоският данък” и фискалните рестрикции създават по-голяма справедливост и солидарност. Напротив – смятаме, че независимо от корективи и компенсации те продължават да задълбочават социалната диференциация и поляризация, ограничават ресурсите на държавата и общините за активна социална политика, за достъпни публични услуги.

Ето защо след периода, необходим за пълноценна европеизация на икономиката и „изсветляването” ѝ с помощта на пропорционалния данък, в края на предстоящия четиригодишен период ще извършим анализ на резултатите и оценка на възможностите за по-пълно прилагане на данъчни политики, основани на принципите на солидарно общество и приноси към фиска, съразмерни с доходите и имуществото на гражданите, в т.ч. и чрез плавен преход към прогресивно данъчно облагане.

Паралелно с нарастване на конкурентността на икономиката и укрепване на данъчната система и другите приходоизточници на бюджета, следва да отпада и практиката на програмирани превишения на бюджетните приходи над разходите, да се преминава към поддържане на широко балансиран бюджет с необходимите резерви и ясно разпределение на разходите в съответствие със законово закрепени национални приоритети.

ЗЕМЯТА • ВОДИТЕ • ГОРИТЕ

Разрушителните аспекти на съвременната глобализация императивно наложиха предизвикателствата на екологията и климата като съдбовни за по-нататъшното развитие на човешката цивилизация. Именно в подходите и политиките, които се лансират за тяхното управление и преодоляване, най-отчетливо се разкриват и програмните

алтернативи на различните политически и обществени сили и формации.

Основната разделителна линия между програмни алтернативи се очертава по отношение на баланса между икономически и етични норми, между пазарни и ценностни критерии и подходи, които се залагат в тях. Именно на полето на екологичната политика и политиката по глобалното затопляне си дават среща днес сблъскващи се платформи и движения.

Ние се обявяваме за **комплексна политика за устойчиво развитие**, съчетаваща в едно нейните три съставляващи – икономическа, социална и екологическа. На практика в България през следващите едно-две десетилетия това означава да се развиват отраслите, които разумно оползотворяват и съхраняват природните предимства и богатства на страната, високостойностните информационни и други услуги, като се поддържа съвременно европейско качество на живот за всички български граждани с помощта и на европейските политики и средства.

ЗЕМЯТА

От особена грижа и закрила се нуждае **българската земя**, преди всичко като основа за съществуване и благоденствие на българския народ, носителка на неповторима красота, опора за природосъобразна стопанска дейност, като извор на национална гордост и самочувствие. Затова сме решени да укрепим и разширим законовите защити срещу посегателствата върху земята, да наложим строгото им спазване на практика.

ВОДИТЕ

Водите ще се превръщат във все по-решаващ фактор за човешкото съществуване. Устойчивото управление и рационалното и пълноценно използване на повърхностните, подземните, минералните, в т.ч. и геотермалните **води на територията на България** е наша първостепенна задача.

ГОРИТЕ

Нищо не може да замени горите и биологичното разнообразие като жизненоважен фактор на средата, в която човек живее. Грижата за съхраняване и развитие на **горите на България** и запазване на биологичното разнообразие в страната е наша приоритетна политическа задача.

СИГУРНОСТ • ЗАКОННОСТ • СЪТРУДНИЧЕСТВО

СИГУРНОСТ

Разнородните предизвикателства на глобалната ера, взаимозависимите и взаимосвързани световна, европейска и регионална системи за сигурност, заедно със специфичните проблеми на страната ни извеждат на преден план въпросите за сигурността – лична и национална, отбранителна, външна и вътрешна, енергийна и продоволствена, демографска, информационна и екологична. През следващите едно-две десетилетия се очертава допълнително изостряне на предизвикателствата и заплахите, особено асиметричните, за сигурността както на гражданите, така и на държавата и обществото. Същевременно през следващото десетилетие не се очаква Република България да бъде изправена пред заплахата от конвенционален военен конфликт, застрашаващ суверенитета и териториалната ѝ цялост.

Ето защо приоритетна задача за страната става формирането на система на вътрешна сигурност и обществен ред, която да гарантира спазването на **личните права на гражданите**, като същевременно се вписва в **международните системи за сигурност** и е в състояние да оползотворява съвременните информационни, технологични и организационни ресурси. Това означава модерните технически средства за наблюдение и проследяване да бъдат монопол на държавата.

Ние сме за ефективно функциониращи структури и правила, способни да упражняват реален контрол по отношение на спазването на правата на гражданите и на законосъобразното функциониране на системите за сигурност. Намираме също за наложително да се укрепват доверието и авторитетът на правоохранителните органи, за да могат успешно да противодействат както на масовата, така и на организираната престъпност и на корупцията.

Промените в глобалната среда пораждат необходимостта от изработване на **изцяло нова Стратегия за сигурност** на Република България, обхващаща в комплекс съвременните рискове и заплахи и стъпките за изграждане на ефективна система за противодействие. Българските въоръжени сили, в процеса на трансформация и модернизация, следва да придобиват и изграждат необходимите оперативни способности за изпълнение на своите мисии.

Провежданата **отбранителна политика** трябва да гарантира суверенитета, сигурността и независимостта на страната и защитата на териториалната ѝ цялост, като се осъществява в контекста на съюзната система за колективната отбрана (НАТО), Европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), при ефективно ангажиране на националния потенциал и ресурси. Чрез мобилизирането на целия граждански и военен експертен потенциал трябва да се формира и въведе интегриран модел на държавната политика в областта на отбраната.

Ясният **модел за кадрово развитие**, за поддържане на резерва, за образование и квалификация трябва да залегнат в основата на социален пакет, който да гарантира устойчивост при подбора, обучението и мотивирането на кадри с високи качества за отбраната и въоръжените сили. От съществена важност е оптималният баланс между инвестициите в хората, като най-важният ресурс на отбраната, и в бойна техника.

ЗАКОННОСТ

Основополагащо изискване на демократичното общество е реално върховенство на закона, практически израз на суверенната воля на народа. То е ключовата гаранция както за свободата на личността, така и за резултатна борба срещу престъпността, за ефективна пазарна икономика и устойчив икономически растеж.

Решаващ фактор за върховенството на закона си остава **съдебната система**. Но в хода на трансформациите в нея самото правосъдие се превърна в системен проблем за функциониране на държавата до степен днес дори да поставя под въпрос пълноценното членство в ЕС. В основата на този проблем е преди всичко грубото вмешателство в дейността на съдилищата, както и пристрастното поведение на някои магистрати.

Днес законността е подложена на най-голяма заплаха от корупцията, поразяваща основни структури на политическата система и сфери на обществения живот. Застрашени са основни функции на държавата, тя се оказва недостатъчно способна да осигури достойнството и правата на личността, да създава условия за свободно развитие на

човека и гражданското общество.

Решени сме да положим изключителни усилия, за да се гарантира действителната независимост на съдебната власт и подчинеността ѝ само на закона; за да стане тя по-прозрачна и отговорна, за да бъде осигурен равен достъп до ефективно правосъдие за всеки български гражданин.

Най-сериозната заплаха за демократичните норми и практика безспорно е осезаемото влияние на организираната престъпност във важни структури на държавата и обществото. Ние сме решени на първо място да ограничим икономическата база на организираната престъпност като условие да пресичаме възможностите ѝ за въздействие върху държавни служители и магистрати.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

България трябва последователно да утвърждава авторитета си на отговорен и ангажиран член на международната общност със **свой съществен принос за стабилността, сигурността и сътрудничеството в Югоизточна Европа, както и в Черноморския регион**. Новите възможности и позиции на България като член на Европейския съюз и НАТО ѝ дават шанс да развие своите геостратегически предимства, като провежда активна и балансирана външна политика, гарантираща националната сигурност и териториалната цялост на страната и благоденствието на българските граждани.

Като член на Европейския съюз, страната ни следва пълноценно да участва и да допринася за засилване на ролята и капацитета на Съюза като фактор в полза на конструктивното международно сътрудничество и колективните форми за поддържане на мира, като носител на ефективни политики, подходи и форми за гарантиране на сигурността на държавите членки. ЕС е призван да съдейства за стабилизиране на рисковите райони по света, за изграждане на надеждна система за глобална сигурност и сътрудничество. В интерес на България е да се развива по-ефективна обща външна политика и политика на сигурност на ЕС, както и да се формира европейска политика за сигурност и отбрана.

Необходимо е запазване и разширяване на ролята на страната като енергиен център в региона на Югоизточна Европа, утвърждавайки се същевременно като значим фактор при преноса на енергийни ресурси и при формиране на енергийната политика на ЕС. Такава роля следва едновременно с това да спомага за българските граждани да се поддържат едни от най-ниските цени на енергоносителите в Съюза, като България поддържа лидерско място на енергийния пазар в региона. Постигането на тези цели е възможно единствено чрез реализацията на стартиралите и предвиждани мащабни енергийни проекти, както и чрез отделяне на специално място на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници.

За нас приоритетно значение имат развитието и утвърждаването на **действена система за колективна сигурност** на глобално равнище, в основата на която се намира, **реформирана и дееспособна, Организацията на обединените нации**. Системата на ООН следва да интегрира многостранните институции и програми за овладяване на главните рискове пред съвременното човечество – бедността, гладът, болестите, природните бедствия и климатичните промени, както и международните престъпни мрежи, безвластието в разпадащите се държави.

ЧЛЕНСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Членството на България в ЕС представлява огромен исторически шанс и възможност да се оползотвори целият потенциал на страната. Същевременно обаче то представлява и не по-малко крупно предизвикателство към способността ни да се докажем като народ и държава, способни успешно да се развиват в новите глобални реалности.

По-нататъшното успешно развитие на България в решаваща степен ще зависи от пълноправното и равноотговорно членство на страната в Европейския съюз. Постигнатата общонационална цел за членство в ЕС трябва да намери продължението си в нова общонационална кауза - ускорено социално-икономическо развитие и цялостна модернизация чрез новия достъп до инвестиции, технологии и управленски опит, до единния европейски пазар и политиките в полза на изоставащите региони.

Едновременно с това ние ще се стремим да даваме своя принос за развитие и реформиране на политиките и институциите на Съюза, както и за преодоляване на демократичните дефицити и бюрократизацията. В Съюза не може да има граждани "първа" и "втора" категория; водещо начало следва да бъдат солидарността и механизмите за кохезионно развитие.

Предпоставка и гаранции за успеха на тези усилия ние виждаме в стратегическия проект на европейските социалисти за "Нова социална Европа". Нашата програма съответства и се съчетава с десетте принципа на съвременната платформа на Партията на европейските социалисти: права и задължения за всички; пълна заетост; инвестиране в хората; интегриращи общества; универсални грижи за децата; равни права за жените и мъжете; социален диалог; разнообразието и интеграцията - наша сила; устойчиво общество; активна Европа за хората.

Нашата обща цел в ЕС трябва да бъде изграждането на нова социална екологично-устойчива държава, която да се характеризира с пълна заетост, социална интеграция, развитие през целия живот, с интегрирано и устойчиво общество. Новата пътна карта за „Нова социална Европа“ трябва да представлява един нов път, основаващ се не на конкуренцията между държавите, а на предимствата на ЕС като общност. Ние се обявяваме в подкрепа на нов европейски обществен договор, който да включва права и задължения за всички – държава, фирми, синдикати и граждани.

На сегашния етап, в процеса на разработка на бюджетната програма на ЕС за периода след 2013 г. ще насочим усилията си в полза на ясна социална ориентация на общностните политики, в това число и на изискванията за ускорено развитие. От решаващо значение за успеха на тези усилия е успешното усвояване на ресурсите по линия на еврофондовете и утвърждаване на доверието към България като отговорна и равноправна държава член на ЕС.

V. БСП – НОСИТЕЛ НА ЛЕВИЯ ПРОЕКТ ЗА БЪЛГАРИЯ

За да сме в състояние да се справим с новите исторически задачи и предизвикателства, пред които страната е изправена, както и за да сме достоверни носители на левия проект за развитие и модернизация на България, необходимо е партията да направи нова крачка в цялостното си развитие – програмното, уставното и организационното.

ЛЯВА ПАРТИЯ

БСП е партия на **социалистическия идеал**, социална партия, посветила се на историческото преодоляване на капитализма като процес на неговото последователно ограничаване и обезсилване. Този процес е взаимосвързан с постоянния стремеж за реализация на ценностите на общество на демократическия социализъм, чиято основна ценност е човека и неговите жизнени потребности и права.

На сегашния етап ние подчиняваме дейността си на надеждната **защита на интересите на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите**. Ще работим също за формиране на широка средна класа, за напредъка на всички, като градим своята политика въз основа на ценностите на свободата, демокрацията, равенството, справедливостта и солидарността.

БСП е **народна партия**, защото формулира свои политически предложения към всяка значима социална група. Партията не се бори срещу нито една класа, прослойка или група на обществото. Напротив, тя е носител на отговорността за социалната надежда и борбата за справедливост. Затова заедно с другите европейски леви партии категорично отхвърляме опита на десните партии да си присвоят и монополизират определението "народна", да представят левите партии като разединяващи обществата, като "воюващи" срещу "класовия враг".

ПРОГРАМНА ПАРТИЯ

В своята над 100-годишна история БСП винаги е била програмна партия. Програмните търсения на партията през годините, независимо от отчетливия отпечатък на конкретно-историческата епоха, неизменно бяха мотивирани от стремежа да се даде нужната програмна основа за политиката и борбите в защита на жизнените интереси на хората на труда, на широките народни маси.

Програмата от 1994 г. „Нови времена, нова България, нова БСП“ е продукт на мъчителните уроци от провала на обществата на авторитарния социализъм в бившия Съветски съюз и в Източна Европа и същевременно на убедеността в прогресивния социален и хуманистичен потенциал на социалистическите идеи и ценности. С нея БСП се определи като модерна социалистическа партия, като партия на българската, европейската и световната левица, на обновяващия се демократичен социализъм.

С програмата си от 1994 г. БСП възприе класическата ценностна триада на демократичния социализъм, отразена в програмите и практиката на социалдемократическите партии и на Социалистическия интернационал. Така програмата осигури необходимата основа за развитие на БСП като съвременна социалистическа партия, способна да разработва и осъществява политики за демократизиране на обществото и държавата, за икономически и социални реформи, отговарящи на европейските модели, за създаване на демократична, правова и социална държава.

С новата си програма днес ние правим своите предложения към българските граждани и граждани за необходимите промени, които да отговорят на очакванията на обществото и потребностите на страната. За нейното осъществяване ние ще работим за политическо партньорство на основата на обществен и граждански консенсус за целите и интересите на България и на общата политическа отговорност за постигането им.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТИЯ

В периода след 1989 г. БСП се утвърди като парламентарна партия, отстояваща демократичните идеи и ценности, в т.ч. и при изключително сложни условия. Десницата в България съчетаваше опита си да монополизира самото разбиране за демокрацията с натрапване на решения за ограничаване на правата на отделни граждани, на политически формации, за обезвластяване на местните органи на самоуправление.

БСП провежда политика за по-нататъшно разгръщане на демокрацията в съответствие с разбирането, че именно партиите на левицата са жизнено заинтересовани от последователната демократизация на обществото и на институциите на властта. Това означава по-нататъшно утвърждаване на принципа на демократичното равенство, пълноценното развитие на формите на пряка и представителна демокрация.

Демокрацията е политическата основа на социалната справедливост и солидарност. Ние се стремим към демократично съчетаване на приоритетите и интересите за икономическо развитие, социална справедливост и сплотеност с опазване на околната среда.

Постигането на повече демократичност в управлението изисква постоянен и безпрепятствен обществен достъп до актуална информация за управлението, както и редовна публична отчетност на институциите и длъжностните лица. Активно трябва да се подкрепя и "демокрацията на участието", да се насърчават спонтанни граждански форми на обществено-политическо участие на гражданите в управлението на страната и на местните общности.

Като партия, възприела принципа за равенството на двата пола от самото си създаване, ще се стремим да сме водеща политическа сила за утвърждаване на този основен демократичен принцип във всички сфери на обществения живот. В самата партия ще утвърждаваме норми на равностойно участие на жените наред с мъжете, в ръководните структури на всички равнища, както и при излъчването на представителите на БСП в изборните и административните институции и звена.

МАСОВА ПАРТИЯ

Като лява народна партия БСП насочва своята дейност **към всички социални слоеве на съвременното българско общество, като на първо място защитава интересите на хората на труда, на изоставените и нуждаещите се от грижа и подкрепа.** Партията осъществява дейността си както чрез участието си в държавното управление на различните равнища на власт, така и чрез активно взаимодействие със синдикатите, с целия спектър от структури на гражданското общество.

Като масова партия БСП поддържа **постоянна политическа активност** сред своите членове, съратници и симпатизанти в основните си партийни организации по места и по интереси и чрез структурите си на общинско, областно и национално равнище. Партията инициира и се солидаризира с политически и граждански акции и прояви в защита на основните демократични права и социални придобивки на гражданите, отстоява еднаквото и ефективно прилагане на законите по отношение на всички граждани.

Чрез активното си участие в политическия и обществения живот

БСП се бори за все по-широкото осъществяване на гражданските свободи в единство със задълженията и отговорностите на всеки гражданин, за формирането и провеждането на политика, основана на социалната справедливост и солидарността. По такъв начин партията се стреми всеотрядно да насърчава и укрепва историческата тенденция към демократично социалистическо устройство на обществото.

ПАРЛАМЕНТАРНА ПАРТИЯ

Още от своето създаване Българската социалдемократическа партия вижда в изборите и изборните държавни органи съществена възможност за разпространение и защита на социалната идея. Тя участва в избори, има свое парламентарно представителство, печели общински избори. Чрез своите представители партията става ярък представител на интересите на трудовете хора и едновременно на националната кауза, дава съществен принос за развитието на българския парламентаризъм и на представителната демокрация.

Развитието на БСП като парламентарна партия е неделима част от нейното реформиране в новите условия. Още от времето на Седмото Велико Народно събрание и до днес партията и като управляваща, и в опозиция безусловно се придържа към принципите на парламентаризма, работи активно за изграждане на европейски тип парламентаризъм и местно самоуправление в страната.

В предстоящия период е нужно БСП да стане инициатор на дълбоки промени в съдържанието, в организацията и начина на работа на Народното събрание, осигуряващи спазването на конституцията и нормативните изисквания, както и необходимата публичност и връзка с избирателите. Тези промени са необходими не като самоцел, а като особено важно условие за утвърждаване авторитета на държавните институции и на законовите норми. Само по такъв начин е възможно в бъдеще да се осигурява ръст на инвестициите за динамичен растеж на икономиката и доходите, както и за реална защита на правата на гражданите.

ЕЛЕКТРОННО УЧАСТИЕ

Начинът на общуване в съвременното информационно общество, особено между младите и образованите, все повече минава през електронните мрежи. Формират се нов тип общности със свои стил и език на комуникация, форуми със свое качество на дискусия. Ние ще развиваме формите на електронно участие в дейността на БСП като начин на привличане на нови поддръжници и симпатизанти на партията, както и като поле за политическа активност с все по-решаващо значение за позициите и успеха ни в обществото.

* * *

Ние разглеждаме промяната на БСП по основните направления на дейността ни – програмните разработки, активността в обществото, в това число и чрез електронните информационни мрежи, дейността в парламента - като жизнено важна необходимост и постоянна политическа задача. За целта ще развиваме принципа за единство и взаимнообвързаност отгоре надолу и обратно при изработване на своите политики и решения.

VI. НЕОБХОДИМАТА ОСНОВА - НАЦИОНАЛНО СЪГЛАСИЕ

През годините на прехода БСП неведнъж доказва трайната си привързаност към каузата за национално съгласие като незаменимата основа за прогреса на България в новите реалности. Партията доказва способността си, дори и в най-трудни моменти, да постави националните интереси – запазването на гражданския мир и спазването на конституционните норми - над собствените си партийни интереси.

Стратегията за човешко развитие, която предлагаме за развитието на България в перспектива, може да има успех само въз основа на широко съгласие в обществото около водещите приоритети за високо качество на образование, широкодостъпно здравеопазване и достоен стандарт на живот. Затова ние ще търсим активния социален диалог и политическо взаимодействие с всички участници в обществения и политически живот на страната, споделящи тези цели. Такъв диалог е наложителен, за да се постига нужният баланс на интереси, гарантиран с взаимни права и задължения, гарантиращи икономическата стабилност, ускорения растеж и подобро качество на живот.

Социалното партньорство заема централно място в усилията за съгласуване на основните насоки и политики в полза на човешкото развитие. Такова партньорство ще се стремим да развиваме със синдикатите и работодателите въз основа на:

- защита на правата на работници и работодатели чрез работещ баланс на техните интереси;
- провеждането на политика, която осигурява съчетание на свободната стопанска инициатива с гаранции за социалните и икономическите права на заетите в икономиката;
- защита на публичния интерес на цялото общество чрез ограничаване на сивата икономика и изпълнение на взаимните задължения на социалните партньори и на държавата.

Тристранното сътрудничество на национално ниво трябва да разшири своя обхват, а социалните партньори да бъдат консултирани по всички важни въпроси, определящи бъдещото развитие на страната. Нашата водеща цел ще бъде изграждането на консенсус за приоритетите, принципите и механизмите за провеждане на икономическите и социалните политики.

Макар и да не е пряк участник в двустранния социален диалог, отговорността на държавата е да създава условия за пълноценното му провеждане. Ето защо, отчитайки водещата роля на социалните партньори за постигане на съгласие по основните параметри на икономическите дейности, ще насърчаваме диалога и колективното трудово договаряне на всички нива – по отрасли, браншове и предприятия.

* * *

За нас животът с достойнство не е въпрос на далечното бъдеще; напротив – ние високо заявяваме намерението си да се борим за защитата на човешкото достойнство и свободната реализация на всяка личност тук и сега, така както го изискват гражданите на страната и както повелява конституцията. Но не бива да си правим илюзии, че такова качество на живота се постига с декрети и лозунги.

Живот в истинска свобода и достойнство, с достатъчно материални гаранции и условия за пълноценно развитие и защита срещу посегателствата върху личността е възможен само в общество с друго качество. Общество, свободно от експлоатация, от мизерия, неграмотност и агресия – т.е. само в едно истински солидарно общество!

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ 3

I. НАШАТА ПАРТИЯ ДНЕС – ЕДИНСТВО НА СЪЩНОСТ,
ЦЕННОСТИ, ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА 4

II. НАШАТА РАВНОСМЕТКА НА ПРЕХОДА 5

III. НОВАТА ГЛОБАЛНА ЕРА 6

Съвременната глобализация 6*Съвременният капитализъм* 7*Социалната алтернатива* 7

IV. НЕОБХОДИМАТА ПРОМЯНА – ЧОВЕШКО РАЗВИТИЕ 9

Сегашната тенденция 9*Необходимата промяна* 9*Нашите ценности* 10*Нашите цели* 11*Нашата политика* 12*Народът · Държавата · Обществото* 13*Народът**Държавата**Обществото**Образованието · Здравеопазването · Доходите* 16*Образованието**Здравеопазването**Доходите**Науката · Културата · Информацията* 18*Науката**Културата**Информацията**Икономиката · Осигуряването · Финансите* 21*Икономиката**Осигуряването**Финансите**Земята · Водите · Горите* 25*Земята**Водите**Горите**Сигурност · Законност · Сътрудничество* 26*Сигурност**Законност**Международно сътрудничество**Членството в Европейския съюз* 29

V. БСП – НОСИТЕЛ НА ЛЕВИЯ ПРОЕКТ ЗА БЪЛГАРИЯ 29

Лява партия 30*Програмна партия* 30*Демократична партия* 31*Масова партия* 31*Парламентарна партия* 32*Електронно участие* 32

VI. НЕОБХОДИМАТА ОСНОВА – НАЦИОНАЛНО СЪГЛАСИЕ 33

УСТАВ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

*Приет от 47-ия конгрес на БСП
на 23 ноември 2008 г.*

РЕШЕНИЕ
на Четиридесет и седмия конгрес
на Българската социалистическа партия -
22 и 23 ноември 2008 г.

**ЗА НОВИЯ УСТАВ
НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ**

Приема нов Устав на Българската социалистическа партия с 517 гласа
“за”, “против” – няма, и 3-ма “въздържали се”.

Предстои регистрация на Устава на БСП в Софийски градски съд.

ПРЕАМБЮЛ

БСП е наследник и продължител на над 100-годишната история на създадената през 1891 г. Българска социалдемократическа партия. Ние съхраняваме и отстояваме демократичните традиции от историческото си наследство, подчертаваме историческото значение на революционните борби на поколения български социалдемократи, комунисти и социалисти за свобода и човешки права и оценяваме по достойнство съграденото в страната при социализма през втората половина на миналия век.

Същевременно ние отхвърляме и осъждаме от миналото си всичко, противоречащо на социалистическите идеи, демокрацията и хуманизма.

Най-ценното в дългогодишната история на партията ни е отстояването на интересите на широките народни маси, на принципите на социална справедливост и солидарност, равенство, републиканизъм, патриотизъм и интернационализъм.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

НАИМЕНОВАНИЕ, СЕДАЛИЩЕ, АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО И СИМВОЛИ НА ПАРТИЯТА

Чл.1. Наименованието на партията е Българска социалистическа партия (БСП).

Чл.2. Българската социалистическа партия е със седалище в гр. София, р-н "Възраждане" и адрес на управление - София, п.к. 1000, ул. "Позитано" №20.

Чл.3. Българската социалистическа партия е юридическо лице, което се представлява от председателя на Националния съвет на партията. Той може да упълномощава други лица за извършване на определени действия.

Чл.4. Символите на Българската социалистическа партия са:

1. Знаме с аленочервен цвят и надпис с бели букви "БСП".
2. Емблема – червена роза със зелени листа на бял фон и надпис с червени букви "БСП".
3. Червена петолъчка – исторически символ на борбите и на жертвите, дадени от партията.
4. Празник на партията - 2 август, денят на нейното основаване през 1891 г.
5. Химн на партията - "Моя страна, моя България".

СЪЩНОСТ, ЦЕННОСТИ, ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА БСП

Чл.5. Днес БСП следва отново да се докаже като партия на социалистическия идеал - като носител на историческия синтез на възникнали през вековните борби на народите общочовешки ценности

за свобода, демокрация, равенство, социална справедливост и солидарност, като социална партия, посветила се на историческото преодоляване на капитализма. Това означава да се борим за социална пазарна икономика и против общество, подчинено на пазара: "Пазарна икономика - да; пазарно общество - не!".

Чл.6. БСП е лява народна партия и като такава носи отговорността за надеждата и борбата за справедливост. Тази отговорност означава да осигуряваме надеждна защита на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите, да работим за формиране на широка средна класа и за напредъка на всички.

Чл.7. БСП е патриотична партия - наша първостепенна задача е да отстояваме суверенитета и териториалната цялост на българската държава; да се борим за съхраняване и популяризиране на българското културно-историческо наследство и за утвърждаване и развитие на българската идентичност. БСП е чужда на шовинизма и на всички форми на национално високомерие и ксенофобия.

Чл.8. БСП е масова партия, която обединява единомишленици - социалисти от всички социални слоеве, независимо от социално, образователно и имуществено положение, пол, етнос и вяра.

Чл.9. БСП е парламентарна партия. Ние развиваме нашата дейност въз основа на Конституцията на Република България и се борим за превръщане на нейните принципи и норми в ежедневие на гражданския, икономическия и социалния живот. Ние реализираме нашата програма чрез парламентарни действия, чрез нашето участие във властта на всички равнища и чрез активно взаимодействие със структурите на гражданското общество.

Чл.10. БСП е част от европейската и световната левица. Съвременната глобализация прави невъзможно решаването на ключови проблеми на хората и обществата само на национално равнище; глобалните предизвикателства изискват глобална солидарност, един нов интернационализъм.

БСП е член на Социалистическия интернационал и на Партията на европейските социалисти като неотменима предпоставка за успеха на нашата борба за социална справедливост и просперитет.

Чл.11. БСП е партия на демократичния социализъм. Демократичният социализъм за нас си остава виждането за едно свободно, справедливо и солидарно общество, чието осъществяване е наша постоянна задача.

Чл.12. БСП провежда последователна политика за социална демокрация за развитието на активна социална държава по европейските модели съобразно българските условия като път към осъществяване на основополагащите ценности на демократичния социализъм.

II. ДЕМОКРАТИЧНИ ПРИНЦИПИ

Чл.13. Изработване и провеждане на политика.

1. Членовете на партията участват в изработване, провеждане, защита и оценка на политиката на БСП. Политическият избор и управленската политика на БСП се формират в рамките на принципите на партията, на решенията на конгресите и на нейните ръководни органи.

2. Политическият и демократичният диалог са неотменен елемент при формирането на управленската политика на партията.

3. Политиката на БСП за управлението на държавата и в местното самоуправление се осъществява чрез нейните представители в съответните органи.

Чл.14. Принципи на функциониране и териториално разпределение.

1. БСП се изгражда и функционира на основата на принципа на демократичното единство, означаващ съгласие по основните въпроси, залегнали в Програмата и в Устава на партията, в решенията на националните и местните органи и единодействието при тяхното изпълнение.

2. Основен организационен принцип на партията е демократичното участие при вземане на решенията; възможно най-широко участие на членовете, съратниците и симпатизантите; равнопоставеност при достъпа до всички процедури, в т.ч. при издигане на кандидатури за ръководни длъжности в партията, както и по отношение на информираността и знанието.

3. БСП се изгражда на териториален принцип в съответствие с административното деление на страната, професионалните и обществените интереси на нейните членове.

Чл.15. Вътрешнопартийна демокрация.

1. В съответствие с принципа за идейния плюрализъм и за целите на идейната дискусия, в БСП има свобода на идейно-политически и професионално-творчески структури в рамките на програмните цели и на Устава на партията, които работят в предвидените от него организационни форми.

2. Вътрешнопартийната демокрация се изразява в:

- а) спазване правото на мнозинството, което важи за всеки орган, като се уважават правата на малцинството;
- б) инициативност, самостоятелност и отговорност на партийните органи и организации при определяне на тяхната дейност, отношения и структура;
- в) откритост и публичност в дейността и отговорност за решенията и действията;
- г) свобода при изразяване на мненията и многовариантност при обсъждане и решаване на проблемите;
- д) равенство в правата и задълженията на социалистите;
- е) другарство, солидарност, взаимно уважение и взаимопомощ между членовете, съратниците и симпатизантите на партията.

3. Решенията в партийните организации и партийните органи се вземат с обикновено мнозинство при участието на повече от половината от членовете им, освен ако в устава не е предвидено друго:

- а) партийни членове, несъгласни с приетите решения, могат да отстояват възгледите си, без да се противопоставят на изпълнението на взетите решения и без да нарушават единодействието на партията;
- б) партийни организации и отделни социалисти могат да изразяват несъгласие срещу взети решения чрез свои резолюции или алтернативни проекти, внесени в органа, взел решение, или в по-горестоящия партийен орган.

4. Партийните органи се изграждат и функционират в съответствие с изискванията за:

- а) обновяване и приемственост на участието на различни поколения кадри в партията, на жените и младите социалисти в партийните органи, както и в предложенията на партията за изборните органи на местното самоуправление и държавната власт;
- б) разделение на правата, задълженията и отговорностите между

- ръководните, изпълнителните и контролните органи;
- в) укрепване на вертикалните и развитие на хоризонталните връзки между партийните организации и органи;
- г) задължителност на решенията на ръководните общински, районни, градски и национални органи в рамките на техните правомощия по устав и контрол върху тяхното изпълнение.

Чл.16. Процедури за избор на партийни органи.

1. Изборът на всички органи на партията и на нейни представители в публичните власти е таен. Изключения могат да се предвидят в основните партийни организации, в които изборът може да бъде и явен по решение на събранието, или за всички други органи - при решение с мнозинство от 2/3 от присъстващите на заседанието при наличие на кворум.

2. Част от състава на местните и националните ръководни органи на партията е делегиран на териториален и функционален принцип. Делегираните представители могат да бъдат подменяни от делегиращите ги организации по реда на чл.15, т.3.

3. Изборът на органи и на участници в различни форми на работа на партията се осъществява според единни принципи и се урежда в устройствен правилник.

4. Изискване към кандидатите за ръководни партийни органи:

а) кандидатите за изборни длъжности на общинско, районно и градско ниво трябва да имат не по-малко от една година партиен стаж. Кандидатите за Националния съвет и ОПКК трябва да имат не по-малко от две години партиен стаж;

б) делегираните представители в Националния съвет от териториалната - областна и младежка, квота се избират от делегатите от съответния регион между предложените с решение на общинските и районните конференции;

в) предложенията за кандидати за общинските, районните, градските и националните ръководни органи на партията могат да бъдат правени и от делегати на съответните конференции и/или на конгреса, но с писмено мотивирано предложение, подкрепено с подписите на не по-малко от 20 делегати - за местните ръководни органи, и 50 делегати - за НС и ОПКК.

Чл.17. Представителство на членовете.

1. Представителството на членовете на основните партийни организации на конференциите и конгресите и други колективни форми на работа на партията е в съответствие с броя на членовете на всяка организация.

2. Във всички ръководни органи на партията се осигурява равнопоставеност при представителството на двата пола, но не по-малко от 40% за всеки един от тях.

3. Всеки член, участващ в събрания, конференции и конгреси и други партийни органи, има право само на един глас.

4. Не е възможно упълномощаването за представляване на събрания, конференции, конгреси и в други органи.

5. Възможно е участието с глас, изпратен с писмо или чрез интернет, доколкото са спазени основните принципи на функциониране на партията и нейните структури.

6. Представителите на членовете и на организациите в различните форми и форуми на работа и в органите на партията са длъжни да изразят или предадат мненията и решенията на членовете на орга-

низациите и органите, които са ги избрали. Те имат право да изразят и своя позиция и могат свободно да формулират крайното си мнение относно обсъжданите въпроси и приеманите решения.

Чл.18. Отчет и оценка.

1. Всички изборни органи се контролират, като редовно дават отчет поне веднъж годишно пред тези, които са ги избрали, и извънредно - по искане на повече от половината от тях.

2. Всички изборни органи се оценяват от органите, които са ги избрали. Оценяването става след обосновано мнение и решение на мнозинството от членовете.

Чл.19. Мандатност в партийните органи.

1. Местните и националните органи на партията се избират с мандат за четири години.

2. Не се позволява избирането на едно и също лице за председател на ОбС, РС, ГС, ОблС и НС за повече от два последователни мандата.

3. Мандатността, предвидена в т. 2, се отнася и за председателите на ОбКК, РКК, ГКК и ОПКК.

4. Мандатността не се отнася до членството в ръководни органи на местно и национално ниво в партията.

5. Мандатът на председателя на Националния съвет се удължава за срока, в който той е министър-председател.

6. Мандатът на делегираните представители в партийните органи - общинските съветници, народните представители и представителите в Европейския парламент, важи за мандата на съответния партийен орган.

Чл.20. Ограничаване при съвместяване на постове.

Избраните за кметове, областни управители, народни представители, представители в Европейския парламент, министри, зам.-министри и изпълнителни директори на агенции не могат да бъдат председатели на общински, районни, градски и областни съвети на БСП.

Чл.21. Референдуми.

1. С решение на Националния съвет, по мотивирано предложение на 1/3 от неговите членове или на Изпълнителното му бюро, се провеждат общопартийни референдуми по въпроси от национално и общопартийно значение.

2. С решение на Общинския, Районния, Градския и Областния съвет по мотивирано предложение на 1/3 от техните членове или на изпълнителните им бюра се провеждат референдуми по въпроси на местното самоуправление и местните организации на партията.

3. Решението за провеждане на референдум се взема с мнозинство от 2/3 от членовете на съответните органи.

4. В референдума участват членовете и съратниците на партията.

5. Резултатът от референдума обвързва ръководството на съответното партийно ниво с произтичащите от референдума решения.

6. Условието за провеждане на референдум, необходимото участие и други специални условия се съдържат в устройствен правилник и в решенията за неговото обявяване.

III. ЧЛЕНОВЕ, СЪРАТНИЦИ И СИМПАТИЗАНТИ

Чл.22. Членство в партията.

1. Член на партията може да бъде всеки пълнолетен български гражданин, имащ избирателни права, който приема Програмата и Устава на партията и в политическата си дейност се ръководи от тях, членува и работи в една от основните партийни организации и плаща редовно членски внос.

2. Членството е доброволно и индивидуално. Членството в БСП се удостоверява с членска карта.

3. Членуването в БСП е несъвместимо с членството в други политически партии и в организации със статут на партии.

4. Нови членове се приемат от основните партийни организации въз основа на писмено заявление до тях от кандидата за член на партията. Решение за приемане се взема от събранието на основната партийна организация по реда на чл.15, т.3.

5. След напускане или прекратяване на партийно членство е възможно повторно приемане в партията по писмено заявление до основната партийна организация, по реда на чл.15, т.3, но не по-рано от една година след прекратяване на членството. ОПО взема решението си в срок до един месец от подаване на заявлението.

Чл.23. Права на партийните членове.

1. Да участват в разработването и осъществяването на партийната политика и на партийните решения, свободно да изказват и отстояват свои възгледи, мнения и съображения по всички въпроси от дейността на партията.

2. Да избират и да бъдат избирани в партийните органи.

3. Да участват при определяне кандидатите на партията за изборни държавни длъжности непосредствено или със свои предложения до съответните органи.

4. Да участват във вътрешнопартийни предварителни избори и в референдуми, които се организират на местно, областно и национално ниво.

5. Да искат и да получават информация от партийните органи за тяхната и на цялата партия дейност и да отправят устно или писмено предложенията си.

6. Да обсъждат работата и поведението на членовете, органите и организациите на партията и да участват в контрола на тяхната дейност.

7. Да получават защита от партията, когато са дискриминирани за политически убеждения и действия, които не противоречат на законите на страната, на целите и принципите на партията.

8. Да участват лично, когато се обсъжда партийното им положение и дейност.

9. Да участват в конкурси за заемане на щатни длъжности в

партията за сътрудници и служители, освен за постове, изискващи поверителност.

Чл.24. Задължения на партийните членове.

1. Да спазват Програмата и Устава на партията и да работят за изпълнение на партийната политика и на партийните решения.

2. Да работят за укрепване на вътрешнопартийната демокрация, организационно-политическото единство на партията и за разпространяване на социалистическите идеи.

3. Да утвърждават с личното си поведение законността и хуманизма в обществото, да се борят срещу проявите на фашизъм, екстремизъм, реваншизъм, ксенофобия и расизъм.

4. Да съдействат за осигуряване на обществена подкрепа на политиката на партията.

5. Да участват активно и поддържат партията и нейните кандидати в избирателни кампании и в други политически прояви и да допринасят за изграждане на демократично общество в страната.

Чл.25. Партийно положение на член в партията.

1. Партийното положение на член на партията, който е нарушил изискванията на програмата, устава, законите и нормите на обществения морал, се обсъжда и решава от основната партийна организация или съответния партийен орган. Те могат да бъдат сезирани от всеки член, организация или орган на партията, както и да се самосезират.

2. ОПО или съответният партийен орган обсъжда и решава въпроса за партийното положение на члена на партията в срок до един месец от сезирането. Решението може да се обжалва пред Общинския, Районния, Градския съвет или пред съответната контролна комисия в едномесечен срок от оповестяването му.

3. Ако Общинският, Районният, Градският съвет или съответната контролна комисия не се произнесат в срока по предходната алинея, въпросът се отнася до ОПКК, която се произнася в срок до един месец след сезирането ѝ.

Чл.26. Норми на партийно въздействие.

За прояви, които нарушават законите, Устава на БСП и обществения морал, организациите и органите могат да налагат норми за партийно въздействие:

1. Обръщане на внимание (забележка).

2. Порицание.

3. Разграничаване от конкретни действия на член на партията.

4. Снемане на политическото доверие.

5. Временно отнемане на правата за заемане на партийни длъжности, членство в ръководни органи на партията и право да се кандидатира за такива в срок от една година.

6. Решенията по т.1 и т.2 се вземат с обикновено мнозинство, а решенията по т.3, т.4 и т.5 се вземат с мнозинство повече от половината от членовете на организацията или органа.

Чл.27. Прекратяване на членството в партията:

1. По собствено желание, заявено писмено пред ОПО, което се констатира на събрание.
2. В случаите, определени от закона, което се констатира на събрание на ОПО въз основа на заявление на социалиста.
3. При отпадане поради неучастие в работата на ОПО и неплащане на членския внос без уважителни причини повече от една година, което се констатира на събрание на ОПО.
4. При констатирано членство в други партии и организации със статут на партии, по решение на ОПО или партиен орган.
5. Когато член на партията се кандидатира от името на други политически партии и организации или като независим кандидат срещу кандидатите на партията.
6. Прекратяването по т.4 и т.5 се регистрира от ОбКК, РКК, ГКК в зависимост от членството в съответните органи. При изричен или мълчалив отказ на ОбКК, РКК и ГКК, регистрацията се извършва от ОПКК до един месец.
7. Когато член на партията системно нарушава нейната програма и уставните норми или когато лицето е осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер.
8. При смърт.

Чл.28. Съратници и симпатизанти.

1. Съратниците и симпатизантите имат право да участват във формиране на политически позиции, както и да подкрепят и защитават партийната политика и участват активно в обществени, партийни и други прояви, организирани от БСП или свързани с партията.

2. Статут на съратник придобиват всички, които не са членове, но са доказали своята лоялност към партията, когато са я представлявали: в изборни листи за общински съветници, представители в ЕП и народни представители, кандидати за кметове на населени места и общини; в СИК, РИК и ЦИК от квотата на БСП; като наблюдатели и застъпници на кандидатите, излъчени от БСП; както и като експерти в различни национални и местни органи, предложени от БСП.

2.1. Придобилите статут на съратник се включват в регистър към общинските и районните съвети при заявено писмено съгласие от тяхна страна.

2.2. Съратниците могат да се включват в работата на партийните организации и органи с право на съвещателен глас.

2.3. Съратниците имат право да участват в преки вътрешнопартийни избори и референдуми след необходимата регистрация.

3. Статут на симпатизант придобиват всички, които са доказали своята лоялност и активност в публични прояви, при свободно и отговорно изразяване на оценки и мнения, с които отстояват и защитават позициите на партията и на провежданата от нея политика.

3.1. Придобилите статут на симпатизант имат право на съвещателен глас при изработване и обсъждане на партийната политика.

3.2. Симпатизантите могат да бъдат консултирани при провеждане на преки вътрешнопартийни избори и референдуми, но нямат право на участие в гласуването.

IV. ВЪТРЕШНОПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Чл.29. Основни структури на вътрешнопартийната организация са:

1. Основни партийни организации:
 - а) по тематичен принцип (сформирани от членове на БСП, обединили се по професионален или друг обществен интерес);
 - б) териториални (обединяващи социалистите, живеещи и/или работещи на определена територия);
 - в) клубове за електронно участие.
2. Местни организации и органи.
3. Национални органи на партията.

Чл.30. Редът за издаване на членска карта, регистрацията на основните партийни организации, идейно-политическите и професионално-творческите партийни структури, механизмът за създаването и закриването им, движението на членовете и други се определят с Правилник за регистрацията в БСП и осъществяване дейността на идейно-политическите и професионално-творческите партийни структури, приет от Националния съвет.

Чл.31. Основни партийни организации (ОПО).

1. ОПО се създават по инициатива на социалистите или на местните партийни съвети от най-малко петима членове след регистрация в Общинския съвет.

2. ОПО могат да създават и членове на партията, които живеят в чужбина, ако това не противоречи на законите на страната. Такива организации се създават след регистрация в Националния съвет.

3. В населени места с по-малко от петима членове могат да се формират ОПО по решение на съответния партиен съвет.

4. ОПО за електронно участие на членове в дейността на БСП.
4.1. Статут на основни партийни организации за електронно участие на членове в дейността на БСП имат клубовете за електронно участие, регистрирани към една от общинските организации на БСП или към НС на партията, при положение че са основни партийни организации извън територията на страната.

4.2. За електронно участие в дейността на БСП се счита участието посредством техниките и технологиите, приложими за глобалната мрежа интернет.

4.3. За членове на БСП, приели електронната форма на участие в дейността ѝ, се прилагат разпоредбите на "Правилник за електронно участие в дейността на БСП", приет от Националния съвет.

5. Основната партийна организация:
- а) участва активно в изработването и осъществяването на партийната политика;
 - б) изразява интересите на своите членове;
 - в) обсъжда въпроси от вътрешнопартийния живот;
 - г) предлага кандидати за членове на партийните органи, както и органите на държавната власт и на местното самоуправление;
 - д) участва в подготовката, организацията и провеждането на преки вътрешнопартийни избори и референдуми;
 - е) подпомага дейността на общинските съветници, на народните представители и на представителите в ЕП, избрани от името на БСП;
 - ж) работи за засилване влиянието и връзките на партията с населението; поддържа и развива взаимоотношения с първичните

структури на другите политически сили, обществени организации, движения и сдружения;

з) участва в организацията и провеждането на изборните кампании на партията по места;

и) решава въпроси на членството в партията, на финансовата дейност и стопанисването на предоставеното общопартийно имущество;

к) в своята дейност се ръководи от собствените си решения и решенията на ръководните общински, районни, градски и национални органи в рамките на техните правомощия по устав и подлежи на контрол от тях.

6. Партийно събрание.

а) ръководен орган на ОПО е партийното събрание;

б) партийното събрание приема решенията за политическата дейност на ОПО;

в) партийното събрание се провежда по инициатива на ОПО или по решение на ръководните общински и национални органи на партията;

г) събранията на ОПО са открити, освен ако няма решение за закрито заседание;

д) ОПО провежда всяка година отчетно или отчетно-изборно събрание.

7. Ръководство на ОПО.

а) състои се от: председател; зам.-председател и секретар-касиер, които се избират на отчетно-изборни събрания. Промяна в състава на ръководството може да се прави и преди изтичане на мандата;

б) организира и осъществява текущата политическа дейност на ОПО.

Чл.32. Местни организации и органи.

1. Общинските и районните (за градовете с районно деление) са местните организации на партията.

2. Органи на местните организации са:

а) общински - Общинска конференция; Общински съвет, Изпълнително бюро на Общинския съвет; Общинска контролна комисия;

б) районни (за градовете с районно деление) - Районна конференция; Районен съвет, Изпълнително бюро на Районния съвет; Районна контролна комисия;

в) градски (за градовете с районно деление) - Градска конференция, Градски съвет, Изпълнително бюро на Градския съвет; Градска контролна комисия;

г) областни съвети.

Чл.33. Общински организации на БСП.

1. Общинските организации са основни звена на БСП и се формират от ОПО на територията на общината. На територията на една община може да се изгражда само една общинска организация.

2. Ръководни органи на общинската организация са:

а) Общинската конференция;

б) Общинският съвет;

в) Изпълнителното бюро на Общинския съвет.

3. Контролен орган на общинската организация е Общинската контролна комисия.

4. Общинска конференция.

4.1. Общинската конференция е орган с решаващо значение за изработване и оценка на партийната политика, организираността и

взаимодействието на партийните структури.

4.2. Общинската конференция е постоянно действащ орган, който заседава не по-малко от веднъж в годината.

а) Общинската конференция се свиква с решение на Общинския съвет по инициатива на повече от половината от основните партийни организации или на една трета от членовете на общинската организация, или с решение на Националния съвет на партията;

б) при провеждане на отчетно-изборни кампании конференциите се свикват от Общинския съвет, в съответствие с решението на Националния съвет на партията;

в) за мястото, времето, дневния ред и нормите на представителство на Общинската конференция основните партийни организации се информират не по-късно от тридесет дни преди провеждането ѝ.

4.3. Общинската конференция се свиква при спазване на изискването за максимално широк избор на делегати чрез определяне нормата за представителство на основните партийни организации.

4.4. Делегати на Общинската конференция са:

а) избраните от ОПО в зависимост от нормата на представителство. Делегати за Общинската конференция избират само ОПО, формирани поне три месеца преди свикването им. Новосформираните и регистрираните след свикване на конференцията ОПО избират представители, които имат съвещателен глас;

б) делегираните на функционален и териториален принцип, които са: председателят на Общинския съвет и председателят на Общинската контролна комисия; народните представители и представителите в ЕП - социалисти, членуващи в съответната общинска организация; членовете на Националния съвет от съответната общинска организация; кметът и зам.-кметовете на общината - социалисти; общинските съветници - социалисти; членовете на ръководствата на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните на общинско ниво - до двама представители от всяко.

4.5. Заседанията на Общинската конференция включват:

а) годишен отчет и оценка за дейността и основните насоки за работата на Общинския съвет, на ръководството на групата съветници - социалисти и на Общинската контролна комисия и приемане на решения по тях;

б) обсъждане на актуални политически въпроси и приемане на платформи, програми и други документи;

в) избори на ръководни и контролни органи по предложение на основните партийни организации и делегатите на конференцията за: председател на Общинския съвет; изборните членове на Общинския съвет, но не по-малко от половината от общия брой; председател на Общинската контролна комисия и нейните членове; делегати за конгреса на партията според нормата на представителство, определена от Националния съвет; кандидати за членове и делегирани представители в Националния съвет и в ОПКК;

г) избори и подреждане на предложенията на общинската организация на партията за общински съветници, кметове, народни представители и представители в ЕП, президент и вицепрезидент, ако не се провежда пряк вътрешнопартиен избор.

5. Общински съвет на БСП (ОбС на БСП).

5.1. ОбС осъществява политическата дейност на общинската организация в периода между заседанията на конференцията.

5.2. Общинският съвет:

а) разработва, провежда и защитава партийната политика за развитие на общината и страната;

б) осъществява ръководство и координация на партийните организации при изпълнение на партийните задачи;

в) представлява партийната организация във взаимоотношенията ѝ с органите на държавната власт и на местното самоуправление, с ръководствата на други партии, организации, движения и сдружения и в случаите, предвидени в други закони;

г) предлага и организира вътрешнопартийни референдуми по въпроси

от местен характер и участва в организацията на вътрешнопартийни референдуми по въпроси от национален характер;

д) подготвя и организира предизборната кампания на партията и нейното участие в изборите в общината. ОбС определя задълженията и отговорностите на ОПО в периода на предизборните кампании и изборите;

е) осъществява коалиционно взаимодействие и сътрудничество с политически партии и структури на гражданското общество;

ж) взаимодейства с групата общински съветници и подпомага дейността на народните представители и представителите в ЕП от името на БСП;

з) оказва политическа и методическа помощ на ОПО, на идейно-политическите и професионално-творческите структури на общинско ниво. Грижи се за повишаване на политическата и организационната подготовка на партийния актив;

и) води на отчет социалистите и съратниците;

к) взема решения относно налагане норми на партийно въздействие;

л) периодично оценява дейността на ОПО, действащи на нейна територия, кадрите и актива, водещи се на отчет в ОбС;

м) организира защита на социалистите при дискриминиране по политически причини;

н) стопанисва предоставеното му общопартийно имущество.

5.3. Съставът на Общинския съвет се формира от:

а) изборните членове: избраният председател на ОбС и избраните членове от Общинската конференция;

б) делегираните представители на функционален и териториален принцип, които са: ръководителят на групата съветници - социалист; кметът - социалист; зам.-кметът на общината, ако кметът е от друга политическа сила; председателят на ОбС - социалист; зам.-председателят на Общинския съвет, ако председателят е от друга политическа сила; ръководителите на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните на общинско ниво; делегираните представители на Съвета на председателите на ОПО в съответствие с териториалното разпределение по преценка на ОбС.

5.4. В своята дейност ОбС се ръководи от собствените си решения и решенията на националните органи на партията в рамките на техните правомощия по Устава и подлежи на контрол от тях.

а) ОбС се свиква в съответствие с плана му за работа по решение на ИБ на ОбС или председателя на ОбС, както и по искане на една трета от членовете му;

б) ОбС заседава не по-малко от веднъж на два месеца;

в) ОбС приема структура, щат и бюджет на общинската организация на партията в съответствие с правилниците, предвидени в Устава;

г) при необходимост изгражда на обществени начала съвети, комисиии, експертни и лекторски групи, както и други помощни органи и звена, включително органи за координация на група ОПО, като определя функциите им.

5.5. ОбС избира от състава си:

а) Изпълнително бюро по предложение на председателя на ОбС в състав: зам.-председатели - "Партийна дейност" и "Местна политика"; секретари - "Коалиционна политика" и "Медийна политика"; говорител; секретар - касиер; членове, чийто брой се определя от ОбС.

б) по преценка в състава на ИБ на ОбС могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари. В общински организации със състав до 300 членове дейността, свързана с коалиционната и медийната политика, може да бъде изпълнявана от зам.-председателите;

в) постоянни комисиии с направления "Партийна дейност" и "Местна политика".

6. Изпълнителното бюро на Общинския съвет (ИБ на ОбС) осъществява оперативно-политическото ръководство на общинската организация и заседава не по-малко от веднъж на две седмици.

7. Съвет на председателите на ОПО.

7.1. Изгражда се като структура към общинските съвети.

7.2. Членове са председателите на ОПО от общината;

7.3. Работи за взаимодействието между ОПО при изпълнение на партийната политика.

7.4. По решение на Общинският съвет, на територията на една общинска организация в градовете с районно деление и с по-голям брой основни партийни организации, могат да бъдат структурирани повече от един Съвет на председателите на ОПО.

8. Общинска контролна комисия (ОбКК):

а) проверява спазването на устава на партията и правилниците за неговото приложение;

б) проверява финансовата дейност на основните партийни организации и Общинския съвет, свързана с тяхното функциониране и провеждане на предизборни кампании;

в) проверява организационната и деловодната отчетност, както и стопанисването на партийното имущество;

г) търси отговорност за нарушенията на законите на страната, програмата и устава на партията и нормите на обществен морал;

д) разглежда и решава жалби и възражения.

9. ОбКК избира от своя състав:

а) подкомисия "Уставни норми" със зам.-председател на ОбКК;

б) подкомисия "Финансов контрол" със зам.-председател на ОбКК;

в) секретар;

г) по преценка в ОбКК могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари.

Чл.34. Идеино-политически и професионално-творчески партийни структури.

1. За участие на социалисти и симпатизанти във формирането и провеждането на партийната политика могат да се създават идеино-политически и професионално-творчески партийни структури - дискуссионни клубове, обединения и федерации.

2. Основната им цел е участие в изработването, прилагането и защитата на партийната политика и нейните възможни алтернативи в различни сфери на общественения и политическия живот.

3. Идеино-политическите и професионално-творческите партийни структури могат да се обединяват на местно и национално ниво на федеративен принцип.

4. Структурите не могат да имат задължително представителство в ръководните органи на партията, освен ако техни представители не бъдат избрани или делегирани според изискванията.

5. В дейността им могат да участват социалисти, съратници и симпатизанти по ред и начин, определен в Правилника по чл. 30 от настоящия устав.

Чл.35. Общоселски и общоградски организации.

1. Основните партийни организации от селата и градовете на територията на общините, които не са общински центрове, когато са повече от една, могат да изграждат общоселски или общоградски организации.

2. Решение за формирането им се взема от съответния Общински съвет, който определя тяхната структура на ръководство и делегира част от своите права и отговорности.

Чл.36. В столицата и градовете с районно деление се изграждат районни организации със статут на общински организации. За тях се прилагат разпоредбите на чл.33, т.1 до т. 8 включително.

Чл.37. Градски организации на БСП.

1. В столицата и в градовете с районно деление се изграждат градски организации, обединяващи районните организации.

2. Ръководни органи на градската организация са:

- а) Градската конференция;
- б) Градският съвет;
- в) Изпълнителното бюро на Градския съвет.

3. Контролен орган на градската организация е Градската контролна комисия.

4. Градска конференция.

4.1. Градската конференция е орган с решаващо значение за изработване и оценка на партийната политика, организираността и взаимодействието на партийните структури.

4.2. Градската конференция е постоянно действащ орган, който заседава не по-малко от веднъж в годината:

а) Градската конференция се свиква с решение на Градския или на Националния съвет по инициатива на повече от половината от районните организации на партията или на една трета от техните членове;

б) при провеждане на отчетно-изборна кампания Градската конференция се свиква с решение на ГС, в съответствие с решението на Националния съвет на партията;

в) за мястото, времето, дневния ред и нормите на представителство на Градската конференция районните организации на партията се информират не по-късно от тридесет дни преди провеждането ѝ.

4.3. Градската конференция се свиква при спазване на изискването за максимално широко представителство на делегати от районните организации на партията, които се избират според броя на членовете им.

4.4. Делегати на Градската конференция са:

а) избраните от районните организации, в зависимост от определената норма на представителство;

б) делегираните на функционален и териториален принцип, които са: председателят на Градския съвет и председателят на Градската контролна комисия; народните представители и представителите в ЕП - социалисти, членуващи в съответната градска организация; членовете на Националния съвет от съответната градска организация; кметът и зам.-кметовете на общината - социалисти; общинските съветници - социалисти; членовете на ръководствата на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните - до двама представители от всяко.

4.5. Заседанията на Градската конференция включват:

а) годишен отчет и оценка за дейността и основните насоки за работа на Градския съвет, на ръководството на групата съветници - социалисти и на Градската контролна комисия и приемане на решения по тях;

б) обсъждане на актуални политически въпроси и приемане на платформи, програми и други документи;

в) избори на ръководни и контролни органи по предложение на районните организации и делегатите на конференцията за: председател на Градския съвет; изборните членове на Градския съвет, но не по-малко от половината от общия брой; председател на Градската контролна комисия и нейните членове; кандидати за членове в Националния съвет и Общопартийната контролна комисия и кандидати за делегирани представители, в съответствие с изискванията на националните органи на партията;

г) избори и подреждане на предложенията на градската организация на партията за общински съветници, кметове и народни представители, представители в ЕП, президент и вицепрезидент, ако не се провежда пряк вътрешнопартиен избор.

5. Градски съвет на БСП.

5.1. Градският съвет осъществява политическата дейност на градската партийна организация в периода между заседанията на Градската конференция.

5.2 Градският съвет на БСП:

а) разработва, провежда и защитава партийната политика за развитие на града и на страната;

б) осъществява ръководство и координация на районните организации при изпълнение на общите задачи;

в) представлява партийната организация във взаимоотношенията ѝ с органите на държавната власт и на местното самоуправление, с ръководствата на други партии, организации, движения и сдружения и в случаите, предвидени в други закони;

г) предлага и организира вътрешнопартийни референдуми по въпроси от местен и партиен характер и участва в организацията на вътрешнопартийни референдуми по въпроси от национален и общопартиен характер;

д) подготвя и организира предизборната кампания на партията и нейното участие в изборите;

е) осъществява коалиционно взаимодействие и сътрудничество с политически партии и структури на гражданското общество;

ж) взаимодейства с групата общински съветници и подпомага дейността на народните представители и представителите в ЕП от името на партията;

з) оказва политическа и методическа помощ на районните организации. Грижи се за повишаване на политическата и организационната подготовка на партийния актив;

и) взема решения относно налагане норми на партийно въздействие;

к) периодично оценява дейността на районните организации, действащи на нейна територия, кадрите и актива, водещи се на отчет в ГС на БСП;

л) организира защита на социалистите при дискриминиране по политически причини;

м) стопанисва предоставеното му общопартийно имущество.

5.3. Съставът на Градския съвет се формира от:

а) изборните членове: избраният председател на ГС и избраните членове от Градската конференция;

б) делегираните представители на функционален и териториален принцип, които са: ръководителят на групата съветници - социалист; кметът на града - социалист; зам.-кметът на общината, ако кметът е от друга политическа сила; кметовете на райони; зам.-кметовете на райони, ако кметовете са от друга политическа сила; председателят на Общинския съвет - социалист; зам.-председателят на Общинския съвет, ако председателя е от друга политическа сила.

5.4. В своята дейност ГС се ръководи от собствените си решения и решенията на органите на национално ниво в рамките на техните правомощия по устава и подлежи на контрол от тях.

а) ГС се свиква в съответствие с плана за работата му по решение на ИБ на ГС или от председателя на ГС, както и по искане на една трета от членовете му;

б) ГС заседава не по-малко от веднъж на два месеца;

в) ГС приема структура, щат и бюджет на градската партийна организация в съответствие с правилниците, предвидени в Устава;

г) при необходимост изгражда на обществени начала съвети, комисии, експертни и лекторски групи, както и други помощни органи и звена, включително органи за координация на група райони, като определя функциите им.

5.5. Градският съвет на БСП избира от състава си:

а) Изпълнително бюро по предложение на председателя на ГС в

състав: зам.-председатели - "Партийна дейност" и "Местна политика"; секретари - "Коалиционна политика" и "Медийна политика"; говорител; секретар - касиер; членове, чийто брой се определя от ГС;

б) по преценка в състава на ИБ на ГС могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари;

в) постоянни комисии с направления "Партийна дейност" и "Местна политика".

6. Изпълнителното бюро на Градския съвет (ИБ на ГС) осъществява оперативното политическо ръководство на градската организация и заседава не по-малко от веднъж на две седмици.

7. Градска контролна комисия (ГКК):

а) проверява спазването на Устава на партията и правилниците за неговото приложение;

б) проверява финансовата дейност на районните организации на партията и Градския съвет, свързана с тяхното функциониране и провежданите предизборни кампании;

в) проверява организационната и деловодната отчетност, както и стопанисването на партийното имущество;

г) търси отговорност за нарушенията на законите на страната, програмата и устава на партията, нормите на обществен морал;

д) разглежда и решава жалби и възражения.

8. ГКК избира от своя състав:

а) подкомисия "Уставни норми" със зам.-председател на ГКК;

б) подкомисия "Финансов контрол" със зам.-председател на ГКК;

в) секретар;

г) по преценка в ГКК могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари.

Чл.38. Областен съвет на БСП (ОблС на БСП).

1. В областите се изграждат областни съвети, които са координиращи органи и се съобразяват с административно-териториалното деление на страната.

2. Областният съвет на БСП (ОблС на БСП):

а) разработва, провежда и защитава партийната политика за развитие на областта и страната;

б) координира и подпомага дейността на общинските организации и техните органи за реализиране на партийната политика на територията на областта;

в) представлява партията във взаимоотношенията и с органите на държавната власт на областно равнище. В предвидените от закона случаи и в изпълнение на представителни функции, Областният съвет се представлява от председателя или от негов упълномощен заместник;

г) осъществява коалиционно взаимодействие и сътрудничество с други политически партии и структури на гражданското общество на областно равнище в съответствие с решенията на националните органи;

д) организира и координира предизборната дейност в зависимост от характера на предизборната кампания;

е) стопанисва предоставеното му партийно имущество.

3. Областният съвет заседава не по-малко от веднъж на два месеца.

3.1. ОблС се свиква в съответствие с плана за работата му от председателя, както и по искане на една трета от членовете.

3.2. При необходимост избира помощни органи по проблеми на партийната дейност.

4. Съставът на Областния съвет се формира от:

а) делегираните представители на общинските организации и органи

на партията: председателите на общинските съвети на партията от областта; членовете на Националния съвет от областта; народните представители и представителите в ЕП от областта - социалисти; министрите и зам.-министрите от областта - социалисти; ръководителят на групата съветници - социалист; кметът - социалист; зам.-кметът на общината, ако кметът е от друга политическа сила; председателят на Общинския съвет - социалист; зам.-председателят на Общинския съвет, ако председателят е от друга политическа сила; областните или зам.-областните управители - социалисти, ако няма областен управител - социалист; ръководителите на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните на областно ниво;

б) избраните от общинските съвети на партията в зависимост от нормата на представителство, определена от правилник на Националния съвет.

5. Областният съвет избира от състава си:

а) председател;

б) Изпълнително бюро по предложение на председателя на ОблС в състав: зам.-председатели - "Партийна дейност" и "Местна политика"; секретари - "Коалиционна политика" и "Медийна политика"; говорител; секретар-касиер;

в) по преценка областните съвети могат да избират и повече зам.-председатели и секретари.

Чл.39. Национални органи на партията са: Конгрес; Национален съвет; Изпълнително бюро на Националния съвет.

1. Конгрес.

1.1 Конгресът е върховен орган на партията, който се избира с мандат от четири години. Мандатът може да бъде съкратен с решение на Конгреса, за което е необходимо мнозинство от 2/3 от делегатите.

1.2. Конгресът е постоянно действащ орган и заседава поне веднъж в годината.

а) Конгресът се свиква: по решение на Националния съвет; по инициатива на повече от половината от общинските и районните съвети или по инициатива на една трета от членовете на партията;

б) Конгресът може да заседава при кворум повече от половината от делегатите;

в) решение за заседание на Конгреса взема Националният съвет най-малко три месеца преди него;

г) датата и проектът за дневен ред, както и нормата на представителство, се обявяват най-малко два месеца преди провеждането му. Обявяването се извършва чрез централния печат и с писма до общинските съвети;

д) материалите за Конгреса се предоставят от Националния съвет на делегатите не по-късно от една седмица преди заседанието.

1.3. Конгресът се свиква при спазване изискването за максимално широко представителство на делегатите от общинските конференции по норма на представителство, определена от Националния съвет. Кандидатите за делегати на конгреса се обсъждат и издигат от основните партийни организации, от групи или отделни социалисти, от общинските, районните и градските съвети и се избират от общинските и районните конференции.

1.4. Делегати на Конгреса са:

а) избраните от общинските конференции и представляващи всички общински организации на партията, пропорционално на техните членове;

б) делегираните на функционален и териториален принцип, които са: председателят на Националния съвет; председателят на Общопартийната контролна комисия; бившите председатели на Националния съвет; настоящите и бивши председатели на Народното събрание и министър-председатели - социалисти; народните представители и представителите в ЕП - социалисти; членовете на ръководствата на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните - до петима

представители от всяко; директорите на Националния политически институт и на научните центрове на партията.

1.5. Заседанията на конгреса включват:

- а) приемане, изменение и допълнение на програмата и устава на партията, освен ако няма решение за общопартиен референдум;
- б) годишни отчети и оценки за дейността на Националния съвет, на Общопартийната контролна комисия, на Парламентарната група и приемане на решения по тях;
- в) определяне насоките на предизборната и парламентарната дейност на партията;
- г) обсъждане на актуални политически въпроси и приемане на платформи, програми и други документи;
- д) формиране на партийни комисии по въпроси, свързани с партийната дейност и публичните политики, които функционират по ред и начин, определени с решението за тяхното изграждане;
- е) избори по предложения на общинските и на районните конференции и на делегатите на конгреса за: председател на Националния съвет; изборните членове на НС, но не по-малко от половината от общия брой; председател и членове на Общопартийната контролна комисия;
- ж) решаване на въпросите за прекратяване съществуването на партията, сливане и вливане в други партии, за които е необходимо мнозинство от 2/3 от делегатите.

2. Национален съвет на БСП (НС на БСП).

2.1. Националният съвет осъществява политическата дейност на партията в периода между заседанията на Конгреса:

- а) организира изпълнението на конгресните решения;
 - б) разработва, провежда и защитава партийната политика за развитие на страната;
 - в) представлява партията във взаимоотношенията ѝ с органите на държавната власт и на местното самоуправление, с ръководствата на други партии, организации, движения и сдружения и в случаите, предвидени в други закони;
 - г) осъществява ръководство и координация на дейността на местните организации и органи на партията при изпълнение на националните задачи;
 - д) предлага и организира вътрешнопартийни референдуми по въпроси от национален характер;
 - е) оказва политическа и методическа помощ на местните организации и периодично оценява дейността им. Грижи се за повишаване на политическата и организационната подготовка на партийния актив;
 - ж) осъществява коалиционно взаимодействие и сътрудничество на партията с политически партии и структури на гражданското общество на централно и местно ниво и решава въпроса за предизборните съюзи и правителствените коалиции на партията;
 - з) ръководи международната дейност на партията;
 - и) определя критериите и процедурите за издигане на кандидатите за общински съветници и кметове; за народни представители и представители в ЕП; за президент и вицепрезидент;
 - й) утвърждава кандидатите на партията за кметове на общини, за народни представители и представители в ЕП и за президент и вицепрезидент;
 - к) подготвя и организира предизборната кампания на партията и нейното участие в изборите. Изработва предизборните документи на партията. Определя задълженията и отговорностите на местните организации в периода на предизборните кампании и изборите;
 - л) определя стратегия и тактика на парламентарната дейност съвместно с Парламентарната група на БСП;
 - м) народните представители социалисти могат да участват в заседанията на Националния съвет със съвещателен глас;
 - н) взема решения относно налагане норми на партийно въздействие.
- 2.2. Съставът на Националния съвет се формира от:
- а) изборните членове: избраният председател на Националния съвет;

избраните членове от Конгреса, но не по-малко от половината от общия брой;

б) делегираните представители на функционален и териториален принцип, които са: председателят на Парламентарната група; председателят и зам.-председателите на Народното събрание - социалисти; министрите - социалисти; ръководителите на младежкото и женското обединение и на движението на ветераните; областната и младежката квота; директорите на НПИ и на научните центрове.

2.3. В своята дейност НС се ръководи от собствените си решения и решенията на Конгреса в рамките на неговите правомощия по устава и подлежи на контрол от тях.

а) НС се свиква в съответствие с плана за работа му по решение на Изпълнителното бюро на НС или по искане на една трета от членовете на НС;

б) НС заседава не по-малко от веднъж на два месеца;

в) приема структурата, щата и бюджета на Националния съвет в съответствие с правилниците, предвидени в Устава;

г) изгражда на обществени начала при необходимост съвети, комисии, експертни и работни групи, както и други помощни органи и звена, изслушва ежегодно отчетите за дейността им и взема решения по тях;

д) приема правилници за дейността и функционирането на партията.

2.4. Националният съвет избира от състава си:

а) Изпълнително бюро по предложение на председателя на НС в състав: зам.-председатели - "Партийна дейност" и "Публични политики"; секретари - "Коалиционна политика" и "Медийна политика"; говорител; секретар-касиер; членове, чиито брой се определя от НС;

б) по преценка на НС могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари;

в) постоянни комисии с направления "Партийна дейност" и "Публични политики".

3. Председателят на Националния съвет:

а) осъществява политическите взаимоотношения на партията с държавните органи и структурите на гражданското общество или възлага такива функции на зам.-председателите на Националния съвет или на други членове на Изпълнителното бюро;

б) предлага за избор състава на Изпълнителното бюро от НС;

в) ръководи, организира и координира дейността на Изпълнителното бюро на НС.

4. Изпълнително бюро на Националния съвет (ИБ на НС).

4.1. ИБ на НС изпълнява решенията на НС и осъществява оперативно-политическото ръководство на партията:

а) решава текущи въпроси на партийния живот;

б) взема решения по имуществени, финансови и стопански въпроси на партията, които не са от изключителна компетентност на Конгреса или Националния съвет;

в) свиква НС на заседания и се отчита пред него.

4.2. ИБ заседава не по-малко от веднъж на две седмици.

Чл.40. Национален контролен орган на партията е Общопартийната контролна комисия.

1. Общопартийната контролна комисия се избира от Конгреса. Председателят и членовете на ОПКК се избират от предложените на общинските конференции и от издигнати на Конгреса кандидати.

2. Общопартийната контролна комисия (ОПКК):

а) проверява спазването на устава и правилниците за неговото приложение от партийните членове, органи и организации, като търси отговорност за нарушенията;

б) проверява финансовата дейност на организациите и органите на партията, свързана с тяхното функциониране и провежданите предиз-

борни кампании; упражнява вътрешнофинансов контрол върху изпълнението на партийния бюджет и стопанските дейности на партията;

в) разглежда и решава жалби и възражения, вътрешнопартийни спорове, както и по въпроси на партийната етика;

г) търси отговорност за нарушенията на законите на страната, програмата и устава на партията, нормите на обществен морал;

д) проверява организационната и деловодната отчетност на организациите и органите на партията, както и стопанисването на партийното имущество;

е) проверява сигналите за нарушения при приемане, отпадане и изключване от партията и вземане на мерки за партийно въздействие; при избора на партийните органи и при избора на кандидатите за публични длъжности.

3. ОПКК избира от своя състав:

а) Оперативно бюро по предложение на председателя на ОПКК в състав: зам.-председатели - "Уставни норми" и "Финансов контрол"; секретар; членове, чийто брой се определя от ОПКК;

б) по преценка в ОПКК могат да бъдат избирани и повече зам.-председатели и секретари;

в) подкомисии - "Уставни норми" и "Финансов контрол".

4. Оперативното бюро на Общопартийната контролна комисия организира текущата работа на Общопартийната контролна комисия; взаимодейства с Изпълнителното бюро на Националния съвет на БСП; методически подпомага дейността на местните контролни комисии; формира постоянни работни групи или комисии.

Председателят на Общопартийната контролна комисия участва в работата на Изпълнителното бюро на Националния съвет на БСП със съвещателен глас.

5. ОПКК предлага проект за щат и бюджет на комисията, който е неразделна част от единния бюджет на БСП и се приема на съвместно заседание на Националния съвет на БСП и ОПКК.

Чл.41. Парламентарна дейност на партията. Парламентарна група.

1. Партията провежда своята политика в Народното събрание и в правителството чрез избраните свои членове в състава им и чрез други разрешени от закона демократични форми и средства. Тя носи политическа и морална отговорност за обществената дейност и позиции на своите представители.

2. Народните представители, избрани от името на БСП, се обединяват в парламентарна група.

3. Народните представители осъществяват политическата линия и предизборната платформа на партията в парламента.

3.1. Законодателните и другите инициативи на народните представители се обсъждат в парламентарната група, която изработва и отстоява общо становище.

3.2. Народните представители социалисти организират по правило предварително обсъждане на проекти за нормативни актове, както и на значими инициативи и действия с избиратели и експерти.

3.3. Народните представители периодично информират за дейността си съответните партийни съвети и организации. Всеки народен представител е длъжен да даде отговор на социалистите, отпразили питане към него.

3.4. При реализиране на своите функции Парламентарната група получава необходимата ѝ информация и консултантска помощ от партийните съвети и от научните и изследователските звена на партията.

4. По важни въпроси, по които предстои обсъждане в Народното

събрание и в правителството, се изработва обща позиция на съвместни заседания на Парламентарната група и Националния съвет.

4.1. Кворумът на съвместното заседание се отчита отделно за двата органа. Решенията се вземат съвместно с обикновено мнозинство от присъстващите, като всеки участник в съвместното заседание има по един глас.

4.2. С право на съвещателен глас в заседанията на Парламентарната група могат да участват и членовете на Националния съвет, които не са народни представители. Право да участват в заседанията на Парламентарната група на партията имат и председателят, и зам.-председателят на Националния съвет, говорителите и членовете на Изпълнителното бюро на НС, председателят и зам.-председателите на Общопартийната контролна комисия, главните редактори на централните партийни издания, министрите социалисти.

5. Парламентарната група:

а) осъществява политиката на партията в рамките на парламентарната дейност;

б) взема решения, съответстващи на устава и на политиката на партията, формирана на Конгреса;

в) осъществява своята дейност на основата на правилник, приет в съответствие с Устава на БСП и с правилниците за неговото прилагане;

г) избира от състава си председател и ръководство по предложение на председателя на ПГ в състав: зам.-председатели - "Законодателна дейност" и "Парламентарен контрол"; говорител; секретар;

д) по преценка могат да се избират и повече зам.-председатели и секретари.

6. Парламентарната група в ЕП се формира и функционира на основата на свой устройствен правилник.

Чл.42. Дейност на партията в местното самоуправление. Група на общинските съветници.

1. Партията провежда своята политика в местните органи на самоуправление чрез избраните свои членове в състава им и чрез други разрешени от закона демократични форми и средства. Тя носи политическа и морална отговорност за обществената дейност и позициите на своите представители в местните органи на самоуправление.

2. Общинските съветници, избрани от името на БСП, се обединяват в Група на общинските съветници.

3. Общинските съветници осъществяват политиката на партията и предизборната платформа на общинската организация в местните органи на самоуправление.

а) инициативите, свързани с нормативни актове, решения и други предложения на общинските съветници се обсъждат от Групата общински съветници, която изработва и отстоява общо становище;

б) Групата общински съветници организира по правило предварително обсъждане на проекти за нормативни актове, както и на значими инициативи и действия с избиратели и експерти;

в) общинските съветници, кметове и зам.-кметове, издигнати от БСП, периодично информират за дейността си съответните партийни съвети и организации и са задължени да дават отговор на социалистите и симпатизантите, отправили питане към тях;

г) при реализиране на своята дейност Групата на общинските съветници получава необходимата информация и консултантска помощ от общинските и областните съвети и от научните и изследователски звена на партията при необходимост.

4. По важни въпроси на местното самоуправление, по които пред-

стои обсъждане в общинските съвети и кметството, се изработва обща позиция на съвместни заседания на Групата общински съветници и Общинския съвет на БСП.

4.1. Кворумът на съвместното заседание се отчита отделно за двата органа. Решенията се вземат съвместно с обикновено мнозинство от присъстващите. Всеки участник в съвместните заседания има право на един глас.

4.2. С право на съвещателен глас в заседанията на Групата общински съветници могат да участват председателят и членовете на Общинския съвет на БСП, които не са общински съветници; председателят и зам.-председателите на Общинската контролна комисия, кметът и/или зам.-кметовете на общината, издигнати или подкрепени от БСП.

5. Групата на общинските съветници:

а) осъществява политиката на партията в рамките на своята дейност в Общинския съвет;

б) взема решения, съответстващи на устава и на политиката на партията, формирана на Общинската/Градската конференция;

в) осъществява своята дейност на основата на правилник, приет в съответствие с Устава на БСП и правилниците и правилниците за неговото прилагане;

г) избира от състава си председател и ръководство по предложение на председателя на групата в състав: зам.-председатели - "Нормативна дейност" и "Публичен контрол"; говорител; секретар;

д) по преценка могат да се избират и повече зам.-председатели и секретари;

е) при ограничен брой на общинските съветници се избира само председател.

Чл.43. Финансови средства и имущество.

1. За своето функциониране и дейност БСП осигурява финансови средства от членски внос и източници, регламентирани от Закона за политическите партии. Националният съвет приема "Правилник за финансовата и деловодната дейност в БСП".

2. Финансирането и използването на финансовите ресурси се осъществява на базата на цялостна система, която отчита политическите приоритети и възможностите на партията за тяхната реализация.

3. Членският внос се плаща задължително от всички партийни членове.

3.1. Размерът, редът и начинът на неговото събиране, отчитане и разпределението между партийните организации и партийните съвети се определят от НС.

3.2. Народните представители - социалисти и социалисти на други длъжности, чийто списък се утвърждава от НС, плащат членски внос в размер не по-малко от 10% от месечното си възнаграждение.

3.3. Всеки социалист може да прави допълнителни доброволни вноски.

3.4. Членският внос се събира в основната партийна организация.

4. Имуществото на БСП се състои от правото на собственост и други вещни права върху движимо и недвижимо имущество и други права, регламентирани в закона.

4.1. НС предоставя на партийните съвети и организации имущество за стопанисване.

4.2. Първостепенен разпоредител на бюджета на НС и предоставените средства от държавния бюджет на партията е председателят на НС. Той предлага на НС да се преразпределят бюджетни средства на местните партийни съвети, които са второстепенен разпоредител на бюджетни средства.

4.3. Разходването на средствата от държавния бюджет и собстве-

ните приходи се отчитат по единна бюджетна класификация, утвърдена от НС на БСП.

4.4. Ежегодно, в съответствие със Закона за политическите партии, БСП съставя отчет за приходите и разходите си и го представя в Сметната палата.

Чл.44. Кадри и сътрудници на партията.

1. Кадровото обезпечаване на дейността на партията се извършва на основата на кадрова система, която включва:

а) връзките, взаимоотношенията и структурите, които участват в цялостния процес по подбора, развитието, подготовката и съхранението на партийните кадри на всички равнища;

б) равния достъп на социалистите до възможностите за развитие и реализация в съответствие с утвърдени нива и критерии;

в) необходимата специализирана политическа подготовка и професионализъм;

г) условия за алтернативност при избор на представители на партията за публични длъжности, които се избират при национални или местни избори.

2. Националният съвет, областните, градските, районните и общинските съвети създават кадрови регистри.

2.1. Създаването на кадровите регистри се извършва в съответствие с нормативната база за защита на личните данни на гражданите.

2.2. Подборът на кадри се извършва в две основни направления: кадри за партийни длъжности; кадри за публични длъжности.

2.3. Източници за подбор са: членовете на БСП; симпатизантите; професионално утвърдените и партийно неангажирани граждани.

3. По решение на съответните партийни органи техните председатели, зам.-председатели и секретари могат да изпълняват политическите си функции на обществени начала или на щат.

3.1. Националният съвет подпомага щатното обезпечаване на местните съвети.

3.2. Работата на изборните партийни органи се подпомага от щатни политически и технически сътрудници и експерти. Численият състав, организацията и задачите им се определят от съответния изборен орган. При привличането им се отчита становището на основната партийна организация, където членуват.

3.3. Трудовоправните им отношения се уреждат с правилник, утвърден от Националният съвет в съответствие с действащото трудово законодателство.

3.4. Политическите сътрудници са членове на партията, работят под ръководството на изборния орган и се отчитат пред него.

Чл.45. Младежко обединение.

1. Младежкото обединение е израз на необходимостта от общи действия на младите членове на БСП с цел отстояване и разпространяване на социалистическите идеи в България и се основава на специфичните интереси на младите хора, членуващи в БСП.

2. Младежкото обединение се формира в рамките на партията като организационно обединение на младежи - членове на БСП до 35 години, обединени на основата на своите специфични интереси.

3. В своята дейност Младежкото обединение се ръководи от принципите, залегнали в програмните документи и Устава на БСП.

4. Младежкото обединение функционира според приети от него правила, утвърдени от Националният съвет.

5. Младежкото обединение създава условия за разгръщане на една

по-цялостна политическа дейност на младежите - социалисти както във вътрешен, така и в международен план.

6. В своята дейност Младежкото обединение може да взаимодейства и с други структури на гражданското общество.

7. Членове на Младежкото обединение могат да членуват и в други младежки структури на гражданското общество, които не са политически партии и чиито цели не противоречат на същността, ценностите, целите и политиката на БСП.

8. Представители на Младежкото обединение се делегират в ръководните органи на партията на всички нива, според приетите норми.

Чл.46. Обединение на жените - социалистки.

1. Обединението на жените - социалистки е израз на необходимостта от общи действия на жени - членове на БСП с цел отстояване, разпространение и развитие на социалистическите идеи в България.

2. Обединението на жените-социалистки се формира в рамките на партията като организационно обединение на жени - членове на БСП, обединени на основата на своите специфични интереси.

3. В своята дейност Обединението на жените-социалистки се ръководи от принципите, залегнали в програмните документи и Устава на БСП.

4. Обединението на жените-социалистки функционира според приети от него Правила за организацията и дейността, утвърдени от Националния съвет.

5. Обединението на жените-социалистки създава условия за разгръщане на една по-цялостна политическа дейност на жени-социалистки както във вътрешен, така и в международен план.

6. Обединението на жените-социалистки може да взаимодейства и с други структури на гражданското общество.

7. Членове на Обединението на жените-социалистки могат да членуват и в други структури на гражданското общество.

8. Представители на Обединението на жените-социалистки се делегират в ръководните органи на партията на всички нива според приетите норми.

Чл.47. Движение на ветераните.

1. Движението на ветераните - социалисти е израз на необходимостта от общи действия на възрастни членове на левите сили за разпространяване и отстояване на социалистическите идеи в България и за подкрепа на обществените органи и организации за социална защита на възрастните хора.

2. Движението е организационно обединение на възрастни членове на БСП, свързани на основата на своите специфични интереси и потребности.

3. В своята дейност движението се ръководи от принципите, залегнали в програмните документи и Устава на БСП.

4. Движението функционира според приети от него правила, утвърдени от Националния съвет.

5. Движението създава условия за разгръщане на една по-цялостна политическа дейност на ветераните социалисти както във вътрешен, така и в международен план.

6. Движението може да взаимодейства в своята дейност и с други структури на гражданското общество.

7. Членове на движението могат да членуват и в други структури на гражданското общество.

V. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

Чл.48. Водещ политически принцип относно установяване на отношения на БСП с други политически партии и формации по конкретните социално-икономически и политически въпроси за постигане на общи споразумения и съюзи за единодействие, както и за съвместни граждански инициативи, е принципът за равнопоставеност.

Чл.49. Решенията за партньорство, съвместно участие и коалиране с други политически партии и организации, както и за характера на коалицията - предизборна или следизборна, се вземат от Националния съвет и от общинските съвети - при местни избори.

1. Националният съвет взема решение за партньорство, съвместно участие и коалиране в национални избори с други политически сили.

2. Общинските и градските съвети на БСП могат да поддържат официални политически контакти с всички законно регистрирани политически партии, действащи на територията на съответната община.

а) те могат да участват и образуват съюзи и коалиции по места, да изработват своя местна политика за съюзяване в местните избори;

б) местните политически формули на съюзяване се съобразяват и съответстват на общопартийните решения за политическо партньорство.

3. Взаимоотношенията между БСП и коалиционните ѝ партньори се уреждат с политически споразумения. В тях се предвиждат създаването на общи парламентарни съюзи, на групи съветници, както и принципите на взаимодействие.

4. На общинско, областно, районно, градско и национално ниво в ръководните органи се избира секретар "Коалиционна политика", който отговаря за изработване и провеждане на утвърдената от съответните ръководни органи политика.

5. Парламентарната група на БСП и групите на общинските съветници социалисти, в съответствие с политиката на партията, осъществяват сътрудничество с групи на други политически партии за решаване на конкретни задачи и проблеми.

Чл.50. Синдикални и браншови организации.

1. БСП осъществява равноправно сътрудничество със синдикатите, професионалните и професионално-творческите организации при зачитане на тяхната независимост и на синдикалния плурализъм.

2. БСП чрез своите организации и органи на местно и национално

ниво провежда активен диалог със синдикалните и браншовите организации, като отстоява политиката на партията в различни области.

3. Всеки член на БСП е свободен да членува в синдикат по лично предпочитание. Социалистите, които членуват в синдикати, се включват активно в синдикални инициативи и действия в защита на законни и справедливи социални и икономически интереси на хората на труда.

Чл.51. Граждански организации.

1. Взаимодействието с гражданските организации е един от приоритетите на партийната дейност.

2. Членовете на партията могат да създават, да се включват и активно да участват в граждански организации, чиито цели не са в противоречие с Програмата и Устава на партията и имат социална и хуманна насоченост.

3. БСП взаимодейства с гражданските обществени организации, съюзи и движения, като подкрепя действия и инициативи, които са насочени към постигане на хуманни, демократични и родолюбиви цели, а така също действия в защита на професионални и съсловни социално справедливи интереси на гражданите, членувачи в тях.

4. Националният съвет, областните и общинските съвети вземат решение за включване на представители на гражданските организации в работата на органите на партията на различни нива с право на съвещателен глас в зависимост от обсъжданите проблеми.

VI. ИЗДИГАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ НА ПАРТИЯТА ЗА ПУБЛИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Чл.52. Партията провежда своята политика в Народното събрание, в правителството, в общинските съвети и кметствата чрез избраните в състава им свои членове и чрез други разрешени от закона демократични форми и средства. Тя носи политическа и морална отговорност за обществената дейност и позиции на своите представители.

Чл.53. Кандидати за публични длъжности.

1. Кандидати за президент и вицепрезидент; председател или зам.-председател на Народното събрание; министър-председател; народни представители и представители в Европейския парламент; министри; кметове, зам.-кметове, общински съветници и други държавни длъжности от името на БСП могат да бъдат български граждани, за които са налице изискванията на конституцията и законите на страната и които притежават високи нравствени и професионални качества.

2. Кандидатите от името на БСП подписват декларация, че отговарят на изискванията на конституцията, законите на страната, Устава на БСП и че ще бъдат лоялни към политиката на партията.

Чл.54. Кандидатите на БСП за президент и вицепрезидент, за народни представители, за представители в ЕП и за кметове и общински съветници се избират чрез демократични процедури, които включват:

1. Оценка за дейността на номинираните.
2. Избори, които се извършват при две възможности:

- а) преки вътрешнопартийни избори с участието на всички членове на съответните организации и регистрираните съратници на партията;
- б) избори от общинските конференции в съответния многомандатен или едномандатен избирателен район.

3. Решението за вида на изборите - преки вътрешнопартийни или от общинските партийни конференции, се взема от НС.

4. Утвърждаване на избраните кандидати:

- а) за местни органи на власт - от съответния Общински, Районен и Градски съвет, само в случаите, когато те не са избрани пряко от конференциите, а за общинските кметове - и от Националния съвет;
- б) за народни представители, представители в ЕП, президент и вицепрезидент - от Националния съвет.

Чл.55. Националният съвет избира Комисия по изборния процес, чиято основна задача са организацията и контролът на преките вътрешнопартийни избори или изборите от общинските конференции.

1. Комисията по изборния процес се състои от 11 членове, от които не повече от трима са от Изпълнителното бюро на Националния съвет. Останалите членове могат да бъдат от Националния съвет или от ръководствата на областните и общинските съвети.

2. Председателят на комисията не трябва да заема управленски пост в партията - член на Изпълнителното бюро или на неговото ръководство.

3. Комисията докладва за оценките и резултатите от вътрешнопартийния избор на Националния съвет.

4. Областните и общинските съвети осигуряват вътрешнопартийната кампания за представяне на кандидатите.

5. Всички процедурни въпроси по подготовката и провеждането на вътрешнопартийни избори се уреждат с правилник на Националния съвет, предложен от Комисията по изборния процес.

6. При въпроси от коалиционен характер решенията за издигането и подкрепата на кандидатите, наложени от стратегия за предизборно сътрудничество, се вземат от Националния съвет или от съответните областни и общински съвети.

Чл.56. Предложения за кандидатите се правят:

1. За президент и вицепрезидент - от общинските, районните и градските съвети; Националния съвет и Парламентарната група; от националните структури на младежкото и женското обединение и на Движението на ветераните и от граждански организации, свързани с БСП.

2. За народни представители и представители в ЕП - от членове на партията; ОПО; общинските, районните и градските съвети; Националния съвет и Парламентарната група; младежкото обединение, Обединението на жените-социалистки и Движението на ветераните; съратници, симпатизанти и граждански организации, свързани с БСП.

Не се допуска номинирането на един кандидат в повече от един избирателен район, освен с решение на Националния съвет.

3. За местни органи на властта - от членове на партията; ОПО; общински и областни съвети; младежкото обединение, Обединението на жените-социалистки и Движението на ветераните; съратници, симпатизанти и граждански организации, свързани с БСП.

Чл.57. Оценяването на кандидатите се извършва:

1. За президент и вицепрезидент - от Националния съвет, съгласувано с Парламентарната група и областните съвети.
2. За представители в ЕП - от Националния съвет, съгласувано с областните съвети и групата на социалистите в ЕП.
3. За народни представители - от Националния съвет, след съгласуване с Парламентарната група и съответните областни съвети на изборителния район.
4. За общински съветници и общински кметове - от съответния Общински съвет.
5. За кметове на населени места - от Общинския съвет, съгласувано с ОПО на населеното място и групата съветници - социалисти.

Чл.58. Преценката за нови кандидати се извършва:

1. За президент и вицепрезидент - от Националния съвет, съгласувано с Парламентарната група и областните съвети.
2. За представители в ЕП - от Националния съвет, съгласувано със съответните партийни органи в изборителния район, в който членуват.
3. За народни представители - от Националния и Областния съвет, след съгласуване със съответния Общински съвет в организацията, в която членуват.
4. За общински съветници и общински кметове - от Общинския съвет, съгласувано с ОПО; от Общинския съвет, съгласувано с Националния съвет - за кметовете на общини.
5. За кметове на населени места - от Общинския съвет, съгласувано с ОПО на населеното място.

VII. ЕТИЧЕН КОДЕКС

Чл.59. Националният съвет по предложение на ОПКК на съвместно заседание приемат Етичен кодекс за членовете, съратниците и симпатизантите на партията.

1. Етичният кодекс отразява:
 - а) изискванията за деклариране на имуществото на кандидатите на партията за публични длъжности, както и за членовете на Националния съвет;
 - б) несъвместимости с партийната дейност и възможен конфликт на интереси, свързан с партийната дейност.
2. Членовете, съратниците и симпатизантите на БСП са задължени да прилагат в обществената си дейност и поведението си принципите, заложи в Етичния кодекс, и ценностите на партията и да съдействат за засилване на доверието в нея.

VIII. ПОЛИТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Чл.60. Политическото образование създава условия за овладяване на основите на политическото знание на всички равнища в партията. Допринася за формиране на професионални политици и екипи и създава политически умения сред новото поколение членове и симпатизанти на партията.

чл.61. Организация на политическото образование и научни центрове в партията.

1. Комисия за политическо образование:

а) формира единна система за организация, координация и взаимодействие при политическото образование в партията;
 б) избира се от Националния съвет;
 в) на всички нива в партията се избират отговорници за политическото образование с правото да организират самостоятелни структури и инициативи.

2. Национален политически институт (НПИ):

а) обединява научния потенциал на партията, отчитайки както натрупания опит и традиции, така и съвременните политически условия;

б) разработва политически и стратегически анализи и проучвания, формира политически и научни предложения и публични политики за нуждите на партията;

в) обезпечава научно дейността на партията по подготовката и развитието на кадрите на всички нива. Изпълнява функциите по планирането, координацията и реализирането на образователните и квалификационните дейности, насочени към членовете, съратниците и симпатизантите на партията;

г) развива политическа дейност за разширяване на знанията и опита на кадрите и организациите на партията, както и неправителствените организации и движения на национално и международно ниво, с които партията е свързана;

д) създава филиали в страната, при достатъчно научно и кадрово обезпечаване, с решение на ИБ на НС по предложение на ръководството на НПИ;

е) директор на НПИ е председателят на Комисията за политическо образование, който се избира от Националния съвет. Ръководството се формира на екипен принцип по предложение на председателя, съгласувано с ИБ на Националния съвет. По право в ръководството влизат директорите на ЦИПИ и ЦСИ.

3. Научни центрове и политически изследвания.

3.1. Център за исторически и политологически изследвания (ЦИПИ) и Център за стратегически изследвания (ЦСИ).

а) ЦИПИ и ЦСИ извършват исторически, политически, социологически и други изследвания, развиват проектна дейност в сътрудничество със сродни структури в страната и в чужбина, осъществяват експертна и консултантска дейност в съответствие с нуждите на партията и участват активно в развитието на политическото образование;

б) ЦИПИ отговаря за поддръжката и стопанисването на музеите и за изграждането на архив и библиотека към Националния съвет.

3.2. С решение на НС по предложение на ИБ могат да се изградят и други научни центрове, които се ангажират с политически изследвания и съдействат при изработване на политически позиции, програмни и други документи на партията.

4. Националният съвет на партията утвърждава статута, функциите

и задачите на научните звена на партията, като се съобразява с политическия календар.

5. НПИ и научните центрове внасят годишния си план в ИБ на НС, а годишния отчет в Националния съвет.

IX. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА

Чл.62. Медийната политика е важен фактор за позициите и влиянието на партията в обществото. За изработването и провеждането на медийната политика на партията:

1. Отговорност носят ръководните органи на местно и национално ниво, в чийто състав има избран секретар "Медийна политика".

2. Изграждат се специализирани звена за медийна политика, които:
а) координират дейността по провеждането на медийната политика в съответствие с целите и задачите, които произтичат от провежданата партийна политика;

б) осъществяват професионалната подготовка на кадрите за работа с медиите;

в) обезпечават представянето на позиции и дейци на партията в средствата за масова информация;

г) създават се към общинските центрове на областните градове, градските съвети и към Националния съвет на БСП;

д) ръководят се от съответните секретари "Медийна политика".

Чл.63. Печатни и електронни издания на партията са:

1. Вестник "Дума" - национален всекидневник;

2. Списание "Ново време" - теоретично издание на партията за социални идеи, политика и култура;

3. "Съвременен показател" - информационния бюлетин на Националния съвет.

4. Печатни и електронни издания на:

а) младежкото обединение, Обединението на жените-социалистки и Движението на ветераните;

б) научните звена на партията;

в) местните организации, които имат необходимия потенциал.

5. www.bsp.bg - интернет-сайта на БСП за вътрешнопартийна информация и за разширяване възможностите за комуникация на членовете и симпатизантите на партията.

Чл.64. Главните редактори на съответните печатни издания се определят:

1. За вестник "Дума" и сп. "Ново време" - от Националния съвет, съгласувано с издателя.

2. За информационния бюлетин "Съвременен показател" и интернет-сайта на БСП - от Националния съвет;

3. За информационните бюлетини и издания на младежкото обединение, на Обединението на жените-социалистки и на Движението на ветераните - от съответните ръководства;

4. За местните издания - от общинските, областните и градските съвети. При необходимост те се съгласуват със съответния издател.

Х. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Избраните партийни органи - общински, районни, градски съвети, формирани преди приемането на този устав, запазват състава и структурата си до следващия цикъл отчети и избори, който ще се проведе след решение на Националния съвет. Цикълът отчети и избори се счита за приключен с формирането на новите областни съвети.

Изключение от тази разпоредба се прилага в случаите при взето решение за провеждане на отчети и избори в общински, районни и градски организации, в съответствие с чл. 33, т.4.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕАМБЮЛ 3

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 3

*Наименование, седалище, адрес на управление, представителство и символи на партията
Същност, ценности, цели и политика на БСП*

II. ДЕМОКРАТИЧНИ ПРИНЦИПИ 4

III. ЧЛЕНОВЕ, СЪРАТНИЦИ И СИМПАТИЗАНТИ 8

IV. ВЪТРЕШНОПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЯ 11

V. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ И ОРГАНИЗАЦИИ 27

VI. ИЗДИГАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ НА ПАРТИЯТА ЗА ПУБЛИЧНИ ДЪЛЖНОСТИ 28

VII. ЕТИЧЕН КОДЕКС 30

VIII. ПОЛИТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ 31

IX. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА 32

X. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 33

**ПОЛИТИЧЕСКА РАМКА
ЗА УЧАСТИЕТО ПРЕЗ 2009 Г.
НА БСП В ИЗБОРИТЕ
ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ
И ЗА 41-во НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

*Приета от 47-ия конгрес на БСП
на 23 ноември 2008 г.*

ЗА БЪЛГАРИЯ - ДОСТОЕН ЖИВОТ В СОЛИДАРНА ЕВРОПА

Предстоят избори с решаващо значение за живота на всеки български гражданин и за развитието на страната в бъдеще. За първи път ние, едновременно с всички останали страни-членки на Европейския съюз, ще избираме и членовете на Европейския парламент. Тези два избора са различни по своите цели и платформи, по технологията на подготовка и провеждане. Но едновременно с това те взаимно се обуславят.

Това, което ги свързва, е модернизацията на Европа и мястото на България в този процес. Това е един общ основен въпрос, по който българските граждани ще изразят своята позиция, а за БСП означава - можем ли да защитим основните права на гражданите чрез отговорна политика и държавно управление, или ще допуснем проблемите и кризи-те, предизвикани от безконтролното действие на пазарните сили, да се задълбочат.

Манифестът на Партията на европейските социалисти е политическата рамка за постигане на прогрес, срещу утвърждаването на един консервативен Европейски съюз, който ще остави бъдещето на страните и на гражданите в ръцете на пазара. Искаме не пазарът, а ние самите да определим нашето европейско бъдеще. Искаме европейските институции да работят в интерес на гражданите на Европа. Затова е нужно да направим ясен политически избор като държава-членка на Европейския съюз между дневния ред на десницата за повече пазарни отношения и по-малко регулация или за политика в интерес на хората.

2 За българските социалисти лозунгът на ПЕС „Хората на първо място” означава съсредоточаване на повече ресурси върху реалните проблеми на хората и промяна на европейските политики, за да може обществото да стане по-добро и по-справедливо. Защото **всеки български гражданин заслужава достоен живот в солидарна Европа.**

За нашата страна този избор има още по-голямо значение, тъй като десните партии и новопоявилите се формации продължават да се обявяват за свиване на държавата, за

„малко правителство”. Затова от гласа на всеки български гражданин на предстоящите парламентарни избори зависи дали ще се утвърдят усилията за стабилизиране на държавата и за отговорно управление, или отново ще влезем в капана на популистски обещания, на поредното очакване на спасителя и на болезненото отрезвяване. За нас стабилизиране на държавата означава и стабилна икономика, и сигурност в живота на хората.

В българската политика, за съжаление, за пореден път популизмът и лъжата намират свои изразители и свои поддръжници. След провала на неолиберализма и неоконсерватизма в икономическата политика на световно ниво новите български популисти се кичат с етикетите на европейската десница. Световната финансова криза доказва, че десните възгледи за всесилността на пазара са опасен за обществото експеримент, че без регулация няма ефективно социално съжителство. Българската десница измина пътя от разпада до самоидентификацията с популизма. Изправени сме пред опасността недемократична и авторитарна партия надянала европейска маска, да стане основен фактор в обществено-политическия ни живот. Ние се противопоставяме на такива сценарии, които обслужват само хаоса и връщането към омазата.

Вярваме в разума на българските граждани. Знаем, че всеки българин чувства нуждата от повече сигурност, от по-голяма защита на своите основни политически, икономически и граждански права, че иска повече морал, почтеност и прозрачност в политиката.

Ще продължаваме да разчитаме на успешното и доказало се ефективно наше сътрудничество с другите демократични и национално отговорни партии от българската левица - партньорите ни от Коалиция за България.

БСП не може да направи чудо за един ден. Но българските социалисти могат с удвоени усилия да работят за постигане на следните цели през следващия мандат:

1. Нарастващи реални доходи, условия за достоен труд и преодоляване на бедността.

РЕШЕНИЕ

на Четиридесет и седмия конгрес на Българската социалистическа партия - 22 и 23 ноември 2008 г.

ПО ПОЛИТИЧЕСКАТА РАМКА

1. Приема Политическа рамка за участието на БСП в изборите за Европейски парламент и за 41-во Народно събрание през 2009 г. с направените допълнения.

2. Възлага на Висшия съвет на БСП да използва Политическата рамка като основа за изработване на предизборната платформа на Българската социалистическа партия в предстоящите през 2009 г. избори.

2. Динамични темпове на растеж и ускорено развитие на страната.
3. Образование през целия живот и развитие на общество на знанието.
4. Гарантирано здравеопазване и здравословен начин на живот.
5. Модернизация на държавното управление.

ние. Отговорни институции и надеждно правосъдие. Борба с корупцията и организираната престъпност.

6. Защитена природа и съобразяване с климата.

I. ПОСТИГНАТОТО ДОСЕГА - ОСНОВА ЗА УСПЕШНО РАЗВИТИЕ

С участието в управлението си БСП изпълни най-важната цел - от 1 януари 2007 г. България да стане пълноправен член на ЕС.

Успоредно с изпълнението на тази цел безработицата отбелязва постоянна тенденция на намаление, като днес тя е под най-ниското ниво за периода на преход. Безработицата в България вече е под средното равнище за ЕС, а четиринадесет членки на съюза имат по-висока безработица от тази в страната ни.

Реално се повишиха доходите на различни категории български граждани. Средномесечната работна заплата номинално се повиши с близо 60% или по 20% на година за периода от средата на 2005 г. до март тази година. В реално изражение общият ръст на работната заплата за трите години на управление възлиза на 30%. За същия период средната пенсия нарасна със 75%.

В страната ни беше постигната реална икономическа и финансова стабилност.

Справедливо е българските реалности да бъдат оценявани в съществуващия световен и европейски контекст. Българският БВП е с ръст 7%, докато средният ръст на БВП в Европейския съюз не надхвърля 2%. Тези факти не говорят за изключителност на нашето развитие - даваме си сметка за ниските нива, от които тръгнахме в европейското

икономическо състезание и какво изоставане сме длъжни да компенсирате. В същото време не бива да се отрича, че цифрите говорят за постиженията, станали възможни при едно добро управление - финансова и икономическа стабилност, съчетани с ускорен растеж.

От 2007 г. общините имат възможността на реално самоуправление, като определят сами своите данъци и такси.

В образованието настъпиха промени, които бяха искани и от родители, и от учители.

Даваме си ясна сметка и за своите неуспехи: усвояване на еврофондове; непреодолеми трудности пред селскостопанските производители, впечатлението, което оставя България за високи нива на корупция.

Многото усилия в здравеопазването все още не дават очаквания резултат.

Предстои да бъде направено още за модернизиранието на инфраструктурата и транспорта.

Въпреки съществуването на тези предизвикателства, ние се противопоставяме на лансираните десни политики за ограничаване на инфлацията чрез намаляване на търсенето, което означава замразяване ръста на доходите. Вместо това сме за изпреварващ ръст на доходите над инфлацията и за запазване на относително ниска данъчна и социално-осигурителна тежест върху доходите.

II. НОВИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И НАШИТЕ ПРИОРИТЕТИ

Ние оставаме верни на своите ценности и идеали.

Наша неотменна ценност е солидарността между хората. Раждаме се различни и в различни условия, но се борим обществото да осигури равенство на шансовете.

Държим на справедливостта и смятаме, че държавата е призвана да я осигурява. Тя определя правилата и регулира справедливите взаимоотношения. Тя, когато се налага, преразпределя и възможностите.

Ценим труда и хората, които живеят от труда си.

Върховни ценности за нас са мирът и

човешкият живот. Борбата с бедността е наше кредо.

Искаме да променяме света и да го правим по-добър.

Ние искаме **Европейски съюз** в развитие, прогрес и ясни правила за всички. По-социален, по-демократичен. Без двойни стандарти. Общност, която отстоява правата, прогреса и доброто бъдеще на гражданите на страните и на самия съюз като цяло.

Разгърналата се световна финансова криза ще има тежки последици върху всички национални икономики. Тя не би могла да подмине и нашата страна. Някои негативни

ефекти вече се усещат. Нашето правителство има необходимата готовност да посрещне тези нови предизвикателства. Същевременно кризата доказва, че съществуващият световен икономически ред е несправедлив и неефективен.

БСП се обявява за **нов тип международна и национална регулация на финансовите отношения, включително и утвърждаване на международни стандарти за гарантиране на влоговете и пенсиите**. Според нас, Европейският съюз следва да бъде инициатор на конкретни действия в тази насока. Глобалната финансова криза показва социалната и икономическата неефективност на съществуващия международен режим на финансовите отношения. Очевидно е, че регулацията няма алтернатива.

Не забравяме, че и нашите парламентарни избори са фактор за бъдещето на обединена Европа - нашето правителство ще ни представява в Европейския съвет.

Затова ние се обявяваме за утвърждаване в България на правовата държава, както и на държава, противопоставяща се на неравенствата между хората и между регионите; на доходите и възможностите.

БСП ще утвърждава у нас национална версия на **Европейския социален модел**, ще работи за реализацията на европейските социални стандарти в живота на българските граждани.

Ние ще разгръщаме социалния диалог на **национално и местно равнище**, ще утвърждаваме практиката на предварително обсъждане на управленските решения с всички **основни страни, заинтересовани от техните резултати**.

Ще работим за **ангажиране на държавата с проблемите** на развитие на работната сила и постигане на устойчива заетост с достойни доходи.

Необходима е приемственост с досегашната линия на поддържане на строга фискална дисциплина, съчетана с все по-активни социални политики.

Едновременно с това – разширяване и развитие на активно социално партньорство

със синдикати, работодатели и широк кръг други структури на гражданското общество, която има за цел:

Гарантиране на пълния кръг от конституционни права на гражданите – както лични и политически, така и социални и икономически;

Пресичане тенденцията пазарът и парите да определят резултатите от избори, решения на държавни органи, както и жизнените шансове на отделния човек;

Реализация на обществения интерес във всички области на обществения и икономическия живот.

Наша задача ще бъде комбинирането на социални мерки с политики, насочени към постигане на висока икономическа ефективност.

Според нас е необходимо да се постигне **реална равнопоставеност между частната и държавната и общинската собственост, да се развие кооперативната форма на стопанисване** - все с цел да се осигурят условия за устойчиво развитие и ускорени темпове на растеж при далеч по-работещ баланс на различните интереси в обществото и съответни гаранции както за правата на частните собственици, така и на наемните работници, на сдружените граждани, на общините и държавата.

Подкрепата на кооперациите и кооперирането като форма на стопански и социален прогрес в икономическия и социалния живот ще бъде един от приоритетите на нашата политика.

Ще насърчаваме активната политика, насочена към подобряване на демографската ситуация.

БСП се ангажира с провеждане на твърда политика на противопоставяне на **икономическата престъпност**, особено във връзка с обществените поръчки, концесиите, арендните договори и като цяло - реализацията на проекти, финансирани със средства от европейските фондове.

За нас опазването на природата е приоритет, без който не е осъществима реализацията на нито един от останалите ни приоритети.

III. НАШИТЕ ШЕСТ АНГАЖИМЕНТА ПРЕД БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ МАНДАТ

В нашата нова Програма „За България - свободни граждани, справедлива държава, солидарно общество” ние се обявяваме за активно партньорство, чиято сърцевина е постигане на съгласие за развитието на страната, между държава, синдикати и работодатели. Наред с това тристранното сътрудничество следва да подкрепя и развива широко

партньорство между управлението и структурите на гражданското общество, представляващи различните съсловни, регионални и други интереси.

Това е подходът, на който градим своите позиции. На такава дискусия предлагаме и своите приоритети:

1. Нарастващи реални доходи и условия за достоен труд. Доходи, които осигуряват достоен живот. Труд, който носи удовлетворение, спокойствие, сигурност и развитие, като създава предпоставки за преодоляване на силното социално разслоение.

Днес трудът на българите е сериозно подценяван от работодателите. Това ясно личи и от дела на разходите за труда в БВП - у нас той е едва една трета, докато средното европейско ниво е около 45%.

Това изоставане, което е в основата на противоречия и конфликти между работници и работодатели, следва да се преодолява чрез паралелното ускорено покачване на реалното заплащане на труда и едновременното инвестиране на ресурси в квалификация на работната сила и високотехнологични производствени фондове и методи. Работещата държава и ефективното публично-частно партньорство са от възлово значение за успешното провеждане на политика за развитие на труда и капитала.

Обявяваме се срещу политиката на дъмпинг на заплатите и сме за усъвършенстване на системата на социално подпомагане, така че да съответства на реалните нужди и да гарантира достоен живот.

Подкрепяме по-голямата достъпност на фондовете на Европейския съюз, които да се използват при загуба на работни места или при промените, свързани с измененията на климата и технологичното развитие.

Изкореняването на бедността продължава да бъде наша главна цел. Необходими са нови, иновативни източници на финансиране за политики за развитие.

Ще продължаваме да отстояваме засилването на правата на работниците в колективното договаряне и колективните трудови договори.

Ще подкрепяме разширяването на правата на потребителя, вкл. и с права за колективни обезщетения.

Необходимо е младите хора да имат повече права при условията за натрупване на стаж.

Вече оповестихме и целите, които си поставихме за осигуряване на достоен живот на възрастните хора.

2. Динамични темпове на икономически растеж и ускорено развитие на страната.

На макроикономическо равнище ще продължим да работим за оптимално съчетаване на устойчива макроикономическа и финансова стабилност с активната роля на държавата за насърчаване на инвестициите в производството и износа, за обосновано нарастване на дела на средствата за работна заплата в стойността на продукцията.

Едновременно с това през следващите няколко години предстои да се реализират крупни инвестиционни проекти в областта на енергетиката, които утвърждават България

като производител и доставчик на енергийни ресурси с приоритетна роля не само за региона Юго-източна Европа, но и далеч отвъд неговите предели. Успешната реализация на тези проекти е не по-малко сериозно предизвикателство и съществена по значението си общонационална задача.

Заедно с другите източници на инвестиционни ресурси по линия на държавния бюджет и публично-частното партньорство, програмните капиталовложения трябва да осигурят по-нататъшен ускорен реален ръст на БВП с темпове, нужни за догонващо развитие на страната по основните показатели за жизнено равнище и конкурентоспособност.

Сред приоритетните политики ново развитие ще получат насърчаването на предприемачеството и иновациите, подобряването на бизнессредата, развитието на секторите на енергетиката и туризма, насърчаването на информационните и комуникационните технологии. Средствата за реализирането им ще бъдат развитие на публично-частното партньорство, стимулиране на конкуренцията при запазване на обществения интерес, както и последователната преориентация към икономика на знанието.

Убедени сме, че сегашният икономически растеж трябва да остане траен и стабилен. И да се основава на наука и иновации.

Важно е да осигурим ясни, общовалидни правила за законен и ефективен бизнес. Подкрепяме на предприемчивите в малкия и средния бизнес.

Ще се стремим към регламентация на публичните услуги, която да гарантира прозрачност, всеобщ и равен достъп на гражданите - така че правилата за конкуренция и търговия да не влизат в противоречие с правата на гражданите.

3. Образование през целия живот, общество на знанието и инвестиции в хората.

Ще разширим максимално обхвата на средното образование, така че българските граждани в огромното си мнозинство да бъдат конкурентоспособни на националния и европейския трудов пазар. Ще работим за окончателно пресичане на негативните тенденции, очертали се вследствие на прехода, каквито са ранното отпадане от училище и различията в качеството на образованието между отделните региони на страната.

Ще работим в посока за пълен и равен достъп за обучение през целия живот, като се обърне специално внимание на преквалификацията. В изпълнение на програмата "Учене през целия живот" университетите да организират перманентно програми за повишаване на квалификацията.

Усъвършенстване на учебния процес в посока развитие на творческите способности на студентите. Наред с получаване на фунда-

ментални знания обучението да има и практическа насоченост, да съответства на нуждите на пазара на труда. Във всички специалности да се изучават чужди езици, компютърна подготовка, разработване на проекти.

Включване на бизнеса във финансирането и в управлението на ВУЗ. Разработване на съвместни проекти, подготовка на специалисти по заявка, стипендии, организиране на стаж във фирмите. Изграждане на кариерни звена към ВУЗ, които да организират среща на студентите с бизнеса, да следят и подпомагат реализацията на студентите.

Държавата да приеме програма за ремонт на студентските общежития и да я осигури финансово.

От жизнено значение за България е да се възстанови и развие капацитетът на страната да създава фундаментална и приложна наука, както и да реципира научен продукт отвън. Сегашното състояние на упадък и свиване на научния потенциал у нас ни заплашва с трайно и необратимо изоставане в качеството на икономическия растеж и развитието на обществото. Ние сме решени да реализираме нова политика на научно развитие като първостепенен държавен приоритет в активно партньорство с научните общности и структури.

Ще създадем условия българското образование и култура да запазят историческата си мисия за съхраняване на националното самосъзнание и затвърждаване на националното самочувствие на българския народ. Ще направим всичко възможно за разширяване на държавната подкрепа за по-широк достъп на българските граждани и най-вече на младите до образците на националната и световната култура. В съвременния свят културата е един от важните изразители на националната идентичност, разбираана като единство на материалното и нематериалното културно наследство и съвременно художествено творчество.

6

4. Здравословен живот и гарантирано здравеопазване.

Осигуряване на достъпно за всички български граждани здравеопазване - структурирана доболнична помощ, райониране с оглед покриване на всички населени места; реструктуриране на болничните заведения с цел запазване на болниците в малките и трудно достъпни райони; създаване на лечебни заведения за долекуване и рехабилитация.

Провеждане на профилактика на здравето от ранна детска възраст - въвеждане на училищно здравеопазване; осигуряване на детско и майчино здравеопазване, грижи за бременните и профилактика на генетичните заболявания.

Провеждане на последователна държавна политика за поддържане на необходимите

като брой и специалисти лекари, медицински сестри.

5. Модернизация на държавното управление. Отговорни институции и надеждно правосъдие.

Модернизацията предполага ново равнище на подготовка, квалификация и селекция на човешкия потенциал в институциите и в администрацията. Развитието на информационното общество ще допринесе за разширяване на участието на гражданите в демократичния политически процес и за формиране на необходимата демократична и правна култура на гражданите.

Наясно сме, че е необходимо възраждане на държавността и последваща модернизация. Институционалната модернизация се съчетава както с растящата нужда от системен граждански контрол, така и с динамичното навлизане на модерните информационни технологии във всички сфери на живот. На практика става дума за внедряване на **електронно правителство** чрез повсеместното прилагане на информационни и комуникационни технологии с крайна цел гарантирането на правото на добро управление за всеки гражданин.

Страната е изправена пред предизвикателството да осигури възможно най-пълно и ефективно усвояване на ресурсите, които са на разположение по линия както на предприемачеството, така и на Структурните и Кохезионния фонд на ЕС. Това е предизвикателство както към онези, които ще поемат отговорността за управлението на страната след парламентарните избори през 2009 г., така и към органите на местното самоуправление, неправителствените организации, към цялото общество. Повече държавност в битката за справедливост - политическа воля за противостоене на престъпността, корупцията и сивата икономика.

Направихме много в борбата с корупцията на всички нива на държавното управление. Изградихме специализирани институции за борба с корупцията по високите етажи на властта. Постигнахме по-добър синхрон в действията на основните държавни институции, ангажирани в преодоляването на този дълбок управленски и социален порок. Ще заложим на едновременното действие в областите на превенцията и наказанието, като развиваме участието ни в международното сътрудничество в областта на правосъдието и сигурността за противодействие на престъпността. Заявяваме нашата воля да продължим тези усилия и в следващия управленски мандат.

Демокрация, прозрачност и отчетност във всички институции - това е път, от който няма да се откажем.

Продължаваме да отстояваме принципната си политика на по-голяма роля на регионите и местната власт в социалното управление.

6. Защитена природа и съобразяване с климата.

Ние се обявяваме за **комплексна политика за устойчиво развитие**, съчетаваща в едно нейните три съставляващи – икономическа, социална и екологическа. На практика в България през следващите едно-две десетилетия това означава да се развият отраслите, които разумно оползотворяват и съхраняват природните предимства и богатства на страната.

Подкрепяме инициативата за „зелен растеж“, която ще съживи икономиката, ще открие нови работни места, а ползите от зелените технологии могат да бъдат достъпни за всички. Тази инициатива означава:

- Инвестиране в намаляването на енергийните разходи на гражданите чрез енергийна ефективност и потребителска защита;

- Социален „одит“ на политики-те за околна среда и енергетика;

- Увеличаване на енергийната сигурност и независимост. Българските природа, националните паркове, Черноморието, планини и реки са национално богатство. Дължни сме да го опазим.

Възраждането на железопътния транспорт - за бизнес и за индивидуални пътувания - според нас е един от основните начини да се споре огромното замърсяване, да се намали енергийния недостиг и да намалим жертвите по автомобилните пътища.

Наясно сме, че реализацията на тези приоритети е в зависимост от развитието и разрешаването на икономическа криза в света, от бъдещия стабилитет на българската икономика.

IV. ИЗБОРИТЕ

Като част от сегашното парламентарно мнозинство, ние се ангажираме да работим за истински демократични избори с чувство за отговорност и гражданско достойнство за всеки българин.

В подготовката на предстоящите избори ние ще отстояваме:

- Повече права на избирателя да определя своите избраници чрез смесена избирателна система.

- Подкрепа на участието на демократичните политически партии, отстояващи публични интереси, а не на формации, представляващи временни корпоративни интереси.

- За нас важи принципът на честната изборна надпревара: „Ясни, прозрачни и справедливи правила, които важат за всички“.

- Настояваме пред всички власти за нетърпимост към изборните пороци.

За БСП изборите са съревнование на идеи, политики и проекти. Честна надпревара на предизборни платформи и качества на кандидатите - и за европейските, и за националните избори.

Ускорен растеж чрез социално партньорство - това е същността на новия социален договор между гражданите и управлението, който ние, българските социалисти, предлагаме на избирателите за следващия мандат. Той утвърждава позитивните тенденции в развитието на страната през последните няколко години. Формулира общонационалните задачи, за решаването на които е необходимо ново мнозинство. Силата на неговата политическа воля зависи от мобилизацията на всички ресурси и на гражданите на България.

Затова се обръщаме към всички български социалисти, към нашите симпатизанти, към всеки български гражданин. Предстои ни трудна борба и надпревара с опоненти, които залагат на лъжата и омразата. Знаем, че лесни битки няма, но вярваме в правотата и справедливостта на идеите си. В мъдростта на българския избирател.

Само заедно можем да постигнем успех, който ще е за добро на всички тук, в отечеството ни България. Заедно ще сме по-силни, по-уверени и по-спокойни за днешния ден и за бъдещето на децата ни.

Съвременний показател. Общественно-икономическо, политическо литературно обозрение, издавано от Димитър и Вела Благоеви - 1885 г.

Съвременен показател - Информационен бюлетин на ВС на БСП, 2008 г.

ISSN 1312-5168

Главен редактор **Емил Бехар**
Редактор **Мая Буковска**
Отг. секретар **Игнат Тасев**
Снимки в броя **Иван Стоименов**
Василка Балеvsка
Владимир Балеvски

Предпечатна подготовка - "ПМ ПРЕС"
Печат

Разпространява се безплатно
София 1000, ул. "Позитано" 20,
ВС на БСП,
тел.: 8107 330, 8107 270

www.bsp.bg,
e-mail: bspbuletin@bsp.bg